

VERENIGING
REMBRANDT

R

2021

Jaarverslag

De brief (The Letter)

Vier prenten

Mary Cassatt

1890-91. Drogenaald, vernis

mou en aquatint in kleur op

vergépapier, 34,5 x 21,2 cm

(plaatrand)

VAN GOGH MUSEUM, AMSTERDAM

Bijdrage: € 350.000, waarvan

€ 40.000 uit het Maljers-de

Jongh Fonds, € 25.000 uit

het Liesbeth van Dorp Fonds,

€ 25.000 uit het Marijke Laar-

hoven Fonds en € 20.000 uit het

Claude Monet Fonds

2021: de groei is terug

Musea open en dicht

1 januari, musea beginnen het jaar met dichte deuren

5 juni, heropening musea met beperkingen

19 december, musea sluiten hun deuren voor derde lockdown

De Vereniging Rembrandt in 2021

Ondanks twee lockdowns is het ledental gestegen met 5,8 procent

Onder jongeren was de stijging nog sterker: 28,7 procent

6.550 sympathisanten, een toename van 19,8 procent

Eind 2021 hadden we 16.842 leden, meer dan vóór de coronapandemie

Een jaar van uitzonderlijke steunverlening

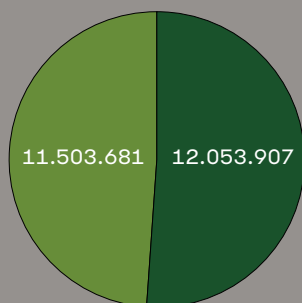
Bijdrage voor gezamenlijke aankoop door vier musea

5 keer meer dan 50 procent van de aankoopprijs toegezegd

Een exceptioneel bedrag voor de aankoop van *De vaandeldrager*

Ongewone steun voor een praalgraf van ongewone schoonheid

Aankopen, onderzoek
en restauraties
gesteund vanuit en
met dank aan:

Reserves inclusief € 650.000
van het Prins Bernhard
Cultuurfonds en € 516.029
van de VriendenLoterij

Fondsen op Naam,
Cirkelfondsen en
Themafondsen

Voor musea door heel Nederland

Bijna € 23,6 miljoen steun aan Nederlandse musea

28 musea – en een kerk – door heel Nederland geholpen

21 belangrijke aankopen gesteund

4 onderzoeksbeurzen verstrekt

8 restauratieprojecten gesteund

Intensieve communicatie en nieuwe campagnes

Eerste professionele merkvideo

18 video's, 12 nieuwsbrieven en 7 Aankoop Alerts

10 procent meer bezoekers op onze website dan in 2020

Bijna 1.000 Rembrandtleden in Depot Rotterdam: een record

Vier bijzondere campagnes

Advertenties in dagbladen en tijdschriften

De Vereniging Rembrandt is onafhankelijk en overkoepelend, en haar bestuur oordeelt met expertise en bevologenheid. De doelstelling van de Vereniging Rembrandt is het behouden van kunstschaten voor Nederland, het verrijken van en opkomen voor het Nederlands openbaar kunstbezit, en het daartoe vergroten van de publieke belangstelling voor en de kennis van het roerend cultureel erfgoed, in het bijzonder in Nederlandse openbare collecties.

Dat doet de Vereniging Rembrandt door:

- haar stem te laten horen als ontwikkelingen daarom vragen
- musea te helpen ambitieuze aankopen te verwezenlijken
- een zo breed mogelijk publiek bewust te maken van de rijkdom van ons openbaar kunstbezit en de toegevoegde waarde van nieuwe aanwinsten
- verdieping te bieden en verhalen te vertellen over onze gezamenlijke kunstcollecties
- onderzoek in musea te steunen om kennis over de collecties voor de toekomst te borgen
- bij te dragen aan restauraties van werken in Nederlandse openbare collecties zodat ze weer kunnen schitteren in de vaste opstelling

Dit alles met dank aan de betrokkenheid en vrijgevigheid van onze leden, dankzij de jaarlijkse bijdragen van het Prins Bernhard Cultuurfonds en de VriendenLoterij, en in goede samenwerking met de musea.

Inhoud

3 2021: de groei is terug

4 Missie

6 Voorwoord

Wat doet de Vereniging Rembrandt

8 Impact

10 De kunst die wij willen delen

14 Het belang van onderzoek

16 Behoud van wat ons dierbaar is

18 Elf memorabele jaren: het directoraat van Fusien Bijl de Vroe

Voor wie van kunst houdt

22 16.842 ambassadeurs

24 Investeren in jonge leden

26 Gericht bijdragen

29 Ook voor de toekomst

30 Een levendige interactie

33 Bijzondere campagnes

Financiën in 2021*

34 Dankzij uw steun gerealiseerd in 2021

38 Baten en lasten 2021

40 Balans van baten en lasten 2021

41 Staat van baten en lasten over 2021

42 Fondsen 2021

44 Financiële huishouding

46 Fondsen en hun doelstelling

49 **Organisatie en Governance**

60 **Jaarrekening**

* Het volledige jaarverslag, inclusief de volledige jaarrekening en de controleverklaring van Share Impact Accountants, kan worden opgevraagd bij het bureau van de Vereniging Rembrandt en zal na de Algemene Ledenvergadering op 25 juni 2022 op de website worden geplaatst.

Negen vroege werken

Piet Mondriaan
1899-1908. Diverse technieken en afmetingen
MONDRIAANHUIS, AMERSFOORT

Bijdrage: € 225.000, waarvan € 100.000 uit
het Mevrouw M. Boersma Fonds, € 50.000
uit het Van Lith-Dumont Fonds en € 50.000
uit het VriendenLoterij Aankoopfonds

Voorwoord

En weer was 2021 een jaar waarin het culturele leven gedictieerd leek door de coronapandemie: musea moesten van overheidswege in snelle afwisseling en vaak op korte termijn sluiten of mochten weer gedeeltelijk of geheel open. De kracht van de musea om ondanks deze onzekerheid hun taken te blijven uitvoeren blijkt uit dit jaarverslag: voor droomaankopen werd onze steun gevraagd en ook onderzoek en restauraties bleven hoog op de museale agenda's staan. Dit mag als groot compliment gelden aan de musea, die zich telkens weer wisten aan te passen aan veranderende omstandigheden en zich bleven bezighouden met het verdiepen van hun kennis en het verrijken van hun collecties als uitzonderlijke kansen zich voordeden.

En zo ging ook het werk van de Vereniging Rembrandt door. Zeven keer kwam het bestuur bijeen, afwisselend digitaal of fysiek, 56 aanvragen van bijna vijftig verschillende musea, van Groningen tot Middelburg, van Den Haag tot Zwolle, werden behandeld, 21 aanvragen werden mede dankzij onze steun daadwerkelijk aankopen, vier onderzoeksbeurzen werden toegekend en acht restauraties maakten dat kunstwerken weer in volle glorie op zaal kunnen worden getoond – prachtige resultaten voor heel museum Nederland.

Dankzij de vele activiteiten van het bureau groeit de naamsbekendheid van de Vereniging en willen steeds meer kunstliefhebbers mee helpen verzamelen, onderzoeken en restaureren. De groei van ons ledental, en daarmee ook de groei van het draagvlak voor kunst als onmisbare waarde in de maatschappij, liep in 2021 op tot 5,8 procent. Daar zijn wij trots op. Want dankzij deze groei kunnen wij in een sterk concurrerende kunstmarkt toch steeds weer doen waar wij voor staan: musea ondersteunen in hun ambities.

Naast onze leden zijn ook het Prins Bernhard Cultuurfonds en de VriendenLoterij trouwe en onmisbare partners. De samenwerking met de Turing Foundation, die in 2020 startte door aan kleine museale presentaties bij te dragen om zo aandacht te vragen voor de kracht van de vaste collecties, werd in 2021 voortgezet met de voorbereiding voor een nieuwe actie voor 2022, met nu als uitgangspunt het stimuleren van onderling bruikleenverkeer. Een nieuwe partner is The School of Life, met online colleges door museumdirecteuren die niet alleen door veel van onze leden zeer worden gewaardeerd, maar die er ook voor zorgen dat de Vereniging bij een nieuwe groep kunstliefhebbers bekend raakt. Zeker ook dankzij een schenking uit de opbrengst van deze colleges, die de aankoop van het *Interieur van een gefantaseerde katholieke kerk* door Emanuel de Witte voor Stedelijk Museum Alkmaar mede mogelijk maakte.

Door de steeds grotere zichtbaarheid van de Vereniging wordt zij ook in toenemende mate door de overheid als gesprekspartner gezien. Naar aanleiding van de aanbevelingen van de in 2019 ingestelde Commissie Pechtold – waar ook de directeur van de Vereniging Rembrandt deel van uitmaakte – om advies uit te brengen over de bescherming van Nederlands erfgoed, werd in 2020 de Commissie Collectie Nederland ingesteld, met als afvaardiging van de Vereniging Rembrandt ons bestuurslid Meta Knol. Deze commissie bracht dit voorjaar advies uit, gebaseerd op vele gesprekken met deskundigen, waaraan ook de voorzitter van de Vereniging bijdroeg. Dit advies heeft als belangrijke ondertoon de inzet om tot een gedeelde inspanning te komen tussen overheid en particulieren om zo de Nederlandse openbare collecties ook in de toekomst blijvend te kunnen versterken, een inzet die wij als Vereniging Rembrandt van harte ondersteunen.

Onze ambitie heeft ons ver gebracht en leidde tot de grootste steun ooit door de Vereniging gegeven, die aan de aankoop van *De vaandeldrager* door Rembrandt. Onontbeerlijke steun, want, zo stelde toenmalig minister van OCW Ingrid van Engelshoven, een bijdrage van de Vereniging Rembrandt voor deze uitzonderlijke aankoop staat voor een breed gedragen steun van vele kunstliefhebbers door heel Nederland. Vele reacties van u bevestigden deze veronderstelling, maar maakten ook duidelijk wat u van uw vereniging verwacht: niet alleen de top van de 17de eeuw helpen verzamelen, maar ook vanuit zich steeds vernieuwende gezichtspunten kunst uit alle tijden verzamelen; niet alleen kostbare aanwinsten voor de grote musea mogelijk maken, maar ook op de kleinere musea letten. Daarmee zijn we het meer dan eens, zoals ook blijkt uit het overzicht van de in 2021 gesteunde aankopen. Wij zijn als altijd dankbaar voor al uw reacties, wij zijn immers een vereniging en uw mening telt!

En ja, er is in 2021 voor vele aankopen een groot beroep gedaan op ons vermogen. Een vermogen dat in de loop van de vele jaren dat de Vereniging bestaat is opgebouwd, mede dankzij tal van nalatenschappen en geoormerkte fondsen, en is bedoeld om het onmogelijk geachte mogelijk te maken. Onze ambitie voor de komende jaren is onverminderd, en wij zullen alle zeilen bijzetten om te kunnen blijven doen waar wij al 139 jaar voor staan. De aanstaande directeurswissel zal wellicht een korte pas op de plaats betekenen om van daaruit weer nieuwe wegen te vinden om aan onze missie vorm te geven. Om ons zo – in een onrustige tijd waarin de maatschappelijke waarde van kunst onontbeerlijk is – samen met u te blijven inzetten voor het gezamenlijk bouwen aan een openbaar kunstbezit dat met iedereen kan worden gedeeld, dat verwondert en inspireert. ✍

Arent Fock, voorzitter
Fusien Bijl de Vroe, directeur

**Wij zullen alle
zeilen bijzetten
om te kunnen
blijven doen waar
wij al 139 jaar
voor staan.**

Impact

Wat betekent een nieuwe aanwinst voor een museum? De 21 in 2021 door ons gesteunde aankopen zijn zonder uitzondering van grote betekenis voor de musea waarin ze landden, al is dat niet altijd om dezelfde reden. Sommige kunstwerken helpen een verhaal beter te vertellen, andere versterken de regionale identiteit of tillen de collectie naar een hoger plan. Eén ding hebben al deze nieuwe aanwinsten gemeen: ze komen er niet zomaar. Steun van de Vereniging Rembrandt is en blijft onmisbaar.

Foto: Renate Neder, München

Calvarie

Claus Sluter, toegeschreven aan
ca. 1390-1400. Buxushout, H 57 cm
RIJKSMUSEUM, AMSTERDAM

Bijdrage: € 350.000, waarvan € 79.588 uit het
fonds van de Utrecht & Gooi Cirkel, € 35.000 uit
het Themafonds Beeldhouwkunst en € 25.000 uit
het Schoufour-Martin Fonds

Een gemis goedmaken

De uitdrukking 'een lacune vullen' vermijden we liever. Die roept namelijk associaties op met een postzegelverzamelaar die zijn verzameling koste wat kost compleet wil krijgen, en dat is niet wat de Vereniging Rembrandt voorstaat. Maar soms is er sprake van een evident, groot gemis. Een voorbeeld hiervan is het ontbreken van een werk van de 14de-eeuwse Hollandse beeldhouwer Claus Sluter in het Rijksmuseum. Aan zijn reputatie lag dat niet – veelzeggend is dat hij een hoofdrol speelt in het 19de-eeuwse decoratieprogramma van het museumgebouw. Maar door de zeldzaamheid van zijn werk lukte het pas in 2021 een sculptuur van deze invloedrijke beeldhouwer te verwerven.

Napolitaanse kerststal, aanbidding der koningen

(detail van de opstelling bij de vorige eigenaar)

Napels, diverse kunstenaars
18de, 19de en vroege 20ste eeuw. Diverse materialen
MUSEUM CATHARIJNECONVENT, UTRECHT

Bijdrage: € 105.000, waarvan € 35.000 uit het
Themafonds Beeldhouwkunst

Het vertellen van verhalen

Museum Catharijneconvent bezit al bijna een eeuw een *presepe* (Napolitaanse kerststal), maar daarin ontbreken sleutelfiguren. In 2021 kreeg het de kans een uit ruim 700 figuren bestaand exemplaar te kopen, dat zich zowel qua omvang als kwaliteit kan meten met de belangrijkste exemplaren ter wereld. Uniek voor de Napolitaanse kerststaltraditie is de uitgebreide enscenering. Met de figuren kunnen zowel de bekende scènes uit het kerstverhaal als voorstellingen uit het dagelijks leven worden verbeeld. Kooplieden, herbergbezoekers en andere burgers geven reliëf aan de christelijke inhoud, wat het museum in de gelegenheid stelt het publiek verschillende verhalen te vertellen.

Dubbelportret van de kinderen Mees

Jacob Spoel
1850. Olieverf op doek, 118 x 90 cm
MUSEUM ROTTERDAM

Bijdrage: € 1.482

Guess Who's Coming to Dinner Too?

Patricia Kaersenhout
2017-21. Vier tafels van elk ruim 4 meter lang
STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM, VAN ABBEMUSEUM,
FRANS HALS MUSEUM, CENTRAAL MUSEUM

Bijdrage: € 129.500, waarvan € 50.000 uit het Titus Fonds, € 40.000 uit het Caius Fonds en € 15.000 uit het Desirée Lambers Fonds, en dankzij de jaarlijkse bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds

Lokaal erfgoed bewaren

In de vele stedelijke en gemeentelijke musea die ons land rijk is, wordt de kunst uit de eigen plaats gekoesterd en getoond. Dat was tot voor kort ook zo in Museum Rotterdam, dat een gevarieerde verzameling heeft van kunstwerken en objecten die een beeld geven van de geschiedenis en de kunst van de stad. Sinds 1 januari 2021 is het museum in transitie en wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe stadsmuseale functie. Vanuit het vertrouwen dat er een nieuwe locatie wordt gevonden waar het museum zijn collectie kan presenteren, steunde de Vereniging Rembrandt de aankoop van dit portret met twee Rotterdamse kinderen, gemaakt door de Rotterdamse schilder Jacob Spoel.

Nieuwe perspectieven laten zien

Het Nederland van nu is niet meer het Nederland van vijftig of honderd jaar geleden. Er spelen andere vragen en andere discussies, en dat heeft zijn weerslag in de hedendaagse kunst. De installatie *Guess Who's Coming to Dinner Too?* van Patricia Kaersenhout is een hommage aan vrouwen van kleur die in de wereldgeschiedenis een daadkrachtige rol hebben gespeeld maar niet altijd zichtbaarheid genieten, en laat daarmee een nieuw perspectief zien. Dat vier kunstmusea – Stedelijk Museum Amsterdam, het Van Abbemuseum, het Frans Hals Museum en het Centraal Museum – dit werk gezamenlijk hebben aangeschaft, laat zien dat de wens om andere stemmen te laten horen breed gedeeld wordt. \

De kunst die wij willen delen

39
aanvragen

21
aanwinsten

Musea blijven verzamelen omdat er altijd weer kunstwerken opduiken die de collectie kunnen versterken en verrijken. Dat kan gaan om bestaande werken die een museum al tijden in het vizier had, maar ook om onbekende kunstwerken of werken van recenter datum. De Vereniging Rembrandt helpt musea met verzamelen vanuit de overtuiging dat collecties nooit voltooid zijn. Door nieuwe aankopen mogelijk te maken, houden we onze gezamenlijke kunstcollecties levendig en relevant in een veranderende samenleving.

In 2021 kreeg het bestuur van de Vereniging Rembrandt 39 aanvragen voor steunverlening voor een aankoop ter beoordeling, waaronder één aangehouden aanvraag uit 2020. Hoewel er hiervan 27 werden gehonoreerd, leidde dit slechts 21 keer tot een aanwinst, omdat musea in zes gevallen werden overboden op de veiling. Van de andere twaalf aanvragen werden er acht afgewezen en vier aangehouden. Drie van de aangehouden aanvragen zouden in 2022 alsnog worden gehonoreerd. Naast de reguliere aanvragen was er een bijzondere aanvraag voor een restauratie van een praalgraf door Rombout Verhulst in de hervormde kerk van Stavenisse. Omdat dit grafmonument weliswaar geen deel uitmaakt van een museumcollectie, maar onmiskenbaar van grote museale waarde is, besloot het bestuur bij uitzondering de algemene middelen aan te spreken voor de restauratie van dit monument (zie p. 17).

Zorgvuldigheid

Het bestuur van de Vereniging Rembrandt gaat niet over één nacht ijs bij het beoordelen van aanvragen van musea. Aan de hand van een aantal criteria wordt zorgvuldig gekeken of een beoogde aankoop steun verdient. De belangrijkste daarvan zijn de artistieke waarde van het kunstwerk in kwestie en de vraag in hoeverre het een aanvulling is op de collectie van het aanvragende museum en op de Collectie Nederland als geheel. Het werk dient bovendien te behoren tot het beste in zijn soort. In deze afweging worden tevens het (kunst) historische belang, de documentaire waarde of icoonwaarde, de conditie, de herkomst en de prijs meegenomen.

Expertise raad van adviseurs

De raad van adviseurs is met zijn brede expertise van onschatbare waarde voor de Vereniging Rembrandt. Bij de beoordeling van aanvragen vraagt het bestuur ten behoeve

van de besluitvorming altijd ten minste één schriftelijk preadvies van een specialist buiten het bestuur, en dat is meestal een lid van de raad van adviseurs. Overigens dient de raad van adviseurs het bestuur ook op andere terreinen van advies, zoals op het gebied van fiscale en juridische zaken, marketing, fondsenwerving, onderzoek en restauraties.

Voorwaarden

De Vereniging Rembrandt stelt als voorwaarde dat een gesteunde aankoop altijd te zien is. Uitzonderingen zijn werken op papier of textiel en installaties met een uitzonderlijk groot formaat. Bij zulke aankopen worden afspraken gemaakt over hoe vaak het werk dient te worden getoond. Verder zijn door de Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen onvervreemdbaar, wat betekent dat ze niet mogen worden onttrokken aan het Nederlands openbaar kunstbezit, en mag bij uitlening voor een tentoonstelling in een ander Nederlands museum geen vergoeding worden gevraagd. Tot slot dienen de naam van de Vereniging Rembrandt en de fondsen die hebben bijgedragen aan de aankoop altijd te worden vermeld.

Percentage steun

De Vereniging Rembrandt draagt in de regel maximaal 50 procent van de aankoopsom bij, omdat zij het van belang vindt dat musea die een werk voor de collectie willen aankopen zelf ook een inspanning doen. Steeds vaker toont het bestuur zich echter bereid met een hoger percentage te steunen om daarmee een exceptionele kans te kunnen grijpen. Dit blijkt ook nodig, omdat het voor musea steeds moeilijker blijkt om de helft van de aankoopsom zelf bijeen te krijgen. In 2021 besloot het bestuur 5 keer een hoger percentage steun toe te zeggen. Zoals uit de kadertekst op de pagina hiernaast blijkt, is ook dat overigens geen garantie dat een aankoop poging slaagt.

De muziekles

Frans van Mieris

ca. 1657-60. Olieverf op paneel, 30,5 x 24,2 cm

Zes gemiste aankopen

Wij vertellen graag succesverhalen, en die waren er gelukkig genoeg in 2021. Maar aankoop pogingen die niet zijn gelukt waren er eveneens. Maar liefst zes keer greep een museum ondanks steun van de Vereniging Rembrandt – in drie gevallen zelfs veel meer dan 50 procent – mis op een veiling. Zo werden in de zomer van 2021 drie belangrijke schilderijen van oude meesters geveild, waarvan er slechts één kon worden verworven: *Elegant gezelschap in een Hollandse renaissancezaal* door Dirck Hals en Dirck van Delen voor het Frans Hals Museum (zie p. 50). In een interview met *NRC Handelsblad* op 13 juli 2021 vroeg bestuursvoorzitter Arent Fock aandacht voor dit probleem.

Een van de teleurgestelde musea was Museum De Lakenhal, dat zijn zinnen had gezet op een topstuk van de Leidse meester Frans van Mieris, wiens werk tijdens zijn leven al zeer gezocht was onder verzamelaars in de Republiek en aan Europese hoven. Wat deze gemiste kans extra spijtig maakt, is dat een dergelijke kans zich nog maar heel zelden zal voordoen: zijn beste schilderijen bevinden zich al in museale collecties binnen en buiten Nederland.

Niet te
benauwd zijn
voor hogere
verwervings-
kosten.

Uit: ledenonderzoek 2021

Kritische post

In september 2020 ontvingen wij een kritisch stuk van een van onze leden over het bijdragen aan aankopen op het gebied van hedendaagse kunst. Omdat het belang en de waarde van eigentijdse kunst voor toekomstige generaties nog moet blijken, schreef hij, zou de Vereniging Rembrandt zich uitsluitend moeten richten op de oude en klassiek-moderne kunst.

Het aantal gesteunde aankopen op het gebied van naoorlogse en hedendaagse kunst is beperkt: in de afgelopen vijf jaar heeft de Vereniging bijgedragen aan gemiddeld 22 aankopen per jaar, waarvan gemiddeld drie uit de periode van na 1945. Hiervan is ongeveer de helft van na 2000. De Vereniging Rembrandt draagt bij aan de verwerving van kunstwerken van recente datum omdat zij vindt dat ook kunst uit de eigen tijd het verdient te worden verzameld – alles wat nu oud is, was in de tijd van ontstaan immers ook modern. Bij de beoordeling wordt zwaar meegewogen of de kunstenaar in kwestie een gevestigde (internationale) reputatie heeft en of de beoogde aanwinst exemplarisch is voor zijn of haar werk. De aankopen die de Vereniging Rembrandt ondersteunt, weerspiegelen tevens de belangstelling onder haar leden. Vermeldenswaard in dit verband is dat de leden de afgelopen twee jaar een hedendaags kunstwerk kozen voor de Rembrandt-kaart: in 2020 was dat de installatie van glaskunstenaar Dale Chihuly en in 2021 de wandsculptuur van El Anatsui.

Het Vaandeldrager-effect

De aankondiging van de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt op 8 december 2021 leidde tot pittige discussies in de media. Critici vroegen zich af of er niet genoeg Rembrandts zijn in Nederland, en of dat geld niet beter had kunnen worden besteed aan steun voor hedendaagse

kunstenaars of de cultuursector in het algemeen – terechte vragen in een tijd waarin de coronapandemie op een hoogtepunt was.

De Vereniging Rembrandt kreeg tientallen reacties op het bericht dat zij een fors bedrag voor deze aankoop had gereserveerd. Het grootste deel hiervan was positief. Onder de enthousiaste leden waren er zelfs enkelen die spontaan aanboden een extra bijdrage te doen. Een plezierig neveneffect was dat de publiciteit rond deze Rembrandt ook nieuwe leden opleverde. Alleen al op de avond van de uitzending van Op1 van de NPO, waarin Fusien Bijl de Vroe en Alexander Pechtold over het schilderij en de Vereniging Rembrandt vertelden, kwamen er 21 lidmaatschappen bij. Tussen 8 en 10 december kreeg het bureau 52 aanmeldingen voor nieuwe lidmaatschappen – een duidelijk *Vaandeldrager*-effect.

Maar er waren ook kritische geluiden te horen van leden en sympathisanten. Enkele leden spraken hun zorg uit of lieten ons weten niet gelukkig te zijn met de steun voor deze Rembrandt. Daarbij werden vooral de hoge prijs van het schilderij, het feit dat deze aankoop werd gedaan in een economisch moeilijke tijd en dat Rembrandt in onze musea al zo goed is vertegenwoordigd als argumenten genoemd. Twee leden beëindigden hun lidmaatschap vanwege onze steun voor *De vaandeldrager*.

De Vereniging Rembrandt vindt het belangrijk om de overwegingen van het bestuur met haar leden te delen, zeker bij een steunverlening van deze omvang. Daarom schreef Fusien Bijl de Vroe de leden op 31 december 2021 een brief waarin zij het besluit van het bestuur toelichtte, gevolgd door een artikel in het voorjaarsnummer 2022 van het *Bulletin van de Vereniging Rembrandt*. Zij wees daarbij onder andere op de parallel met de aankoop van *Het melkmeisje* van Johannes Vermeer in 1908, die destijds eveneens een storm van protest losmaakte; meer dan honderd jaar later is dit echter nog altijd een van de meest geliefde kunstwerken in onze musea. Overigens komt slechts een deel van de steun voor *De vaandeldrager* uit de eigen middelen: bijna 70 procent is gefinancierd met geoordeelde gelden, met dank aan een groot aantal fondsen bij de Vereniging Rembrandt en enkele bijzondere schenkingen van leden. ↘

Stilleven met sculpturen en Frauenkirch

Jan Wiegers
1920-21. Olieverf en bijenwas op doek,
79 x 49 cm en 67 x 79 cm
GRONINGER MUSEUM

Bijdrage: € 75.000, waarvan € 35.000 uit het Groninger Fonds, € 25.000 uit het E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds en € 15.000 uit het Ruze Fonds

De vaandeldrager

Rembrandt
1636. Olieverf op doek, 118,8 x 96,8 cm
RIJKSMUSEUM, AMSTERDAM

Bijdrage: € 15.000.000, waarvan € 4.669.786 uit de algemene middelen, inclusief € 25.750 aan geoordeelde schenkingen, € 3.304.416 uit het Stortenbeker Fonds, € 2.460.627 uit het A.M. Roeters van Lennep Fonds, € 2.000.000 uit het Nationaal Fonds Kunstbezit, € 1.086.874 uit het Nationaal Fonds 1930, € 893.085 uit het Acquoy-Nairac Fonds, € 175.725 uit het Mevrouw dr. E. Frederiks Fonds, € 115.000 uit het Mevrouw J.J. den Boer-den Herder Fonds, € 100.000 uit het Cleyndert Fonds, € 65.500 uit het Van Rijn Fonds, € 35.500 uit het Saskia Fonds, € 35.000 uit het Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst, € 25.000 uit het Themafonds 17de-eeuwse schilderkunst, € 25.000 uit het Warning-Meijgaard Fonds en een bijdrage uit het Daan Cevat Fonds, en dankzij de jaarlijkse bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds

TACO DIBBITS
DIRECTEUR RIJKSMUSEUM

De kracht van de Vereniging Rembrandt

Al meer dan honderdvijftig jaar lang was *De vaandeldrager* aan het publieke oog onttrokken, toen hij in 1991 zijn debuut maakte. Het was meteen op de grote internationale podia: de National Gallery in Londen, de Gemäldegalerie in Berlijn en het Rijksmuseum in Amsterdam, voor de tentoonstelling *Rembrandt. De meester en zijn werkplaats*. Het begin van de tekst in de catalogus luidde: ‘Dit opmerkelijk goed geconserveerde schilderij is een van Rembrandts meest briljante werkstukken. De robuuste [...] vaandeldrager met zijn martiale snor bezit de uitstraling van de acteur wiens simpele verschijning op het toneel voldoende is om de zaal te boeien.’ En dat deed hij! Maar na de tentoonstel-

De Vereniging Rembrandt is een vereniging met een bestuur dat verantwoording aflegt aan de leden over gemaakte keuzes: daardoor ontstaat een gevoel van betrokkenheid.

Uit: ledenonderzoek 2021

ling viel het doek en verdween hij weer in een verzegelde kist naar een opslag in Monaco.

In 2019 leek er opeens een kans te ontstaan om *De vaandeldrager* te kopen, al moest eerst een periode van dertig maanden worden afgewacht vanwege een Frans exportverbod. Voor de minister van Cultuur was het duidelijk: een van de meesterwerken van Rembrandt in een depot in Monaco, dat kan niet. Dit is werelderfgoed en moet toegankelijk zijn voor het publiek, liefst in Nederland, hier moeten we voor gaan. Zij stelde wel één heel duidelijke voorwaarde: dit moeten we met vereende krachten doen, met publieke en private gelden. Er moet een breed draagvlak zijn vanuit heel Nederland.

Dat is precies waar de Vereniging Rembrandt voor staat: zij verbindt al bijna

140 jaar duizenden liefhebbers van kunst uit heel Nederland die zich van generatie op generatie inspannen voor de openbare kunstcollecties. Het uitzonderlijke is dat zij dit in verenigingsverband doet en dat ze, wanneer het majeure aankopen betreft, de handen ineenslaat met de Staat. Zo zorgde de Vereniging Rembrandt er in 1908 met de Staat voor dat *Het melkmeisje* van Vermeer voor Nederland werd behouden en niet naar Amerika vertrok, en zo zorgt de Vereniging er nu voor dat *De vaandeldrager* zijn donkere behuizing mag verlaten en binnenkort in Nederland voor iedereen blijvend te zien is. Daar ligt de kracht van de Vereniging Rembrandt en zo heeft zij dat wat onmogelijk werd geacht mogelijk gemaakt. ↘

Als directeur van het Rijksmuseum maakt Taco Dibbits q.q. deel uit van het bestuur van de Vereniging Rembrandt. Zoals elk bestuurslid dat ook maar enigszins betrokken is bij een museum dat een aanvraag indient, neemt hij geen deel aan de beraadslaging en besluitvorming over aanvragen van het Rijksmuseum en verlaat hij de ruimte zodra zo'n aanvraag wordt besproken (zie p. 51 voor ons protocol op het gebied van mogelijke belangenverstrengeling). Het was een spannend moment toen in de bestuursvergadering van november 2021 het steunverzoek voor *De vaandeldrager* op de agenda stond, want Dibbits wist dat de beoogde aankoop zonder de Vereniging Rembrandt niet door zou gaan.

Het belang van onderzoek

Om aankopen te kunnen doen die werkelijk van betekenis zijn, moet een conservator of museum-directeur de eigen collectie door en door kennen. Alleen dan weet je wat je mist, of welke verhalen je zou kunnen vertellen aan de hand van een nieuwe aanwinst. Ook voor de presentatie van de collectie en voor het maken van hoogwaardige tentoonstellingen is kennis van de verzameling onmisbaar.

8

aanvragen

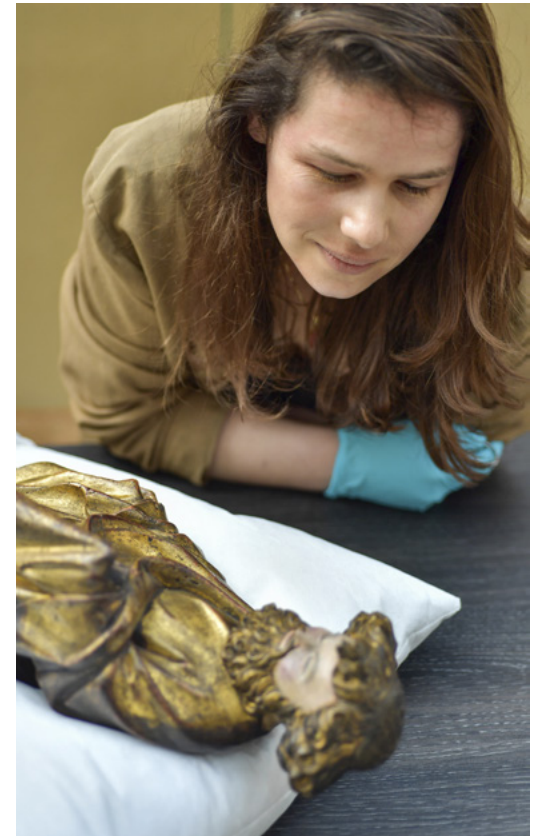
4

onderzoeks-
beurzen

Daarom verstrekt de Vereniging Rembrandt sinds 2012 onderzoeksbeurzen waarmee jonge kunsthistorici onderzoekservaring kunnen opdoen in een museale omgeving. De aanvragen hiervoor worden beoordeeld door een commissie van deskundigen uit de museale en academische wereld, die hierover advies uitbrengt aan het bestuur. De beurzen, die maximaal € 20.000 bedragen, worden gefinancierd vanuit het Ekkart Fonds van de Vereniging Rembrandt en enkele andere Fondsen op Naam met onderzoek in de doelstelling (zie voor een overzicht pp. 46-47). Naast de onderzoeksbeurzen voor musea is er voor jonge promovendi aan een Nederlandse universiteit de Claudine de With Beurs, die één keer per jaar wordt verstrekt. In 2021 ontving de Vereniging Rembrandt acht aanvragen voor onderzoeksbeurzen, waarvan er vier zijn gehonoreerd. Daarnaast verstrekke de Vereniging een bijdrage vanuit het Ekkart Fonds aan het onderzoek naar de galerie Art & Project door Jip Hinten voor het Kröller-Müller Museum. Deze bijdrage, een aanvulling op de in 2019 vanuit het Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst gefinancierde onderzoeksbeurs, wordt gebruikt voor een extra essay in de catalogus bij de tentoonstelling over Art & Project die in 2023 van start gaat.

Museum Catharijneconvent

In 2014 verwierf Museum Catharijneconvent met steun van de Vereniging Rembrandt een houten beeldje van Petrus uit de directe omgeving van de Nederlandse beeldsnijder Claux de Werve. Een beurs vanuit het Schoufour-Martin Fonds stelt het museum in de gelegenheid Jip van Reijen onderzoek te laten uitvoeren naar de reconstructie van het altaarstuk waar dit beeld vermoedelijk onderdeel van was.

Onderzoekster Jip van Reijen met het beeldje van Petrus

Nederlands Zilvermuseum

Het Nederlands Zilvermuseum bezit grote delen van de bedrijfscollectie en het bedrijfsarchief van de zilverfabriek Van Kempen & Begeer. De Vereniging Rembrandt honoreerde een aanvraag voor een beurs waarmee het museum Naomi Bisping een onderzoek laat uitvoeren naar de rol van vrouwelijke ontwerpers – onder wie Christa Ehrlich – voor het imago van zilverfabriek Van Kempen & Begeer. De beurs wordt gefinancierd vanuit het Ekkart Fonds.

Rijksmuseum van Oudheden

Het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden ontving in 2021 voor de derde keer een beurs vanuit het Van der Klaauw Fonds voor het omvangrijke onderzoek naar en de restauratie van de Papyrus van Kenna, een 39 vellen tellend dodenboek. Met deze beurs, die een vervolg is op de onderzoeksbeurzen die het museum in 2017 en 2020 ontving, kan het onderzoek worden afgerond. De bursaal die met dit project aan de slag gaat, is junior papierrestaurator Alexia Melianou.

Claudine de With Beurs

De Claudine de With Beurs ging in 2021 naar Weixuan Li, die als promovendus betrokken is bij het project *Virtual Interiors as Interfaces for Big Historical Data Research*, een samenwerking tussen het Huygens ING en de Universiteit van Amsterdam. Zij analyseert locaties en inventarissen van kunstenaars en kunsthandelaren in het 17de-eeuwse Amsterdam, voor een beter inzicht in de ontwikkeling van schilders-carrières en het functioneren van de kunstmarkt. \

Untitled

Anish Kapoor
2018. Albast, H 104 cm
KRÖLLER-MÜLLER MUSEUM,
OTTERLO

Bijdrage: € 225.000, waarvan
€ 90.000 uit het Titus Fonds,
€ 64.549 uit het Hendrickje
Fonds en € 45.000 uit het
A. Quist-Rütter Fonds

Behoud van wat ons dierbaar is

Vooraf middelgrote en kleine musea – die in de meeste gevallen geen eigen restauratieatelier hebben – hebben vaak niet de middelen om restauraties te bekostigen. Zij moeten daarom scherpe keuzes maken. Als er al middelen voor restauratie zijn, worden die vaak besteed aan noodzakelijke behandelingen, bijvoorbeeld voor tentoonstellingen. Daarom worden belangrijke stukken soms niet of niet optimaal getoond.

9
aanvragen

8
restauraties

Om die reden draagt de Vereniging Rembrandt sinds 2018 bij aan restauraties van uiteenlopende kunstwerken of objecten van toegepaste kunst. Over de honorering van deze aanvragen wordt besloten door een commissie bestaande uit één lid van het bestuur en drie leden van de raad van adviseurs van de Vereniging Rembrandt. Daarna buigt een commissie van deskundigen op het gebied van restauratie zich over het behandelvoorstel en andere vakinhoudelijke zaken. Pas als zij groen licht geeft kan de beoogde restauratie van start gaan.

De bijdrage is maximaal 75 procent. Het grootste deel van de gesteunde projecten wordt gefinancierd vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds. Vanuit dit fonds, in 2018 opgericht dankzij een grote eenmalige schenking van € 500.000 van de VriendenLoterij, wordt vijf jaar lang bijgedragen aan restauraties van musea die niet direct door de VriendenLoterij worden gesteund. Daarnaast zijn er verschillende andere Fondsen op Naam met restauratie in de doelstelling (zie voor een overzicht hiervan pp. 46-48). In 2021 werden er negen aanvragen voor een bijdrage aan een restauratie ingediend. Hiervan werden er vier gehonoreerd. Omdat in 2021 ook vier aanvragen uit 2020 of 2019 alsnog konden worden gehonoreerd, komt het totale aantal gesteunde restauraties op acht uit. Niet meegerekend is de bijzondere steun voor de restauratie voor het praalgraf door Rombout Verhulst in Stavenisse.

Museum Flehite

Dankzij het VriendenLoterij Restauratiefonds wordt Matthias Withoos' *Gezicht op Amersfoort* uit 1671, afkomstig uit het stadhuis van Amersfoort en in bruikleen gegeven aan Museum Flehite, gerestaureerd door Kathrin Kirsch. Over deze restauratie verscheen een beeldreportage in het najaarsnummer 2021 van het *Bulletin van de Vereniging Rembrandt*. Het uitzonderlijk grote schilderij zal naar verwachting in 2022 weer op zaal schitteren.

Nederlands Uitvaartmuseum Tot Zover

Een van de belangrijkste stukken in Museum Tot Zover is een kast met vitrine waarin een bloemstuk wordt getoond dat is gemaakt van onder andere menselijk haar en kralen. Al bij de verwerving bevond het 19de-eeuwse object, dat generaties lang in familiebezit is geweest, zich in een zwakke conditie door stof, schimmel en het losraken van kleine onderdelen. Een bijdrage vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds stelde het museum in staat dit bijzondere object te restaureren. Naar verwachting wordt de restauratie in 2022 afgerond.

Restauratie voor Museum Tot Zover

Stedelijk Museum Schiedam

Het door een onbekende maker geschilderde gezicht op het Huis te Riviere – waarvan alleen nog de ruïnes bewaard zijn – kwam al in de 17de eeuw in het bezit van de stad Schiedam. Het werd af en toe getoond in tijdelijke presentaties, maar door de slechte conditie viel er niet goed meer van te genieten. De restauratie door Eva van Zuilen wordt gefinancierd vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds. Medio 2022 krijgt het een plaats in de vaste opstelling.

Kasteel de Haar

Maar weinigen weten dat Kasteel de Haar een kleine collectie vroege Spaanse schilderkunst bezit. Het belangrijkste stuk in deze verzameling, het middenpaneel van een 14de-eeuws altaarstuk van de Spaanse schilder Joan Reixach, wordt met een bijdrage vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds gerestaureerd. In de begeleidingscommissie die het multidisciplinaire team van restauratoren adviseert, zitten ook enkele deskundigen uit het buitenland.

Kasteel Huis Bergh

Dankzij een bijdrage uit het Hendrickje Fonds – de eerste Cirkel van de Vereniging Rembrandt die bijdraagt aan een restauratie – kan een van de belangrijkste kunstwerken uit Kasteel Huis Bergh een noodzakelijke restauratie ondergaan. De behandeling van het vroeg-16de-eeuwse retabel door een navolger van Veit Stoss wordt uitgevoerd door beeldenrestaurator Aleth Lorne.

Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven

Een 19de-eeuws tafelstuk naar ontwerp van G.W. van Dokkum in de collectie van het Nederlands Zilvermuseum werd ontsierd door een dikke en moeilijk te verwijderen laklaag. Het object wordt met steun vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds gerestaureerd door restaurator Michiel Langeveld. Om het publiek te laten zien wat er allemaal komt kijken bij een dergelijke restauratie heeft het museum in 2021 de minipresentatie *Work in Progress* ingericht. In 2022 zal het object weer in oude glorie kunnen worden getoond.

Museum Catharijneconvent

Een laatmiddeleeuwse kruisigingscène die zich al jaren in slechte staat in het depot van Museum Catharijneconvent bevond, wordt met een schenking vanuit het J.G. van Oord Fonds gerestaureerd door Carolien van der Elst. In juli 2021 organiseerde het museum een wetenschappelijk symposium over deze complexe restauratie, waaraan ook twee commissieleden en de secretaris van de Adviescommissie restauraties van de Vereniging Rembrandt deelnamen.

Speelgoedmuseum Deventer

In 1971 steunde de Vereniging Rembrandt Speelgoedmuseum Deventer bij de aankoop van een zogenaamde vuurwerk- of illumineerkast. Vijftig jaar later was de kast, en in het bijzonder de fineerlaag, aan herstel toe. Dankzij een bijdrage vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds vormt de 18de-eeuwse kast sinds medio 2021 weer een stralend hoogtepunt in de presentatie van Speelgoedmuseum Deventer. ↘

Restauratie Rombout Verhulst,
*Praalgraf voor Hieronymus van
Tuyll van Serooskerke*
STAVENISSE

Bijdrage: € 85.000

Uitzonderlijke steunverlening

De Vereniging Rembrandt draagt in principe alleen bij aan restauraties van kunstwerken en objecten van toegepaste kunst in musea en andere instellingen met een museale status. In 2021 maakte zij een uitzondering voor dit grafmonument voor Hieronymus van Tuyll van Serooskerke, rond 1670 gemaakt door Rombout Verhulst, in de hervormde kerk in het Zeeuwse dorp Stavenisse.

Foto: Vincent Mentzel

Meer dan 250 gesteunde aankopen voor meer dan 75 verschillende musea in heel Nederland. Driemaal zoveel leden als toen het directoraat van Fusien begon. Een vermogen van ruim 56 miljoen, na de aderlating voor Rembrandts *Vaandeldrager* nog altijd bijna veertig. Fondsen op Naam, Thema-fondsen, cirkels in de regio. Niet alleen steun voor aankopen, maar ook voor restauraties. Kleine beurzen voor onderzoek. Een bureau met twintig medewerkers. Dat waren er ooit twee. Een site die er mag wezen. Dat alles en nog meer, maar met behoud van stijl.

De Fransen zeggen: *de stijl is de man*. Of de vrouw, dat spreekt. Veel helpen verwerven is fijn en meer leden krijgen ook, maar het gaat uiteindelijk om de kwaliteit en betekenis van de verworven stukken en om de betrokkenheid van wie er lid geworden zijn. Het duurste schilderij is niet per se het beste en de grootste vereniging is dat evenmin. Wat je wilt delen moet ertoe doen en de leden moeten erachter kunnen staan. Daar heeft Fusien zich zeer voor ingespannen.

Hoe het begon

Toen Fusien in 2000 bij het bureau van de Vereniging Rembrandt kwam werken, was die nog weinig zichtbaar en de bedoeling van haar functie was daar verandering in te brengen. De Vereniging was ook een beetje wereldvreemd: bij haar sollicitatie werd haar gevraagd of zij ook een salaris wilde. Dat doet denken aan een discussie tussen de acteur Paul Huf en mevrouw Laman Trip uit de jaren dertig. Huf was toen net lid van de Vereniging geworden en verbaasde zich erover dat die niets voor haar leden deed. Er waren geen activiteiten of cadeautjes. Hij vond het maar een dooie boel. Mevrouw Trip reageerde ijsig: schenken doet men niet om iets te krijgen. *Adel verplicht*. Zo chic was men in 2000 niet meer, maar goed werd nog altijd in stilte gedaan en werken voor de Vereniging was een eer.

Fusien was toen net een paar jaar aan de Rijksvoorlichtingsdienst verbonden geweest. Maar daar had zij zich niet thuis gevoeld, want er was geen ruimte voor verandering. Haar kunstliefde kon zij er ook niet kwijt, laat staan haar wens om die met anderen te delen. Die belangstelling voor kunst zit bij haar in de familie. Haar overgrootvader van moeders kant was de schilder-schrijver Jan Veth en zij groeide op in een gezin waar werd getekend en geschreven. Ook museum-bezoek hoorde erbij. Fusien herinnert zich nog dat zij als kind met een geliefde tante

Elf memorabele jaren

Het directoraat van Fusien Bijl de Vroe

Dit jaarverslag is het laatste dat onder het directoraat van Fusien Bijl de Vroe verschijnt. Op 1 juli 2022 neemt zij afscheid van de Vereniging.

tekeningen van Rembrandt ging bekijken in het Rijksprentenkabinet – en dat die tante met haar over die tekeningen praatte en haar om haar mening vroeg. Als kind zo iets te mogen zien en mee te mogen praten over wat je daaraan beleeft, dat is belangrijk. En zij weet ook nog dat haar moeder als lid van de Vereniging Rembrandt nooit een kaartje hoefde te kopen als zij naar het museum ging. Dat maakte indruk. Nu beseft Fusien hoe bevoorrecht zij was, en het heeft haar bescheiden gemaakt. Zij ontdekte al vroeg dat de beste kunst iets zichtbaar maakt en iets te zeggen heeft. En dat je iets kunt herkennen in een kunstwerk van eeuwen geleden. Om kennis te maken met de kracht van kunst waren die tekeningen van Rembrandt in Amsterdam trouwens een uitstekend begin.

Het werk

Fusien had kunstgeschiedenis gestudeerd in Utrecht. Zij had er elf jaar over gedaan in plaats van zes, en studeerde af op Jan Veth. Daarna kluste zij wat, werd moeder, woonde een aantal jaren in Frankrijk en kwam bij de Rijksvoorlichtingsdienst in Den Haag nadat zij met man en kinderen weer naar Nederland was teruggekeerd. Toen zij bij de Vereniging Rembrandt ging werken, was die nog op één kamer gehuisvest bij het Genootschap Pulchri in Den Haag. Jan Maarten Boll was voorzitter en de administratie werd gedaan door Resl Rive. Voor twee dagen in de week was daar ook nog Boudewijn van Ittersum, die net de Amsterdamse beurs had verlaten.

Verandering stond ook bij de Vereniging Rembrandt niet hoog op de agenda, al besepte Boll dat het haar aan zichtbaarheid en draagvlak ontbrak. Hij benoemde daarom ook een directeur en wilde een echt bureau. Maar vaart kwam er pas in toen de Vereniging met de tentoonstelling *125 grote liefdes* in het Van Gogh Museum haar 125ste verjaardag vierde en liet zien

Christus wast Petrus' voeten
Rembrandt

ca. 1640-50. Pen in bruin,
kaderlijnen in grijs, 157 x 221 mm
RIJKSMUSEUM, AMSTERDAM

Aankoop gesteund in 1883 door
de Vereniging Rembrandt.

wat zij voor het Nederlands openbaar kunstbezit had gedaan. Daar kwamen meer dan 300.000 bezoekers op af en het aantal leden van de Vereniging verdubbelde. Daarna was het zaak te laten zien dat haar werk er nog steeds toe deed. Nadat Boll was opgevolgd door Martijn Sanders werden daar de nodige stappen voor gezet en in 2011 trad Fusien aan als opvolger van directeur Huub Blankenberg.

Tentoonstellingen bleken een belangrijk instrument om liefhebbers te bereiken die nog nooit van de Vereniging hadden gehoord. En oude zowel als nieuwe leden werden aangenaam verrast door een steeds rijker en mooier *Bulletin*, waar nu een professionele redacteur voor werd aangetrokken. Omdat de Vereniging zoveel verschillende soorten kunst helpt verwerven en niet iedereen van alles houdt en sommige schenkers ook graag zien dat hun naam aan een gift verbonden wordt, werden er kringen met een gedeelde belangstelling en Fondsen op Naam opgericht. Ook werden

Likeurkaraf

Andries Copier
1930. Glas en verzilverd metaal, H 14,3 cm
NATIONAAL GLASMUSEUM, LEERDAM

Aankoop gesteund in 2014 door de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar P.H. Soeters Fonds voor 20ste-eeuwse glaskunst).

The Tomb of the Unknown Craftsman

Grayson Perry
2011-16. Verschillende materialen, H 305 cm
BONNEFANTEN, MAASTRICHT

Aankoop gesteund in 2016 door de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Titus Fonds en haar Innorosa Fonds).

de liefhebbers uit een bepaalde regio of uit een bepaalde leeftijdsgroep georganiseerd en bijeengebracht, en voor al die verschillende soorten leden werden er activiteiten georganiseerd – met Fusien als aanjager, verbindingsofficier en gastvrouw. De leden van de Vereniging Rembrandt waren immers lid van een *vereniging*, en bij een vereniging kent of ontmoet men elkaar. De leden delen ook een zeker idealisme: het gaat hun niet alleen om een wat deftiger museumjaar-kaart. De Vereniging Rembrandt is geen ANWB, maar wil een verbond van geestverwanten zijn.

De Vereniging Rembrandt werkt voor het openbaar kunstbezit van heel Nederland en dat is een uniek concept. Musea hebben vrienden en het is niet moeilijk uit te leggen waarom het fijn is in de eigen stad vriend van het plaatselijke museum te zijn of bij te dragen aan het succes van ons belangrijkste museum aan het Museumplein. Maar de Vereniging doet meer, en die bredere missie was bij Fusien in uitstekende handen. Toen *De vaandeldrager* van Rembrandt was gekocht, illustreerde zij het belang van het werk van de Vereniging niet door te tamboereren op de vijftien miljoen euro die daaraan waren bijdragen, maar door een topstuk van Copier uit het Glasmuseum in Leerdam op televisie te laten zien. Dat prach-

tige ding had maar 1.500 euro gekost, en was voor het Glasmuseum een briljante aanwinst geweest – met steun van de Vereniging Rembrandt. Het gaat, bedoelde zij te zeggen, om de betekenis van de aanwinst voor het museum dat koopt en om de kwaliteit van het verworven object, niet om de bekendheid van de maker of het kunnen uitgeven van heel veel geld.

De wapenfeiten

Wat een directeur aan het functioneren van een organisatie bijdraagt, wordt snel vergeten of legende. Maar de aanwinsten uit een bepaalde periode blijven. Dat zal bij de Vereniging Rembrandt niet anders zijn – al verzamelt zij niet zelf en al worden aankopen uitsluitend op voordracht van de aanvragende musea gesteund. Daarbij is het aan het bestuur om de aanvragen goed te keuren en de noodzakelijke middelen beschikbaar te stellen, en aan de voorzitter van de Vereniging om de voorstellen van de musea door het bestuur te loodsen. Maar de directeur begeleidt het hele traject vanaf het eerste telefoontje, adviseert de musea waar nodig, moedigt aan of ontraadt om aan te vragen, verzamelt de adviezen vooraf en weet wat kansrijk of kansloos is.

En de terugblik op de afgelopen elf jaar steunverlening mag de Vereniging met trots

vervullen. Er is breed en veel gesteund, en ook in het buitenland wordt met bewondering gekeken naar wat de Vereniging Rembrandt mogelijk heeft gemaakt. Waar elders vooral wordt geprobeerd te behouden wat al in het land is, verzamelt Nederland ook door internationaal te kopen. Van het prehistorische zwaard van Ommerschans dat in Londen voor het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden werd verworven tot en met het schip van Grayson Perry, dat van de kunstenaar voor het Bonnefanten werd gekocht, van de Beckmann die onlangs op een veiling in Berlijn voor het Kunstmuseum in Den Haag werd bemachtigd tot en met de Chinese lakkist die voor het Rijksmuseum uit Frankrijk kon worden gehaald: de tijdige steun van de Vereniging Rembrandt was voor al die aanwinsten onmisbaar.

Maar behoud van wat in Nederland is, vraagt ook nog vaak om aandacht: de zilveren chanoekia die door de Grote Synagoge in Amsterdam werd verkocht en voor het Joods Historisch Museum kon

worden behouden, de Jan Steen die voor de helft door de erfgenamen van de kunsthandelaar Goudstikker werd opgeëist maar in zijn geheel in Museum Bredius kon blijven. De installatie van glaskunstenaar Chihuly die nog net op tijd voor het Groninger Museum kon worden veiliggesteld en de meer dan dertig tekeningen uit de Collectie Van Regteren Altena, die op vier opeenvolgende veilingen voor zeven verschillende musea konden worden gekocht: het faciliteren van zulke aankopen vraagt om kennis van zaken, snelheid en tact. En of het nu ging om de Adriaen de Vries voor het Rijksmuseum of een zilveren trekpots voor Appingedam: Fusien deed wat zij kon – wat overigens niet wegneemt dat niet alles lukte. De tekening van Rubens uit koninklijk bezit, die in New York werd geveild, ging niet naar Rotterdam, een spectaculaire Bonnard voor Otterlo bleek te duur.

Daarbij houdt Fusien echt van kunst. Zij hecht aan de juiste bestemming en is gevoelig voor de betekenis die aan een bepaalde aanwinst kan worden gegeven. Het schip van Perry, dat als een drijvend museum een staalkaart van de hele menselijke beschaving naar een onbekende bestemming vervoert, ontroerde haar. Net als de terugkeer van die zilveren trekpots naar

Portret van Felix Auerbach

Edvard Munch
1906. Olieverf op doek, 85,4 x 77,1 cm
VAN GOGH MUSEUM, AMSTERDAM

Aankoop gesteund in 2017 door de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Maljers-de Jongh Fonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds).

Gymnastiek in het Joodse bejaardenhuis Beth Menoecha of de Joodse invalide

uit de serie *Joods leven in Amsterdam*
Leonard Freed
ca. 1957-59. Zilvergelatinedruk,
23 x 15,6 cm
JOODS MUSEUM, AMSTERDAM

Aankoop gesteund in 2012 door de Vereniging Rembrandt.

zijn plaats van ontstaan in Appingedam of de geschiedenis van Munchs *Portret van Felix Auerbach* en zijn model. Misschien is dat in alles haar grootste kracht: Fusien laat zich raken. Haar sterkste herinnering aan de tentoonstelling van tien jaar door de Vereniging Rembrandt gesteunde aanwinsten in het Kröller-Müller Museum in 2018: Munchs *Portret van Felix Auerbach*, die zelfmoord pleegde toen Hitler tot kanselier was benoemd, geïnstalleerd naast de foto's die Leonard Freed maakte van het herstel van het Joodse leven in Amsterdam na 1945. Ontroerd door kunst die weet van de dood en zich toch tot het leven bekennt. Wie die sensatie als troost ervaart, wil dat gevoel misschien ook delen en werken voor de kunst. En dat is precies wat Fusien heeft gedaan en waarvoor wij haar dankbaar zijn. \

Peter Hecht is oud-bestuurslid van de Vereniging Rembrandt en emeritus hoogleraar kunstgeschiedenis aan de Universiteit Utrecht

16.842 ambassadeurs

Uitgelicht

Waarom geeft de Vereniging Rembrandt geld uit aan advertenties?

Lange tijd was het voor de Vereniging *not done* om te adverteren. Belangstellenden zouden ons toch wel weten te vinden, was de gedachte. Inmiddels is wel duidelijk dat reclame onmisbaar is voor het vergroten van onze naamsbekendheid en het werven van nieuwe leden. Daarom adverteren we via allerlei kanalen, zowel online als offline. Grote advertenties in landelijke kranten zoals *NRC Handelsblad* en *de Volkskrant* maken daar deel van uit. Uit metingen van het bezoek aan onze website en uit reacties en aanmeldingen van nieuwe leden merken wij ook dat deze investeringen effect sorteren. Met de keuze van de kunstwerken die we afbeelden willen we het grote publiek bovendien duidelijk maken dat we niet alleen de aankoop van 17de-eeuwse kunst steunen – zoals nog altijd vaak wordt gedacht – maar ook die van moderne en hedendaagse kunst.

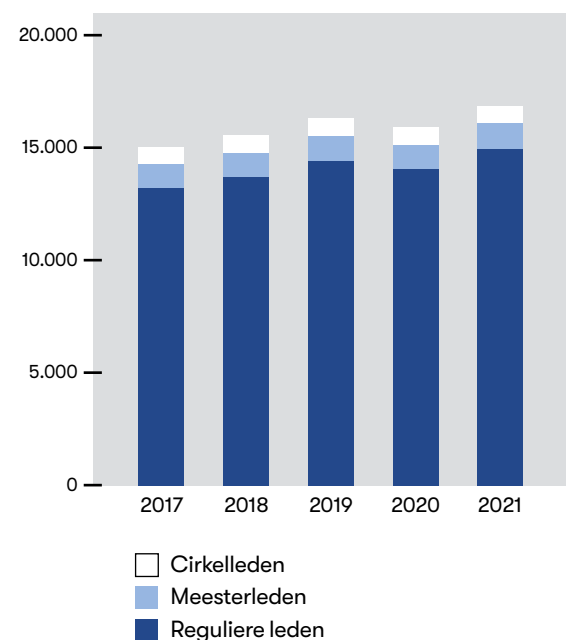
De Vereniging Rembrandt koestert haar leden, want zij zijn onze beste ambassadeurs. Het is immers vaak door mond-tot-mondreclame dat nieuwe leden ons weten te vinden. We werken hard aan het vergroten en verbreden van het draagvlak voor ons gezamenlijk kunstbezit, en waren daarom blij te zien dat de groei – na een lichte daling in 2020 en ondanks twee lockdowns in 2021 – weer terug is.

Had veel eerder lid willen worden, maar wist niet dat dit kon.

Uit: ledenonderzoek 2021

2021: sterke toename aantal leden en sympathisanten

- Het aantal leden van de Vereniging Rembrandt steeg in 2021 flink met 5,8 procent tot 16.842.
- Hiervan heeft de overgrote meerderheid een basislidmaatschap: 88,7 procent.
- Onder de nieuwe leden zijn opvallend veel jongeren (zie pp. 24-25).
- Het aantal sympathisanten – belangstellenden die zich hebben ingeschreven voor onze nieuwsbrieven – steeg van 5.467 naar 6.550: een toename van 19,8 procent.
- Sympathisanten besluiten niet zelden om lid te worden: in 2021 kwamen er 37 nieuwe lidmaatschappen vanuit deze groep, waaronder zeventien lidmaatschappen voor twee personen.

Elk lid draagt bij aan gemiddeld 25 museale aankopen per jaar en krijgt ongeacht het soort lidmaatschap:

- Drie keer per jaar het *Bulletin van de Vereniging Rembrandt*.
- Het jaarverslag van de Vereniging Rembrandt.
- Nieuwsbrieven en Aankoop Alerts (indien e-mail-adres bij ons bekend is).
- Uitnodigingen voor de Algemene Ledenvergadering, ontvangsten en previews.
- De Rembrandtkaart, waarmee men vrije entree heeft tot de vaste collectie van ruim 125 musea door heel Nederland.

Nieuw systeem voor relatiebeheer

Sinds medio 2021 werkt de Vereniging Rembrandt met een nieuw CRM-systeem (Customer Relationship Management). Het is een toekomstbestendig platform dat door automatisering en standaardisatie meegroeit met de organisatie en waardoor gewenste verbeteringen en innovaties makkelijker gerealiseerd kunnen worden. De waarde van dit systeem op korte termijn is:

- Lidmaatschappen lopen niet meer automatisch per kalenderjaar, maar kunnen op elk moment worden afgesloten.
- Meer inzicht in de samenstelling en voorkeuren van onze leden en sympathisanten, zodat we hen beter kunnen informeren over voor hen interessante onderwerpen.
- Meer inzicht in lidmaatschappen en cijfers, wat ons helpt ons draagvlak te versterken en onze financiële resultaten te verbeteren. ↘

Zelfportret

Adriaen van de Venne
ca. 1615-18. Olieverf op paneel,
18,2 x 13,3 cm
MAURITSHUIS, DEN HAAG

Bijdrage: € 150.000, waarvan
€ 50.000 uit het Themafonds
17de-eeuwse schilderkunst

Lidmaatschappen

Basislidmaatschappen

Jongmaat (voor jongeren tot 28 jaar) — € 28 per jaar
Gezel (één/twee personen) — € 75/€ 110 per jaar

Meesterlidmaatschappen

Jonge meester — ten minste € 350 per jaar
Leermeester — ten minste € 1.000 per jaar
Grootmeester — ten minste € 2.500 per jaar
Hollandse Meester — ten minste € 15.000 per jaar

Cadeaulidmaatschappen voor uw (klein)kind

€ 28 per jaar (tot 28 jaar)
€ 1.000 eenmalig tot 35 jaar

Investeren in jonge leden

Omdat we het belangrijk vinden dat ook jongere generaties zich betrokken voelen bij de kunst van en voor ons allemaal, richten we ons nadrukkelijk op het werven en enthousiasmeren van jongeren. Dit werpt zijn vruchten af: het aantal jongerenleden neemt toe. De grote uitdaging is om de belangstelling van onze jonge leden zo te vergroten dat zij zich ook na hun 27ste verbonden zullen blijven voelen met ons gezamenlijk kunstbezit (én dat zij de Vereniging Rembrandt niet meer willen missen!).

- Een jongerenlidmaatschap tot 28 jaar kost slechts € 28 per jaar.
- In 2021 zagen we het aantal jongerenlidmaatschappen met 493 toenemen tot 2211, een stijging van 28,7 procent.
- Op 19 maart was er een online editie van JongRembrandt Art Talks met een rondleiding door de tentoonstelling *Ongekend* in het Van Gogh Museum onder begeleiding van conservator Fleur Roos Rosa de Carvalho en Wouter van Aken, kunsthistoricus en lid van het JongRembrandt-bestuur.
- Op 23 oktober was er een fysieke editie van JongRembrandt Art Talks waarbij de vaste collectie van Kunstmuseum Den Haag en de tentoonstelling over Walter Swennen werden bezocht met hoofd collecties Doede Hardeman.
- In 2021 verscheen de eerste nieuwsbrief voor jongeren en werd voor het eerst een enquête gehouden onder Rembrandtleden tot 28 jaar om hun mening te horen over de Vereniging Rembrandt, haar communicatie en haar activiteiten.
- Ook werd in 2021 begonnen met de bouw van een jongerenpagina op de website van de Vereniging Rembrandt.

De Rembrandtkaart verlaagt voor mij de drempel om musea te bezoeken.

Uit: jongeren-ledenonderzoek 2021

Verder bouwen

Wouter van Aken, lid JongRembrandt-bestuur: 'JongRembrandt biedt jongeren de mogelijkheid om zowel samen als met specialisten naar kunst te kijken en zich hierover een mening te vormen. Dit is belangrijk, want ook onze generatie zal verder bouwen aan de Nederlandse museumcollecties.'

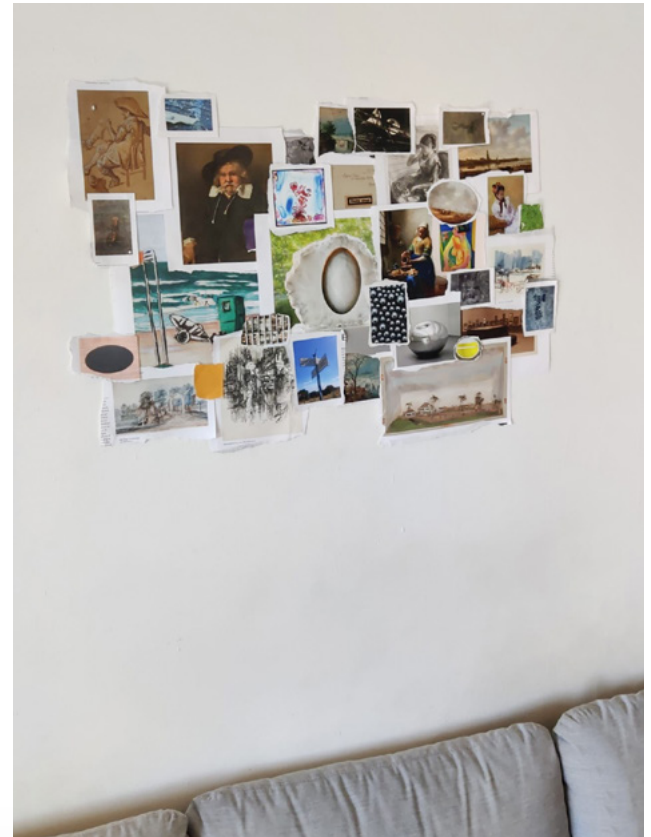
Het JongRembrandt-bestuur met twee medewerkers van de Vereniging Rembrandt in het Rijksmuseum

JongRembrandt

Wat kunnen we doen om jonge Rembrandt-leden warm te krijgen voor kunst en onze gezamenlijke kunstcollecties? Brainstormsessies over deze vraag leidden in 2017 tot de oprichting van het JongRembrandt-bestuur. Dit bestuur organiseert twee keer per jaar de zogenaamde Art Talks voor leden tussen de 18 en 35 jaar. Op deze bijeenkomsten duiken de deelnemers in de vaste collectie van een museum en gaan zij vervolgens tijdens de afsluitende Talks in gesprek met een conservator en/of de directeur van het museum over een prikkelend onderwerp. Jongeren worden tijdens deze ontvangsten uitgedaagd om uit hun comfortzone te treden, en zo nieuwe verzamelgebieden te ontdekken en voorkeuren te ontwikkelen. In de afgelopen vijf jaar zijn vele musea bezocht, zowel fysiek als – tijdens de lockdowns – online, waar gemiddeld ruim tachtig jonge leden op afkwamen.

Nieuwe plannen

In het JongRembrandt-bestuur bruist het van de nieuwe ideeën. Zo zijn er plannen om het aantal activiteiten – nu twee per jaar – uit te breiden. Dankzij de in 2021 gehouden enquête voor leden tot 28 jaar is duidelijk welke behoeftes er leven in deze groep. Daarnaast werkt het bestuur met enkele jonge medewerkers van de Vereniging Rembrandt op dit moment aan een speciale jongerenpagina op onze website. Deze pagina zal in 2022 worden voltooid. Het doel is onze jongere generatie leden een zichtbare plek te geven binnen de Vereniging Rembrandt om op deze manier hun betrokkenheid te vergroten. ↘

Het Bulletin van de Vereniging Rembrandt: niet alleen leuk om te lezen, maar ook om je studentenkamer mee op te vrolijken, zoals deze foto van de kamer van een van onze jongerenleden laat zien.

Art Talks

Eveline Chaudron (26), lid van het JongRembrandt-bestuur: ‘Wat ik zo leuk vind aan de Art Talks is dat alle aanwezigen een voorliefde voor kunst delen. Het maakt niet uit of je veel van kunst weet of niet, en of je alleen komt of met vrienden. Deze middagen in het museum zijn een laagdrempelige en gezellige manier om andere jonge kunstliefhebbers te ontmoeten. De combinatie van het bezoeken van de vaste presentatie met gesteunde aankopen, een tijdelijke tentoonstelling en de Art Talks met een borrel werkt heel goed. In Kunstmuseum Den Haag vond ik het ook mooi om te zien dat het hoofdcollecties, Doede Hardeman, echt de tijd nam om met de groep in gesprek te gaan over het museum en de collectie. Dit soort momenten maken het jongerenlidmaatschap voor mij extra leuk.’

Gericht bijdragen

Naast de basislidmaatschappen kent de Vereniging Rembrandt ook andere lidmaatschapsvormen, de zogenaamde meesterlidmaatschappen, die fiscale voordelen opleveren (zie hiervoor www.verenigingrembrandt.nl). Vanaf een gift van ten minste € 1.000 bestaat de mogelijkheid om gericht bij te dragen op het gebied van uw voorkeur. Daarbij kan gekozen worden uit twintig verzamelgebieden via vijftien Themafondsen en vijf open fondsen.

Dada-merika

George Grosz en John Heartfield
1919. Fotomontage, 31 x 23 cm
MUSEUM DE FUNDATIE, ZWOLLE

Bijdrage: € 45.000, waarvan € 30.000
uit het Themafonds Moderne Kunst
en € 15.000 uit het Van Beekhof Fonds

Themafondsen

De Vereniging Rembrandt kent vijftien Themafondsen. Dit zijn open fondsen van waaruit aankopen op een bepaald verzamelterrein worden gesteund, bijvoorbeeld moderne kunst of prenten en tekeningen (zie voor een overzicht p. 48). Wie een schenking van minstens € 1.000 doet, kan dit bedrag aan een Themafonds toewijzen om zo op het gebied van zijn of haar voorkeur bij te dragen. Wanneer een Themafonds wordt ingezet bij een aankoop, wordt een ontvangst georganiseerd voor de schenkers aan dat fonds. In 2021 zijn er negen aanwinsten gerealiseerd dankzij verschillende Themafondsen, met een bedrag van in totaal € 354.500. Naast de Themafondsen zijn er ook enkele open Fondsen op Naam waaraan vanaf een schenking van € 1.000 of meer kan worden bijgedragen, bijvoorbeeld voor wetenschappelijk onderzoek (zie voor een overzicht pp. 46-47). Vanuit deze fondsen is in 2021 bijgedragen aan drie aankopen en drie onderzoeksprojecten met een bedrag van in totaal € 107.500.

Grootmeesters

Een van onze meesterlidmaatschappen is het Grootmeesterlidmaatschap, voor leden die ten minste € 2.500 per jaar schenken voor een periode van minstens vijf jaar. Als dank voor hun bijdrage worden Grootmeesters uitgenodigd voor de 'Meesterschouw' een intieme bijeenkomst waarin specialisten in musea een kijkje achter de schermen bieden. In 2021 zagen we tot onze verrassing het aantal Grootmeesterlidmaatschappen verdubbelen: van vijftien naar dertig. Daarbovenop waren er nog drie andere geïnteresseerden, die in 2021 besloten hun Grootmeesterlidmaatschap op 1 januari 2022 te laten ingaan.

Fondsen op Naam

Aan het eind van 2021 telde de Vereniging Rembrandt 56 Fondsen op Naam. De oprichting van een Fonds op Naam bij de Vereniging maakt het mogelijk om op een heel persoonlijke manier te schenken aan ons gezamenlijk kunstbezit. De initiatiefnemer bepaalt zelf – in samenspraak met en binnen de doelstelling van de Vereniging Rembrandt – de specifieke doelstelling en ook de naam van het fonds, waarmee bijvoorbeeld een familienaam in stand kan worden gehouden of een dierbare kan worden geëerd. Voor het oprichten van een Fonds op Naam geldt een minimuminleg van € 75.000 in één keer of een periodieke schenking van minimaal € 15.000 gedurende ten minste vijf jaar. In 2021 werden vier nieuwe Fondsen op Naam ingesteld: het H.E.J. Mirandolle Fonds, het Marijke Laarhoven Fonds, het Op Dreef Fonds en het Warning-Meijaard Fonds (zie voor een overzicht pp. 46-47). In 2021 zijn er 23 aankopen, onderzoeken en restauraties gesteund dankzij verschillende Fondsen op Naam, met een bedrag van in totaal € 11.539.348.

De impact van een Fonds op Naam

In 2018 werd het Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst bij de Vereniging Rembrandt opgericht. Vanuit dit fonds worden musea gesteund bij de uitvoering van collectiegerelateerd, kunsthistorisch onderzoek naar moderne en hedendaagse kunst. De oprichters van dit fonds hebben het opengesteld voor bijdragen van derden die deze doelstelling een warm hart toedragen. Museum Arnhem ontving twee onderzoeksbeurzen uit dit fonds in 2017 en 2020, en het Kröller-Müller Museum ontving een beurs in 2019. De bursalen hebben met hun onderzoek onder andere bijgedragen aan twee collectiepresentaties in Museum Arnhem en een tentoonstelling in het Kröller-Müller Museum, die in 2022 of 2023 van start gaan. De ervaring die deze jonge onderzoekers door deze beurzen hebben opgedaan is van grote waarde voor hun cv: een van hen, Marie Stel, kreeg kort erna een aanstelling als conservator moderne en hedendaagse kunst bij Museum Het Valkhof in Nijmegen.

Cirkelfondsen

Aan het eind van 2021 telde de Vereniging Rembrandt negen cirkels en was een tiende in oprichting. Cirkels zijn vraaggezelschappen, opgericht door leden die een gemeenschappelijk kenmerk hebben – bijvoorbeeld dat ze uit dezelfde provincie komen of van dezelfde generatie zijn –, met als doel de betrokkenheid van het particulier mecenaat uit te dragen. Een cirkel bestaat uit ten minste vijftien leden die in een periodieke schenkingsovereenkomst vastleggen minstens vijf jaar lang een bepaald bedrag te schenken. Zij kiezen samen aan welke door de Vereniging Rembrandt gesteunde aankoop of restauratie zij de naam van hun gezamenlijke fonds verbinden. In 2021 zijn er vijf aankopen en één restauratie met een bijdrage vanuit een of meer cirkels van de Vereniging Rembrandt gerealiseerd, met een bedrag van in totaal € 568.588.

Gildemeesters

De Gildemeester Cirkel, een vraaggezelschap voor leden die ten minste vijf jaar lang € 2.500 of meer schenken, verdient een aparte vermelding. Deze cirkel steunt onze openbare kunstcollecties op een andere manier dan reguliere cirkels. Gildemeesters beheren namelijk geen gezamenlijk fonds, maar dragen via een gift bij aan door de Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen of andere projecten op het gebied van hun voorkeur via een van de Themafondsen of open Fondsen op Naam van de Vereniging. In 2021 waren er 79 Gildemeesterlidmaatschappen. Iets meer dan de helft van de Gildemeesters maakt gebruik van de mogelijkheid hun gift aan een specifiek Themafonds toe te wijzen. De meest gekozen fondsen zijn die voor 17de-eeuwse schilderkunst, moderne kunst en naoorlogse en hedendaagse kunst.

Kom met gegraveerde familiewapens

Doe Freese, Groningen
1610-11. Zilver met verguldingen, B 18,9 cm (incl. oren)
FRAEYLEMABORG, SLOCHTEREN
(in langdurig bruikleen van de Gerrit van Houten Stichting)

Bijdrage: € 60.000, waarvan € 25.000 uit het Themafonds Zilver, € 25.000 uit het Groninger Fonds en € 10.000 uit het Warning-Meijaard Fonds

(Familie)stichtingen

Nederland is al eeuwenlang een land van (familie)stichtingen. Vaak hebben die stichtingen kunst en cultuur hoog in het vaandel staan. Voor nieuwe generaties bestuurders kan het behandelen van aanvragen een last zijn. Tegenwoordig moeten stichtingen ook voldoen aan allerlei eisen en regelgeving die het besturen minder aantrekkelijk maakt. Daarom biedt de Vereniging Rembrandt (familie)stichtingen de mogelijkheid om via schenkingen aan de Vereniging direct bij te dragen aan het openbaar kunstbezit. Het kan daarbij zowel om een eenmalige schenking gaan als om het oprichten van een Fonds op Naam. Ook komt het voor dat een stichtingsbestuur besluit de stichting op te heffen en het resterende kapitaal, overeenkomstig de reden van oprichting, onder te brengen bij de Vereniging Rembrandt. In al deze scenario's kan de stichting dan rekenen op de ervaring en expertise van de Vereniging, en houden wij het (oud-) bestuur of de nazaten betrokken bij de bestedingen aan een bijzondere kunst-aankoop, restauratie of onderzoek. Zo geniet de stichting optimaal van de lusten, zonder de lasten.

Bijzondere eenmalige schenking

Na een aantal jaarlijkse schenkingen ten bate van het Dorodarte Kunst Fonds heeft Stichting Dorodarte in 2021 besloten om een genereuze extra gift te doen van € 700.000. Met deze bijdrage is het voortbestaan van dit Fonds op Naam, dat bij voorkeur regionale musea steunt bij aankopen en restauraties, voor een lange tijd verzekerd. Dankzij het Dorodarte Kunst Fonds werd het Zeeuws Museum in 2021 een stilleven van Christoffel van den Berghe rijker en hangt het meisjesportret van Henriette Francisca Louisa von Hohenzollern-Hechingen, geschilderd door Gerard van Honthorst, na restauratie weer stralend in Het Markiezenhof in Bergen op Zoom. ↘

Stilleven met dode vogels

Christoffel van den Berghe
ca. 1620-30. Olieverf op paneel,
32,7 x 52,2 cm
ZEEUWS MUSEUM, MIDDELBURG

Bijdrage: € 17.500 uit het
Dorodarte Kunst Fonds

Ik vond het leuk om in *Van blijvende waarde* te lezen dat je gericht kunt schenken via een Themafonds. Dat was voor mij aanleiding voor een extra donatie.

Een nieuw Rembrandtlied

Uitgelicht

Wat zijn 'open fondsen'?

Open fondsen bij de Vereniging Rembrandt zijn fondsen waarvan de oprichter heeft bepaald dat anderen hun gift aan dit fonds mogen toekennen. Dat kan vanaf een schenking van ten minste € 1.000. Daarmee bepaalt de schenker aan welk verzamelterrein zijn of haar gift wordt besteed. Er zijn twee soorten open fondsen: Themafondsen, waarover u kunt lezen op p. 26, en de zogenaamde open Fondsen op Naam. Voorbeelden van deze laatste categorie zijn het Claude Monet Fonds, het Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst en het Groninger Fonds (zie voor een compleet overzicht pp. 47-48).

Ook voor de toekomst

Wie via de Vereniging Rembrandt wil nalaten aan onze gezamenlijke kunstcollecties hoeft niet vermogend te zijn. Wij zijn dankbaar voor elke nalatenschap die wij mogen ontvangen, groot of klein. U helpt ons hiermee verder te bouwen aan onze gezamenlijke kunstcollecties.

Nalatenschappen

In 2021 heeft de Vereniging Rembrandt in grote dankbaarheid negen legaten ter hoogte van in totaal € 551.200 ontvangen. Daarnaast is zij tweemaal benoemd tot erfgenaam. Opvallend is dat vijf van deze elf nalatenschappen afkomstig zijn van mensen die bij leven geen lid waren van onze Vereniging. In 2021 werd bovendien een surplus van eerdere nalatenschappen ontvangen ter hoogte van bijna € 130.000.

Tenzij de erflater anders heeft bepaald, vallen erfenissen en legaten in principe toe aan de reserves van de Vereniging. Het komt ook voor dat een erflater heeft vastgelegd dat zijn of haar nalatenschap wordt gebruikt voor de oprichting van een Fonds op Naam met een door hem of haar gekozen naam en doelstelling. In 2021 zijn er bijvoorbeeld twee nalatenschappen bestemd voor een Fonds op Naam, waaronder het H.E.J. Mirandolle Fonds, met als doel het ondersteunen van aankopen van niet-abstracte schilderkunst. Geroerd waren wij door het legaat van ons erelid en oud-bestuursvoorzitter Jan Maarten Boll, bedoeld voor aankopen voor zijn zo geliefde Teylers Museum in Haarlem. Ook is het mogelijk de nalatenschap toe te wijzen aan een van de Themafondsen of zogenaamde open fondsen bij de Vereniging Rembrandt om zo bij te dragen op een specifiek verzamelgebied (zie hierover p. 26 resp. p. 28).

Jacobs Gilde

In 2020 heeft de Vereniging Rembrandt voor hen die daar belangstelling voor hebben Jacobs Gilde opgericht voor leden die de Vereniging Rembrandt hebben benoemd in hun testament of die dat overwegen. Als dank hiervoor worden inhoudelijk interessante bijeenkomsten georganiseerd. Op 7 oktober 2021 was de eerste bijeenkomst in het Dordrechts Museum, waar de gildeleden een exclusieve rondleiding kregen door de tentoonstelling *In het licht van Cuyp*. Aan het eind van 2021 telde Jacobs Gilde 62 leden.

Van blijvende waarde

Bij het najaarsnummer 2021 van het *Bulletin van de Vereniging Rembrandt* ontvingen alle leden een boekje met informatie over schenken en nalaten via de Vereniging Rembrandt. Op aanvraag wordt *Van blijvende waarde* ook aan niet-leden toegezonden. We hopen dat deze uitgave vragen beantwoordt en mensen aan het denken zet over schenken en nalaten. Dat dit ook gebeurt, blijkt uit het feit dat verschillende leden ons lieten weten dat ze naar aanleiding van dit boekje hun jaarlijkse bijdrage hebben verhoogd of een extra schenking hebben gedaan. Daarnaast zien wij een belangrijke toename van het aantal mensen dat informeert naar de mogelijkheden om na te laten aan de Vereniging Rembrandt.

Advertentie over nalaten in de *Volkskrant* en het *NRC Handelsblad*, november 2021

www.nalaten-aan-cultuur.nl

De Vereniging Rembrandt is een van de initiatiefnemers van het platform www.nalaten-aan-cultuur.nl, een gezamenlijk initiatief van diverse culturele instellingen om de bewustwording van nalaten aan cultuur te vergroten. Inmiddels bestaat dit platform uit vijftig deelnemers, verspreid over heel Nederland. Een grote gezamenlijke publiekscampagne in de 'Week van Nalaten aan cultuur', de eerste week van november 2021, leidde met 109 bezoeken tot een duidelijke piek in het bezoek aan de pagina over nalaten op de website van de Vereniging Rembrandt. ↘

Een levendige interactie

Bij de Vereniging Rembrandt houden we van het vertellen en delen van verhalen over de kunst in onze gezamenlijke collecties. Niet alleen vanuit onze passie, maar ook omdat we geloven in het belang van een gedeeld kunstbezit. Daarom organiseren we lezingen en ontvangsten en produceren we filmpjes, nieuwsbrieven en het *Bulletin*.

Bezoeken en beleven

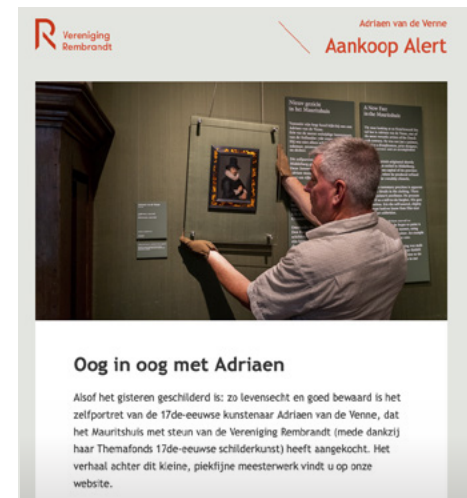
- In 2021 zijn er in totaal 68 online en fysieke bijeenkomsten georganiseerd, waarvan vijf voor alle leden van de Vereniging Rembrandt.
- Zo was er op 18 oktober een exclusieve ontvangst in het Rijksmuseum in Amsterdam, waar conservatoren Frits Scholten en Friso Lammertse een lezing hielden over de met onze steun aangekochte *Calvarie* van Claus Sluter en de tentoonstelling *Vergeet me niet*, gevolgd door een bezoek aan de tentoonstelling.
- Op 26 oktober was er een exclusieve ontvangst in het Dordrechts Museum, waar de tentoonstelling *In het licht van Cuyper* was te zien en uitleg werd gegeven door conservatoren op zaal.
- Met bijna duizend bezoekers was de best bezochte ontvangst ooit die in het depot van Museum Boijmans Van Beuningen, waar leden het splinternieuwe gebouw nog voor de officiële opening konden bewonderen. Tijdens deze ontvangst vertelden conservatoren over verschillende recent gesteunde aanwinsten.
- In november 2021 was de Vereniging Rembrandt goed zichtbaar op het podium van de kunstbeurs PAN Amsterdam – altijd een goede plek om potentiële nieuwe leden te ontmoeten.

Lezen

- In 2021 ontvingen Rembrandtleden het jaarverslag en drie *Bulletins* met verhalen over onder andere nieuwe aanwinsten, restauraties en onderzoek.

- Daarnaast verzond de Vereniging Rembrandt twaalf nieuwsbrieven over actuele ontwikkelingen, tentoonstellingen en activiteiten en zeven zogenaamde Aankoop Alerts, om leden en andere belangstellenden als eersten op de hoogte te brengen van nieuwe gesteunde aanwinsten.

- De Aankoop Alert van 10 november 2021 over het schilderij van Emanuel de Witte voor Stedelijk Museum Alkmaar werd het vaakst gelezen, door in totaal 9.295 leden en sympathisanten (niet-leden die zich hebben aangemeld voor onze nieuwsbrief).
- De nieuwsbrief van 30 december 2021 werd het best gelezen: door 10.665 leden en sympathisanten.
- In 2021 steeg het aantal volgers van onze socialmediakanalen met 15 procent naar 12.240. Met 43 procent was de stijging op LinkedIn het grootst.

Het is fijn dat ook ik als kleine bijdrager goed geïnformeerd word en uitnodigingen ontvang voor activiteiten.

Uit: ledenonderzoek 2021

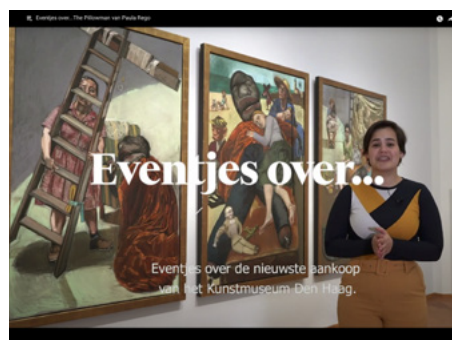
■ De meest gelezen post op LinkedIn was een bericht over Lourens Alma Tadema, dat 1.500 bezoekers naar onze website trok. Het bericht is gezien door maar liefst 37.699 mensen.

Kijken en luisteren

■ In 2021 liet de Vereniging Rembrandt een professionele merkvideo maken. Deze is in het voorjaar van 2021 enkele keren uitgezonden via de NPO. Een langere versie is bijna het hele jaar op onze website te zien geweest. Leuk weetje: alle acteurs zijn leden van de Vereniging Rembrandt.

■ Daarnaast heeft de Vereniging Rembrandt in 2021 zelf achttien video's over verschillende onderwerpen gemaakt.

■ Nieuw in 2021 was de serie 'Eventjes over...' waarin Hilbert Lootsma en Merel Deinema in korte video's van maximaal één minuut vertellen over gesteunde aankopen.

■ Er werd 35 procent meer gekeken naar onze video's op ons YouTube-kanaal, in totaal 57.606 minuten. Het best bekeken was het interview met onderzoeker Juliet Baines over het dodenboek van Kenna.

In de pers

■ In 2021 was de Vereniging Rembrandt met enige regelmaat in het nieuws, zowel in de gedrukte media als op radio en televisie. In de meeste gevallen ging dit om nieuwe, met onze steun gekochte aanwinsten.

■ Mooie reclame voor ons was het artikel in het blad *Museumtijdschrift* van juni 2021, waarin tien museumdirecteuren en conservatoren vertelden over een recente droomaankoop die zij met hulp van de Vereniging Rembrandt hebben verworven.

■ Ook www.nederlandunlocked.com besteedde in 2021 in de rubriek 'Wat een stuk!' enkele malen aandacht aan een actuele, door ons gesteunde aankoop.

■ Een van de opvallendste mediamomenten in 2021 was het interview met onze bestuursvoorzitter Arent Fock in *NRC Handelsblad* van 13 juli over twee gemiste kansen op internationale veilingen (zie hierover p. 11).

■ Een ander belangrijk moment was de berichtgeving over bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* op 8 december 2021. Fusien Bijl de Vroe was die dag en de dag erna nadrukkelijk aanwezig in de pers als directeur van de Vereniging Rembrandt, in vrijwel alle landelijke dagbladen en ook bij het televisieprogramma *Op1*, het RTL4-nieuws en bij Omroep Max.

■ De avond waarop Fusien Bijl de Vroe en Alexander Pechtold, als voorzitter van de raad van toezicht van het Nationaal Fonds Kunstbezit, over *De vaandeldrager* bij *Op1* vertelden leverde de Vereniging ten minste 21 nieuwe lidmaatschappen op.

Ben tevreden over de dienstverlening, maar de Vereniging heeft wel een wat elitaire uitstraling, wat niet iedereen aantrekt.

Uit: ledenonderzoek 2021

Portret van Sir Norton Knatchbull

Samuel van Hoogstraten
1667. Olieverf op doek, 208,5 x 131,5 cm
DORDRECHTS MUSEUM

Bijdrage: € 140.000, waarvan € 50.000 uit het Willem en Mary Reus-de Lange Fonds en € 50.000 uit het VriendenLoterij Aankoopfonds

Naamsbekendheid

Net als in 2020 heeft onafhankelijk onderzoeksbureau Panel Wizard in 2021 een onderzoek naar de inhoudelijke naamsbekendheid van de Vereniging Rembrandt uitgevoerd. Hieruit bleek dat deze binnen de onderzochte groep is gestegen van 39,8 naar 41,6 procent.

Website

- In 2021 waren er 10 procent meer bezoekers op onze website dan in 2020 (168.698 in totaal). Daarbij waren enkele opvallende pieken te zien:
 - Op 29 oktober werd de website door 3.626 bezoekers bezocht vanwege de stemtool voor de Rembrandtkaart.
 - Op 8 december werd bekend dat *De vaandeldrager* gesteund zou worden en werd de website 4.577 keer bezocht, waaronder ongeveer 1.800 keer via onze nieuwsbrief en 1.400 keer via Google.
 - Ook de uitzending van het filmpje over de Vereniging Rembrandt via de NPO en het interview met Arent Fock in *NRC Handelsblad* leidden tot extra websitebezoek.
- Er waren 925 nieuwsbriefinschrijvingen via de website, een stijging van 132 procent ten opzichte van 2020.
- In totaal werd de website 42.007 keer bezocht via onze nieuwsbrieven en Aankoop Alerts, tegenover 27.802 keer vorig jaar – een stijging van 51 procent.
- In totaal verscheen de website van de Vereniging Rembrandt in 2021 bijna 1,7 miljoen keer in de zoekmachine van Google.
- De pagina over nalaten op onze website werd in 2021 1.128 keer bezocht, bijna drie keer zo vaak als in 2020: onder andere vanwege de actieweek 'Nalaten aan cultuur' in de eerste week van november (zie p. 29).

Luisteren naar de leden

De betrokkenheid van onze leden blijkt uit de vele mails die wij elk jaar krijgen. Om een goed beeld te krijgen van wat er onder hen leeft, houden we ongeveer één keer per jaar een enquête.

In 2021 namen 233 leden de moeite de enquête in te vullen. Een van de dingen die opvielen bij de vraag wat het lidmaatschap voor hen persoonlijk betekent, was hoeveel mensen schreven het gevoel te hebben bij een club te horen, ergens deelgenoot van te zijn. Betrokkenheid en verbondenheid waren daarbij woorden die vaak werden gebruikt.

Meer dan eens blijkt uit de antwoorden hoe lastig het is om het iedereen naar de zin te maken. Tegenover de leden die de ontvangsten graag doordeweeks en overdag zien, staan anderen die door hun werk juist de voorkeur geven aan ontvangsten in de avonden, en waar sommigen vinden dat de Vereniging te veel aandacht besteedt aan moderne en hedendaagse kunst, mag dat van anderen juist wat meer zijn. Enkele leden zagen mogelijkheden voor verbetering waar het gaat om transparantie of de uitstraling van de Vereniging.

Hieronder vindt u de drie meest genoemde verbeterpunten. Elders in dit jaarverslag kunt u lezen welke activiteiten wij in 2021 hebben georganiseerd en wat wij hebben gedaan om onze naamsbekendheid te vergroten en een jonger en breder publiek aan te spreken. De eerste resultaten hiervan zijn alvast hoopgevend. In 2022 bouwen we verder aan ons draagvlak.

TOP 3 VERBETERPUNTEN

1. Werken aan meer bekendheid
2. Meer activiteiten organiseren
3. Jongeren actiever als lid werven

Bijzondere campagnes

Het vergroten en verbreden van ons draagvlak is een van onze prioriteiten. Daartoe ontwikkelen we steeds nieuwe campagnes en gaan we samenwerkingen met andere organisaties aan.

De winnende inzending voor fotowedstrijd 'Museummbuiten'

Campagnes

Mijn Rembrandt

- Begin 2021 startte onze campagne 'Mijn Rembrandt' om het grote publiek duidelijk te maken dat iedereen zijn of haar eigen 'Rembrandt' kan vinden in onze musea én dat onze Vereniging zich op een veel breder gebied begeeft dan alleen 17de-eeuwse kunst.
- Naast de op p. 31 genoemde merkvideo maakte outdoor-reclame een belangrijk deel uit van de campagne. 'Mijn Rembrandt'-affiches waren te zien inabri's door heel Nederland.
- Ook in advertenties in *NRC Handelsblad*, de *Volkskrant*, de *VPRO Gids* en de *Groene Amsterdammer* werd 'Mijn Rembrandt' onder de aandacht gebracht. Daarbij probeerden we zoveel mogelijk aan te sluiten bij de actualiteit, zoals een tentoonstelling of Sinterklaas. Gelukkig was de Sint bereid mee te werken aan een filmpje en een advertentie in *NRC Handelsblad*.
- In 2021 leverde de campagne 'Mijn Rembrandt' 46 nieuwsbriefinschrijvingen en twaalf nieuwe leden op.
- Bij elkaar werden alle 'Mijn Rembrandt'-pagina's 10.359 keer bezocht (6,1 procent van het totale websitebezoek).
- De online banners die zijn ingezet voor de campagne 'Mijn Rembrandt' zijn in 2021 in totaal bijna twee miljoen keer vertoond aan kunstliefhebbers.

Tentoonstelling Ongekend

- Begin 2021 ging de Vereniging Rembrandt een partnerschap aan met het Van Gogh Museum voor de tentoonstelling *Ongekend. 10 jaar bijzondere aanwinsten en hun verhalen*, om museumbezoekers ervan bewust te maken dat iedereen kan meeverzamelen.
- De verschillende pagina's over de samenwerking met het Van Gogh Museum voor *Ongekend* werden 2.543 keer bezocht (1,5 procent van het totale websitebezoek).

Fotowedstrijd 'Museummbuiten'

- In april 2021 organiseerde de Vereniging Rembrandt met Natuurmonumenten een fotowedstrijd in het kader van het thema-jaar 'Ode aan het Nederlands landschap'.
- De inzenders van de mooiste twee foto's werden beloond met een wandeling door het Noord-Brabantse natuurgebied de Oude Buisse Heide onder begeleiding van boswachter Miranda Fieret van Natuurmonumenten en kunsthistoricus Hilbert Lootsma van de Vereniging Rembrandt.
- Onze webpagina over de campagne 'Museummbuiten' werd ruim 2.362 keer bezocht.

The School of Life

- In 2021 waren er twee online collegereeksen 'Kunstgeschiedenis door museumdirecteuren' van The School of Life Amsterdam in samenwerking met de Vereniging Rembrandt. Rembrandtleden konden de cursussen met een aantrekkelijke korting volgen.
- De Vereniging Rembrandt heeft meegedacht over de programmering, beantwoordde tijdens de colleges inhoudelijke vragen via de live chat en bood na elk college digitaal ook inhoudelijke verdieping aan via de website.
- De samenwerking met The School of Life leverde bijna 293 nieuwe sympathisanten en 25 nieuwe leden op.
- In totaal werd onze webpagina over 'Kunstgeschiedenis door museumdirecteuren' 10.482 keer bezocht (6,2 procent van het totale websitebezoek).
- Een fantastisch gebaar was dat The School of Life Amsterdam na afloop van de collegereeks € 46.560 schonk als bijdrage aan de aankoop van het grote kerkinterieur door Emanuel de Witte voor Stedelijk Museum Alkmaar. Deze in 2020 gesteunde aankoop kwam in 2021 rond. \

PLAATS	AANVRAGER	BETREFT	VERZAMELGEBIED	TOEGEKEND BEDRAG IN €	% VAN DE AANKOOPSOM
GESTEUNDE AANKOPEN 2021					
Amersfoort	Mondriaanhuis	Piet Mondriaan, <i>Negen vroege werken</i>		225.000	50%
Amersfoort	Museum Flehite	<i>Twee 18de-eeuwse stadsgezichten</i> (bekendmaking juni 2022)		2.068.150	69%
Amsterdam	Van Gogh Museum	Mary Cassatt, <i>Vier prenten</i>		350.000	23%
Amsterdam	Rijksmuseum	Claus Sluter, <i>Calvarie</i>		350.000	35%
Amsterdam	Rijksmuseum	Meissener Porzellan Manufaktur, <i>Tien objecten en ensembles uit de collectie Oppenheimer</i>		2.461.375	34%
Amsterdam	Rijksmuseum Amsterdam*	Rembrandt, <i>De vaandeldrager</i>		15.000.000	9%
Amsterdam, Eindhoven, Haarlem en Utrecht	Stedelijk Museum Amsterdam, Van Abbemuseum, Frans Hals Museum en Centraal Museum	Patricia Kaersenhout, <i>Guess Who's Coming to Dinner Too?</i>		129.500	32%
Apeldoorn	Paleis Het Loo	Louis Majorelle, <i>Monumentale spiegel in neo-Louis XV-stijl</i>		64.634	50%
Delft	Museum Prinsenhof Delft**	Gerard Houckgeest, <i>Interieur van de Oude Kerk met zicht op het orgel en orgelbalkon</i>		46.666	73%
Den Bosch	Design Museum	Gijs Bakker, <i>Sleutelstukken uit het oeuvre</i>		35.000	51%
Den Haag	Mauritshuis	Adriaen van de Venne, <i>Zelfportret</i>		150.000	16%
Den Haag	Kunstmuseum Den Haag	Max Beckmann, <i>Badende mit grüner Kabine und Schiffen mit roten Hosen</i>		1.255.000	54%
Dordrecht	Dordrechts Museum	Samuel van Hoogstraten, <i>Portret van Sir Norton Knatchbull</i>		140.000	50%
Haarlem	Frans Hals Museum	Dirck Hals en Dirck van Delen, <i>Elegant gezelschap in een Hollandse renaissancezaal</i>		392.210	44%
Groningen	Groninger Museum	Jan Wiegers, <i>Stilleven met sculpturen en Frauenkirch</i>		75.000	50%
Middelburg	Zeeuws Museum	Christoffel van den Berghe, <i>Stilleven met dode vogels</i>		17.500	50%
Otterlo	Kröller-Müller Museum	Anish Kapoor, <i>Untitled</i>		225.000	26%
Rotterdam	Museum Rotterdam	Jacob Spoel, <i>Dubbelportret Rudolf Adriaan en Anna Jacoba Mees</i>		1.482	30%
Slochteren	Landgoed Fraeylemaborg	Doe Freese, <i>Kom met gegraveerde familiewapens</i>		60.000	50%
Stavenisse	Hervormde Kerk Stavenisse	Restauratie Rombout Verhulst, <i>Praalgraf voor Hieronymus van Tuyll van Serooskerke</i>		85.000	14%
Utrecht	Museum Catharijneconvent	Diverse makers, <i>Presepe (Napolitaanse kerststal)</i>		105.000	41%
Zwolle	Museum de Fundatie	John Heartfield en George Grosz, <i>Dada-merika</i>		45.000	50%
Totaal gesteunde aankopen in 2021				23.281.517	
Steun enkele fondsen aan aanvragen uit 2020 (zie volgende pagina onder de tabel)					
Totaal gesteunde aankopen in 2021 inclusief steun enkele fondsen aan aanvragen uit 2020				23.281.517	

UIT ALGEMENE MIDDELEN	VRIENDENLOTERIJ AANKOOPFONDS	BIJDRAGE FONDSEN	FONDSEN
25.000	50.000	100.000 50.000	Mevrouw M. Boersma Fonds Van Lith–Dumont Fonds
1.712.150	300.000	40.000 16.000	Stichting het 'Meyjes Fonds' Themafonds 18de–eeuwse schilderkunst
240.000		40.000 25.000 25.000 20.000	Maljers–de Jongh Fonds Het Liesbeth van Dorp Fonds Marijke Laarhoven Fonds Claude Monet Fonds
210.412		79.588 35.000 25.000	Utrecht & Gooi Cirkel Themafonds Beeldhouwkunst Schoufour–Martin Fonds
2.432.875		22.500 6.000	Themafonds Toegepaste Kunst en Design Themafonds Keramiek
4.669.786		3.304.416 2.460.627 2.000.000 1.086.874 893.085 175.725 115.000 100.000 65.500 35.500 35.000 25.000 25.000 8.487	Stortenbeker Fonds A.M. Roeters van Lennep Fonds Nationaal Fonds Kunstbezit Nationaal Fonds 1930 Acquoy–Nairac Fonds Mevrouw dr. E. Frederiks Fonds Mevr. J.J. den Boer–Den Herder Fonds Cleyndert Fonds Van Rijn Fonds Saskia Fonds Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst Themafonds 17de–eeuwse schilderkunst Warning–Meijaard Fonds Daan Cevat Fonds
24.500		50.000 40.000 15.000	Titus Fonds Caius Fonds Desirée Lambers Fonds
64.634			
46.666			
		35.000	Jheronimus Fonds
100.000		50.000	Themafonds 17de–eeuwse schilderkunst
1.170.000		35.000 30.000 20.000	Themafonds Moderne kunst Op Dreef Fonds Schorer Romeijn Grothe Fonds
40.000	50.000	50.000	Willem en Mary Reus–de Lange Fonds
196.105		196.105	Nationaal Fonds Kunstbezit
		35.000 25.000 15.000	Groninger Fonds E.A. en C.M. Alkema–Hilbrands Fonds Ruze Fonds
		17.500	Dorodarte Kunst Fonds
25.451		90.000 64.549 45.000	Titus Fonds Hendrickje Fonds A. Quist–Rütter Fonds
1.482			
		25.000 25.000 10.000	Themafonds Zilver Groninger Fonds Warning–Meijaard Fonds
85.000			
70.000		35.000	Themafonds Beeldhouwkunst
		30.000 15.000	Themafonds Moderne kunst Van Beekhof Fonds
11.114.061	400.000	11.767.456	
–185.500		185.500	
10.928.561	400.000	11.952.956	

Dankzij uw steun gerealiseerd in 2021

Verzamelgebieden:

- Middeleeuwen en Renaissance
- 17de–eeuwse schilderkunst
- 18de–eeuwse schilderkunst
- 19de–eeuwse schilderkunst
- Moderne kunst (ca. 1880–1950)
- Naoorlogse en Hedendaagse kunst
- Prenten en Tekeningen
- Keramiek
- Beeldhouwkunst
- Toegepaste kunst en Design
- Fotografie en Video
- Zilver
- Glas
- Overige

 Aangekocht dankzij de jaarlijkse bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds

* Extra particuliere gift van € 25.000 voor het Rijksmuseum Amsterdam voor De vaandeldrager van Rembrandt

** Deze bijdrage komt bovenop de in 2020 verleende steun van € 175.000. Daarnaast was er in 2021 een extra bijdrage van € 16.000 uit het Rodi de Valk Fonds/ PBC voor Museum Prinsenhof Delft voor het realiseren van deze aankoop.

►	Totaal gesteunde aankopen in 2021 inclusief steun enkele fondsen aan aanvragen uit 2020				23.281.517	
---	--	--	--	--	-------------------	--

PLAATS	AANVRAGER	BETREFT GEBIED	VERZAMEL-	TOEGEKEND BEDRAG IN €	% VAN DE AANKOOPSOM
ONDERZOEKSBEURZEN 2021					
Leiden	Rijksmuseum van Oudheden	Papyrus van Kenna		8.000	
Otterlo	Kröller-Müller Museum	De werken uit schenking Art & Project / Depot VBVR		5.000	
Schoonhoven	Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven	Bedrijfsarchief en -collectie Koninklijke Van Kempen & Begeer		20.000	
Utrecht	Museum Catharijneconvent	Bourgondische beeldhouwkunst van Claux de Werve en zijn tijdgenoten		20.000	
	Weixuan Li	Productie en verspreiding van schilderkunst in 17de-eeuws Amsterdam		2.500	
►	Totaal gesteunde onderzoeksbeurzen 2021				55.500

RESTAURATIES 2021					
Amersfoort	Museum Flehite	Matthias Withoos, <i>Gezicht op Amersfoort</i>		52.648	
Amsterdam	Nederlands Uitvaartmuseum Tot Zover	Maker onbekend, <i>Vitrine met haarboek</i>		10.814	
Deventer	Deventer Verhaal/ Speelgoedmuseum	Maker onbekend (uurwerk door Hendrik Hen), <i>Vuurwerkkast</i>		4.688	
's-Heerenberg	Kasteel Huis Bergh	Navolger van Veit Stoss, <i>Altaarstuk met de kroning van Maria</i>		30.451	
Schiedam	Stedelijk Museum Schiedam	Maker onbekend, <i>Stadsgezicht met Huis te Riviere</i>		9.522	
Schoonhoven	Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven	G.W. van Dokkum/ J.M. van Kempen, <i>Pièce de milieu</i>		2.100	
Haarzuilens	Kasteel de Haar	Joan Reixach, <i>Maria met kind en de Kruisiging</i>		37.412	
Utrecht	Museum Catharijneconvent	Meester van de Bewening van Lindau, <i>De Kruisiging</i>		15.000	
Totaal gesteunde restauratieprojecten 2021				162.635	
Amsterdam	Museum Het Rembrandthuis	Ferdinand Bol, <i>Elisa weigert de geschenken van Naäman</i>		-1.155	
►	Totaal gesteunde restauratieprojecten 2021 inclusief vrijval				161.480

BELANGENBEHARTIGING 2021					
Bijdrage van bijna € 37.000 toegezegd voor de productie van een documentaire over de Vereniging Rembrandt (2022 gereed) en ruim € 20.000 voor de tentoonstelling <i>Ongekend, 10 jaar bijzondere aanwinsten en hun verhalen</i> in het Van Gogh Museum in 2020				56.671	
►	Totaal belangenbehartiging in 2021				€ 56.671

BEWUSTWORDING 2021					
Bijdrage toegezegd aan <i>Simiolus. Netherlands quarterly for the history of art</i> (met als tegenprestatie een advertentie).				2.420	
►	Totaal bewustwording in 2021				2.420

►	TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING IN 2021				23.557.588
---	--	--	--	--	-------------------

BIJDRAGE AAN AANKOPEN UIT EERDERE JAREN					
Rijksmuseum Twenthe		John Constable, <i>A view of Hampstead Heath</i>			
Stedelijk Museum Alkmaar ***		Emanuel de Witte, <i>Interieur van een gefantaseerde katholieke kerk</i>			

10.928.561	400.000	11.952.956	
-------------------	----------------	-------------------	--

UIT ALGEMENE MIDDELEN	VRIENDENLOTERIJ RESTAURATIEFONDS	BIJDRAGE FONDSEN	FONDSEN
		8.000	Van der Klaauw Fonds
		5.000	Ekkart Fonds
		20.000	Ekkart Fonds
		20.000	Schoufour–Martin Fonds
		2.500	Claudine de With Beurs
		55.500	

	52.648		
	10.814		
	4.688		
		30.451	Hendrickje Cirkel
	9.522		
	2.100		
	37.412		
		15.000	J.G. van Oord Fonds
	117.184	45.451	
	-1.155		
	116.029	45.451	

€ 56.671			
€ 56.671			

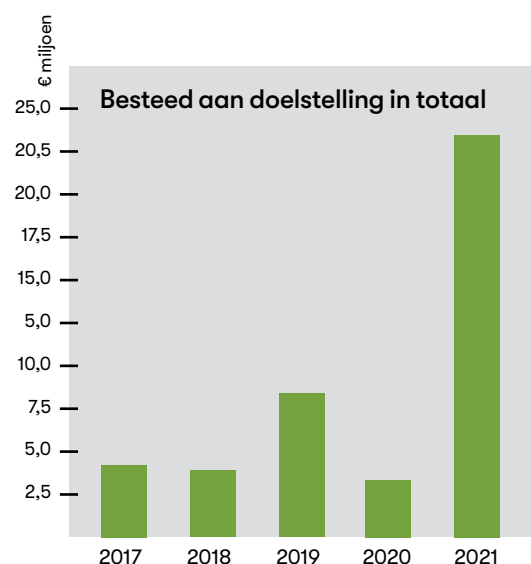
€ 2.420			
2.420			

10.987.652	516.029	12.053.907	
-------------------	----------------	-------------------	--

€ -145.500		€ 75.000 € 38.000 € 32.500	Themafonds 19de-eeuwse schilderkunst Rembrandt UK Circle Fund Fonds Leppink–Postuma
€ -40.000		€ 40.000	Caius Fonds

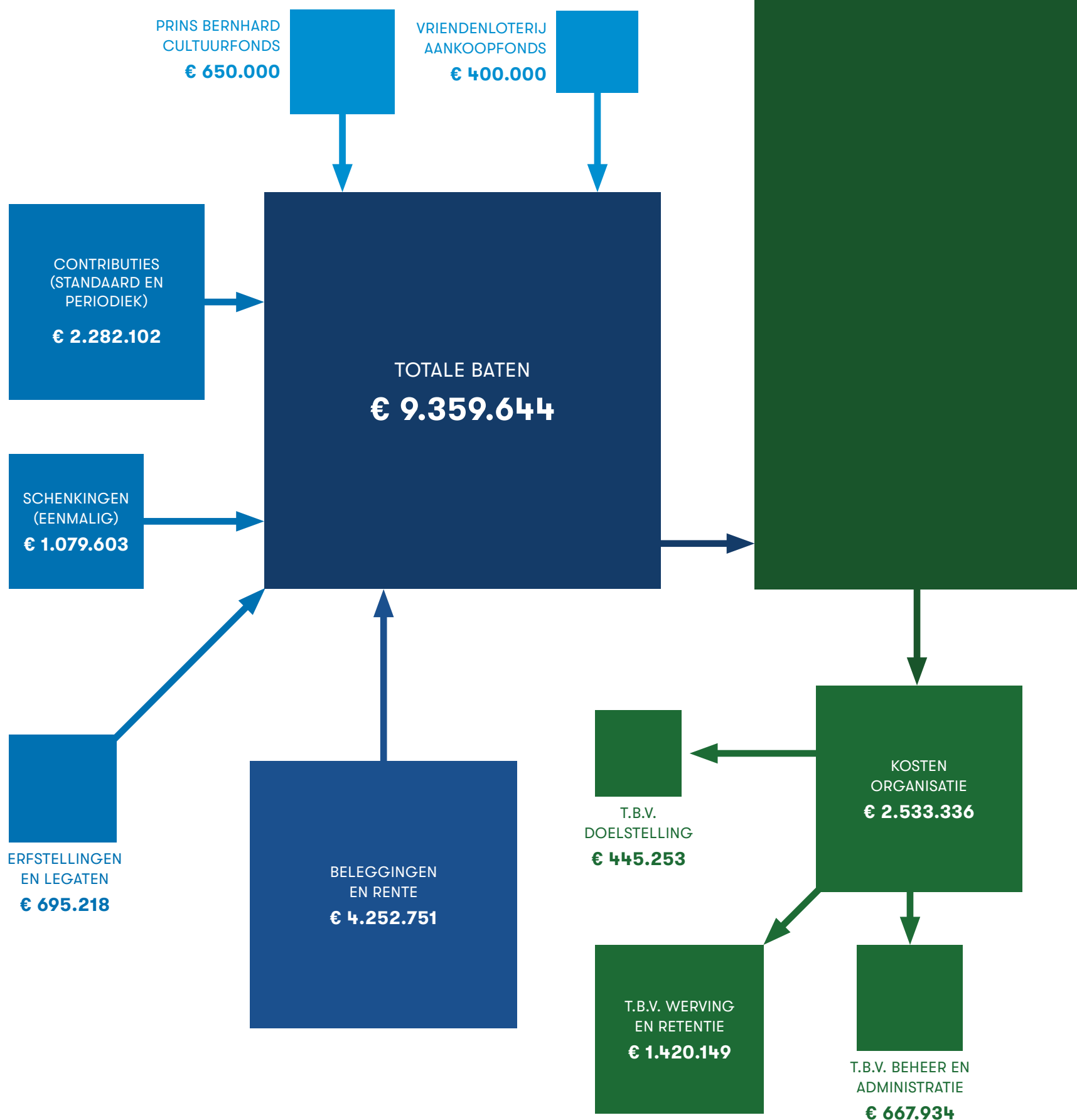
Verzamelgebieden:

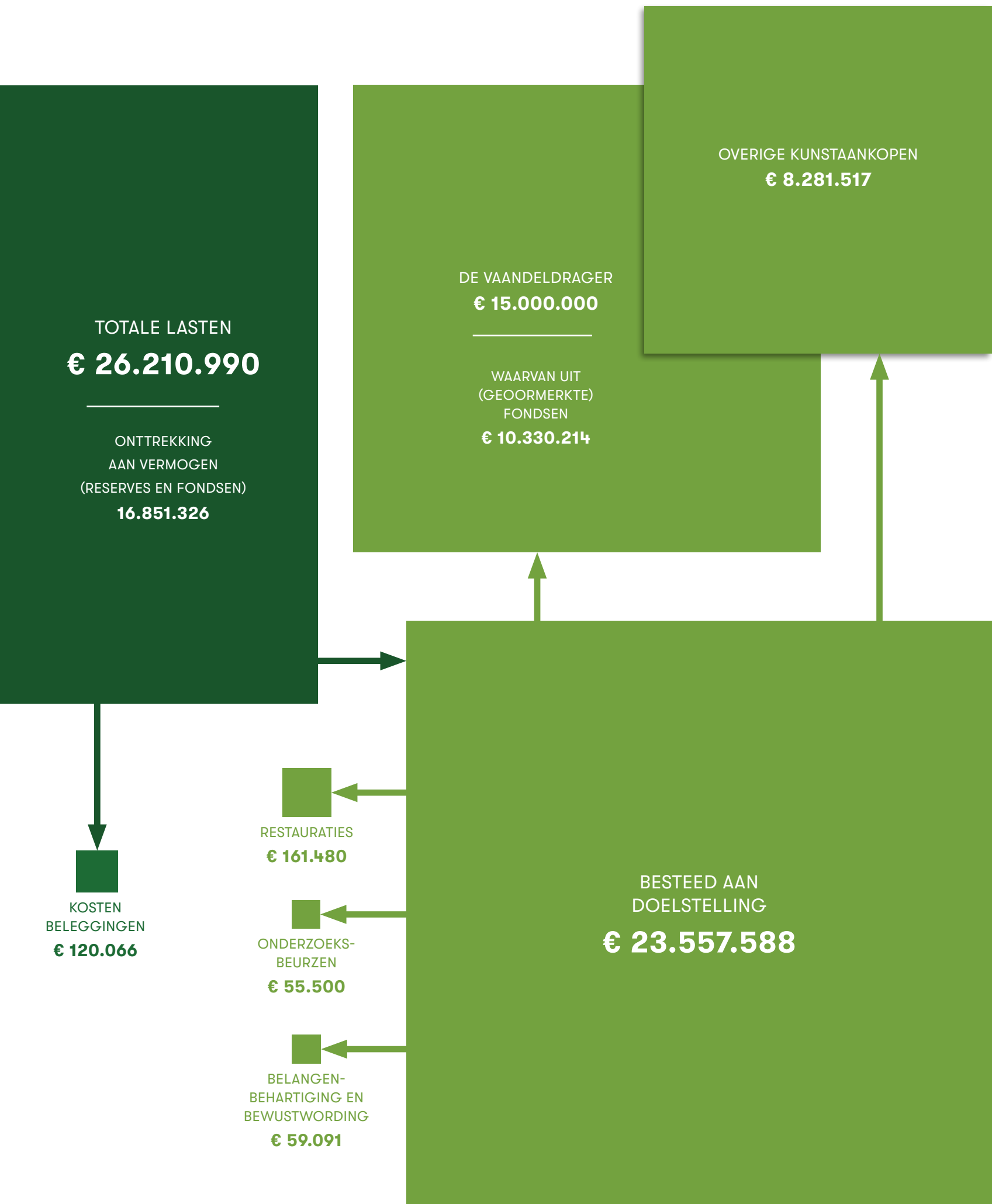
- Middeleeuwen en Renaissance
- 17de-eeuwse schilderkunst
- 18de-eeuwse schilderkunst
- 19de-eeuwse schilderkunst
- Moderne kunst (ca. 1880–1950)
- Naoorlogse en Hedendaagse kunst
- Prenten en Tekeningen
- Keramiek
- Beeldhouwkunst
- Toegepaste kunst en Design
- Fotografie en Video
- Zilver
- Glas
- Overige

*** Extra bijdrage van € 46.560,23 afdracht The School of Life Amsterdam voor Stedelijk Museum Alkmaar voor *Interieur van een gefantaseerde katholieke kerk* van Emanuel de Witte

Baten en lasten 2021

Balans per 31 december 2021

(na bestemming resultaat)

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Immateriële vaste activa		
Automatiseringsproject	179.917	183.895
Materiële vaste activa		
Kunstvoorwerpen	1	1
Inventaris	10.432	16.040
	10.433	16.041
Financiële vaste activa		
Effecten	55.898.476	55.258.815
Vorderingen en overlopende activa	735.001	236.211
Liquide middelen	576.743	2.225.302
	1.311.744	2.461.513
	57.400.570	57.920.264
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Reserves (besteedbaar)		
Overige reserves	28.719.496	36.002.007
Totaal reserves	28.719.496	36.002.007
Fondsen (geoormerkt)		
Fondsen op Naam	7.679.331	14.991.293
Nationaal Fonds Kunstbezit	1.547.674	3.555.764
Themafondsen	544.352	648.723
Cirkelfondsen	65.345	209.737
Totaal Fondsen	9.836.702	19.405.517
Totaal reserves en fondsen	38.556.198	55.407.524
Kortlopende schulden	18.844.372	2.512.740
	57.400.570	57.920.264

Staat van baten en lasten over 2021

(en resultaatbestemming)

	2021 Werkelijk €	2021 Begroting €	2020 Werkelijk €	2022 Begroting €
Baten				
Baten van particulieren				
Contributies	823.511	829.000	800.279	800.000
Giften	2.538.194	1.660.000	1.515.064	1.710.000
Erfstellingen en legaten	695.218	p.m.	2.217.673	p.m.
	4.056.923	2.489.000	4.533.016	2.510.000
Baten van loterijorganisaties				
Bijdrage VriendenLoterij	400.000	400.000	400.000	400.000
	400.000	400.000	400.000	400.000
Baten andere organisaties zonder winststreven				
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds	650.000	650.000	650.000	650.000
Bijdrage Turing Foundation	—	—	180.678	—
Bijdrage andere organisaties	—	15.000	—	30.000
	650.000	665.000	830.678	680.000
Som van de geworven baten	5.106.923	3.554.000	5.763.694	3.590.000
Lasten				
Besteed aan doelstellingen				
Kunstaankopen	21.085.412	p.m.	2.684.710	p.m.
Nationaal Fonds Kunstbezit	2.196.105	p.m.	—	p.m.
Schenkingen extra geoormerkt	—	p.m.	2.695	p.m.
Restauraties	161.480	p.m.	122.043	p.m.
Onderzoeksbeurzen	55.500	p.m.	131.940	p.m.
Belangenbehartiging	56.671	p.m.	375.637	p.m.
Bewustwording	2.420	p.m.	11.935	p.m.
	23.557.588	p.m.	3.328.960	p.m.
Kosten eigen organisatie toegerekend aan				
– Kunstaankopen	190.253			
– Restauraties	15.000			
– Onderzoeksbeurzen	10.000			
– Belangenbehartiging	75.000			
– Bewustwording	155.000			
Doelstelling totaal	445.253	487.726	428.698	506.708
Werving en retentie baten	1.420.149	1.555.623	1.212.870	1.616.166
Beheer en administratie	667.934	731.651	587.111	760.126
	2.533.336	2.775.000	2.228.679	2.883.000
Som van de lasten*	26.090.924	2.775.000	5.557.639	2.883.000
Saldo voor financiële baten en lasten	-20.984.001	779.000	206.055	707.000
Baten uit beleggingen en rentebaten				
Directe baten	63.250	—	57.875	—
Koersresultaat effecten	4.189.491	1.355.000	3.550.437	1.375.000
	4.252.741	1.355.000	3.608.312	1.375.000
Kosten van beleggingen				
Kosten van beleggingen	120.066	125.000	105.554	125.000
Saldo financiële baten en lasten	4.132.675	1.230.000	3.502.758	1.250.000
Saldo van baten en lasten	-16.851.326	2.009.000	3.708.813	1.957.000
Bestemming saldo van baten en lasten				
Onttrekking aan reserves (besteedbaar)	-7.282.511		1.788.631	
Bestemmingsreserves				
Overboeking Acquoy–Nairac Fonds	—		-893.085	
Onttrekking aan fondsen (geoormerkt)	-7.560.725		2.591.774	
Onttrekking aan Nationaal Fonds Kunstbezit	-2.008.090		221.493	
	-16.851.326		3.708.813	
Bestedingspercentage baten:	461,29% (23,56/5,11 mln)		57,76% (3,33/5,76 mln)	
Bestedingspercentage lasten:	90,29% (23,56/26,09 mln)		59,90% (3,33/5,56 mln)	

* Som der lasten wordt vertekend t.o.v. begroting omdat besteed aan doelstellingen in de begroting een p.m.-post is. Sinds 2020 zijn de toegerekende kosten opgenomen in de staat van baten en lasten; zie tabel lastenverdeling. De kosten eigen organisatie zijn naar rato van de percentages van de toegerekende kosten in 2021 toegerekend aan begroting 2021 en 2022.

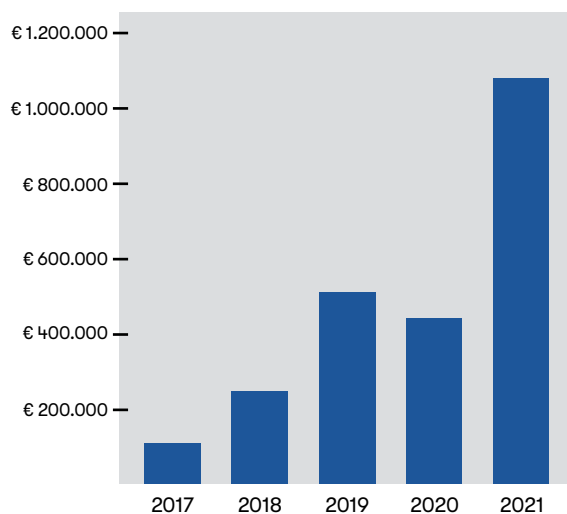
Fondsen 2021

	Stand per 1 jan 21	Rente/rend.	Bij: dotatie totaal	Af: bijdrage aankopen	Af: bijdrage onderzoek	Af: bijdrage restaurantie	Stand per 31 dec 21
Fondsen op Naam							
A. Quist-Rütter Fonds	218.283		—	45.000			173.283
A.M. Roeters van Lennep Fonds	2.460.627		—	2.460.627			—
Acquoy-Nairac Fonds	893.085		—	893.085			—
Alida Fonds	15.000		—				15.000
Beatrijs de Rooy Fonds	843		-843				—
Beintema-Dubbeldam Fonds	1.867.775	142.885	—				2.010.660
Cleyndert Fonds	175.899	-246	—	100.000			75.653
Coleminks Fonds	15.000		—				15.000
Daan Cevat Fonds	8.487		—	8.487			—
Desirée Lambers Fonds	30.000		18.000	15.000			33.000
Dorodarte Kunst Fonds	7.333		725.000	17.500			714.833
Dura Kunstfonds	1.160.601	88.786	—				1.249.387
E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds	45.000		—	25.000			20.000
Eleonora Jeuken-Tesser Fonds	35.000		15.000				50.000
Fonds 1931	40.000		—				40.000
Fonds Leppink-Postuma	32.500		—	32.500			—
Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst	17.500		17.500	35.000			—
Gisbert van Laack Fonds	614.707		—				614.707
H.E.J. Mirandolle Fonds			200.000				200.000
Hendrik de Jong Fonds	188.924	—	—				188.924
Het Liesbeth van Dorp Fonds	80.000		—	25.000			55.000
Ina van Doormaal Fonds	100.000		—				100.000
Innorosa Fonds	75.000		30.000				105.000
J.G. van Oord Fonds	75.000		—			15.000	60.000
Kroese-Duijsters Fonds	560		20.000				20.560
Kruger Fonds	28.299		—				28.299
Liente Dons Fonds	30.000		—				30.000
Maljers-de Jongh Fonds	100.000		20.000	40.000			80.000
Marijke Laarhoven Fonds			100.000	25.000			75.000
Mevrouw dr. E. Frederiks Fonds	175.725		—	175.725			—
Mevrouw J.J. den Boer-den Herder Fonds	115.000		—	115.000			—
Mevrouw M. Boersma Fonds	247.759		—	100.000			147.759
Mr Rickert J-F. Blokhuis Fund	20.000		15.000				35.000
Mr. Cornelis Roozen Fonds	135.000		—				135.000
Mr. J.J.A.M. Kennis Fonds	38.750		15.000				53.750
Nationaal Fonds 1930	1.086.874		—	1.086.874			—
Nationaal Fonds Kunstbezit	3.555.764	188.015	—	2.196.105			1.547.674
Op Dreef Fonds			50.000	30.000			20.000
P.H. Soeters Fonds voor 20ste-eeuwse glaskunst	77.250		—				77.250
Ruze Fonds	54.000		—	15.000			39.000
Schorer Romeijn Grothe Fonds	20.000		15.000	20.000			15.000
Schoufour-Martin Fonds [aankoop]	65.000		—	25.000			40.000
Schoufour-Martin Fonds [onderzoek]	110.000		—		20.000		90.000
Stichting het 'Meyjes Fonds'	25.000		25.000	40.000			10.000

	Stand per 1 jan 21	Rente/rend.	Bij: dotatie totaal	Af: bijdrage aankopen	Af: bijdrage onderzoek	Af: bijdrage restaurantie	Stand per 31 dec 21
Stortenbeker Fonds	3.304.416		—	3.304.416			—
Van Beekhof Fonds	37.500		15.000	15.000			37.500
Van der Klaauw Fonds	21.106		15.000		8.000		28.106
Van Lith-Dumont Fonds	194.000		—	50.000			144.000
VriendenLoterij Aankoopfonds	55.583		400.000	400.000			55.583
VriendenLoterij Restaurantiefonds	262.884		—			116.029	146.855
Warning-Meijaard Fonds			40.000	35.000			5.000
Willem en Mary Reus-de Lange Fonds	357.783		—	50.000			307.783
Open fondsen (opengesteld voor geoormerkte schenkingen)							
Claude Monet Fonds (Impressionisme)	141.200		33.450	20.000			154.650
Claudine de With Beurs	500		2.500		2.500		500
Ekkart Fonds	6.159		21.000		25.000		2.159
Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst	40.000		2.250		—		42.250
Groninger Fonds	84.379		113.500	60.000			137.879
Totaal Fondsen op Naam	18.547.057	419.440	1.907.357	11.460.319	55.500	131.029	9.227.005
Themafondsen							
17de-eeuwse schilderkunst	53.060		62.500	75.000			40.560
18de-eeuwse schilderkunst	16.250		1.000	16.000			1.250
19de-eeuwse schilderkunst	104.000		10.500	75.000			39.500
Beeldhouwkunst	80.500		4.200	70.000			14.700
Fotografie en Video	38.000		8.000				46.000
Glas	113.808		6.500				120.308
Keramiek	6.360		2.500	6.000			2.860
Middeleeuwen en Renaissance	5.500		22.500				28.000
Moderne kunst (ca. 1880-1950)	46.250		31.000	65.000			12.250
Naoorlogse en Hedendaagse kunst	31.750		41.500				73.250
Oudheid en Archeologie	—		1.250				1.250
Prenten en Tekeningen	67.066		20.200				87.266
Restaurantie	3.300	4.229	1.250				8.779
Toegepaste kunst en Design	22.879		6.000	22.500			6.379
Zilver	60.000		27.000	25.000			62.000
Totaal Themafondsen	648.723	4.229	245.900	354.500	—	—	544.352
Cirkelfondsen							
Caius Fonds	46.400		40.700	80.000			7.100
Hendrickje Fonds	51.500		43.500	64.549		30.451	—
Jheronimus Fonds	16.600		29.200	35.000			10.800
KOG-Vereniging Rembrandt Fonds	16.300		17.000				33.300
Rembrandt UK Circle Fund	24.350		20.296	38.000			6.646
Saskia Fonds	—		35.500	35.500			—
Titus Fonds	31.999		112.000	140.000			3.999
Utrecht & Gooi Cirkel	22.088		61.000	79.588			3.500
Van Rijn Fonds	500		65.000	65.500			—
Totaal Cirkelfondsen	209.737	—	424.196	538.137	—	30.451	65.345
Totaal Fondsen	19.405.517	423.669	2.577.453	12.352.956	55.500	161.480	9.836.702

Financiële huishouding

Schenkeningen

Eenmalige schenkingen

De Vereniging Rembrandt ontvangt naast structurele bijdragen uit contributie-, meester- en cirkellidmaatschappen ook eenmalige donaties. In 2021 werd door leden € 28.101 extra bijgedragen bovenop de contributie. Daarnaast is er € 100.942 aan ongeoormerkte schenkingen ontvangen, € 13.000 aan schenkingen voor open Fondsen op Naam en € 850.000 aan schenkingen vanuit stichtingen voor Fondsen op Naam mede vanwege een eenmalige donatie van een stichting van € 700.000. Verder heeft de Vereniging een afdracht van € 46.560 ontvangen van The School of Life Amsterdam die is besteed aan een in 2020 gesteunde aankoop van een kerkinterieur door Emanuel de Witte voor Stedelijk Museum Alkmaar, een schenking van € 16.000 voor de aankoop van het kerkinterieur van Gerard Houckgeest voor Museum Prinsenhof Delft en een schenking van € 25.000 voor de aankoop van *De vaandeldrager*.

Vaste partners

De Vereniging Rembrandt is buitengewoon dankbaar voor de jaarlijkse steun die zij van haar vaste partners krijgt: het Prins Bernhard Cultuurfonds (PBC) en de VriendenLoterij. Van het PBC ontving zij in 2021 net als voorgaande jaren € 650.000, een bedrag dat onder andere is gebruikt voor vier grote aankopen. De VriendenLoterij schonk in 2021 € 400.000 voor het VriendenLoterij Aankoopfonds, waarmee in 2021 drie aankopen zijn gesteund. In 2018 schonk de Loterij € 500.000 voor het VriendenLoterij Restauratiefonds, waaruit ook in 2021 is geput om bij te dragen aan restauraties voor musea die niet rechtstreeks gesteund worden door de VriendenLoterij. Dat waren er in dat jaar niet minder dan zes.

Reserves en fondsen

De Vereniging Rembrandt beschikt over overige reserves en fondsen. Deze bestaan enerzijds uit fondsen met een specifieke doelstelling en anderzijds uit eigen reserves. De reserves worden aangewend om op lange termijn de statutaire doelstellingen van de Vereniging te ondersteunen en de continuïteit van de voorzienbare werkzaamheden te waarborgen. Deze reserves worden alleen aangesproken als zich een aankoop van uitzonderlijk belang voordoet waarvan de gewenste steun de reguliere middelen te boven gaat.

Het gezamenlijk vermogen van de fondsen en reserves wordt belegd in effecten. De hierop behaalde rendementen, die jaarlijks sterk kunnen fluctueren, dienen ter dekking van de organisatiekosten. In de jaren waarin de behaalde rendementen hoger zijn dan de kosten van de organisatie, wordt het meerdere toegevoegd aan de reserves. In jaren waarin deze niet (geheel) worden gedekt door de behaalde rendementen, komen de kosten ten laste van de eigen reserves. Ondanks het grote bedrag dat in 2021 is besteed aan de doelstelling – € 23,6 miljoen – is de uiteindelijke onttrekking aan de reserves en fondsen dankzij opbrengsten uit contributies, beleggingen en ongeoormerkte giften beperkt gebleven tot een bedrag van € 16,9 miljoen. In 2020 was er € 3,7 miljoen aan de reserves toegevoegd.

Het uitgangspunt van de Vereniging om de contributies, nalatenschappen en giften van leden optimaal ten goede aan de doelstelling te laten komen, komt tot uiting in een beleggingsbeleid dat gericht is op een rendement tegen een aanvaardbaar risico. Het streven is dat er voldoende inkomen gegenereerd moet worden in combinatie met het streven om het vermogen in reële termen op lange termijn in stand te houden en mogelijk in waarde te laten groeien,

Wij voelen ons elk jaar weer gesteund in onze missie door het Prins Bernhard Cultuurfonds en de VriendenLoterij. Onze dank daarvoor is groot.

Fusien Bijl de Vroe, directeur van de Vereniging Rembrandt

waarbij de beleggingsinkomsten in eerste instantie worden gebruikt om de organisatiekosten van de Vereniging te dekken.

- De nieuwe ratio wervingskosten en retentie in percentage van de som van de geworven baten is in 2021 27,8 procent (2020: 21,0 procent).
- Er wordt een eigen norm gehanteerd voor de kosten van beheer en administratie. Deze mogen maximaal 10 procent bedragen ten opzichte van de totale lasten. De Vereniging blijft in 2021 ruim onder deze norm, omdat de som der lasten in 2021 hoger is vanwege meer verstrekte bijdragen aan doelstelling: 2,6 procent (2020: 10,6 procent).

Fondsen op Naam en Cirkels

De Vereniging belegt ook het vermogen dat in de Fondsen op Naam, de Themafondsen en de Cirkelfondsen is ondergebracht. De beleggingsresultaten van het vermogen van de fondsen (het saldo van zowel de baten als de lasten) worden aan de reserves van de Vereniging toegevoegd en zijn daarmee beschikbaar voor de doelstelling van de Vereniging. Bij een klein aantal fondsen worden de beleggingsbaten overeenkomstig eerder gemaakte afspraken toegerekend aan de inkomsten van die fondsen.

Verantwoording

Het bestuur is verantwoordelijk voor de financiën van de Vereniging Rembrandt. Daarnaast is er een Financiële commissie, bestaande uit (tijdelijk) twee leden van het bestuur, onder wie de penningmeester, die organisatorisch bij zijn werkzaamheden wordt ondersteund door het hoofd Financiën van de Vereniging. De Financiële commissie komt ieder kwartaal bijeen en rapporteert aan het bestuur, dat verantwoording aflegt in het jaarverslag en de Algemene Ledenvergadering.

Beleggingsbeleid

De Vereniging Rembrandt streeft naar verantwoord beheer, door zo professioneel mogelijk, met goed rendement en tegen lage kosten te beleggen, met oog voor maatschappelijk verantwoordelijk ondernemen. Het beleggingsbeleid van de Vereniging Rembrandt is vastgelegd in het op 7 februari 2020 door het bestuur vastgestelde beleggingsreglement dat op de website van de Vereniging is gepubliceerd. In het beleggingsbeleid van de Vereniging staan centraal: een lange beleggingshorizon, risicospreiding door diversificatie, beheersbare complexiteit, lage en transparante kosten, en maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). Sinds 2016 is Aegon Asset Management (AAM) de vermogensbeheerder van de Vereniging Rembrandt.

In het beleggingsbeleid is duurzaamheid op zorgvuldige wijze opgenomen. De Vereniging volgt United Nations Global Compact-principes op het gebied van mensenrechten, kinderarbeid, milieu en anticorruptie. Tabaksondernemingen worden ook uitgesloten. AAM is van plan om in 2022 Green Bonds aan te bieden wat een interessante mogelijkheid is om meer invulling te geven aan het MVB-beleid. De Vereniging kiest ervoor te beleggen in de aandelen van de

ontwikkelde markten van de 25 procent best presterende bedrijven op het gebied van duurzaamheid (best-in-class).

De penningmeester en het hoofd Financiën hebben vier keer per jaar overleg – waarvan eenmaal met de gehele Financiële commissie – met de vermogensbeheerder voor het evalueren van de beleggingsresultaten. In najaar 2021 heeft de vermogensbeheerder tot volle tevredenheid een presentatie gegeven aan het gehele bestuur.

Risicomanagement

De Vereniging Rembrandt inventariseert periodiek de risico's die er voor de organisatie bestaan en de maatregelen die zijn getroffen om die te beheersen. Deze inventarisatie bestaat uit zo'n veertig punten met betrekking tot strategische risico's, operationele risico's, compliance en financiële verslaggeving. Het gaat om onderwerpen als databeveiliging, financiële reserves en het voldoen aan relevante wet- en regelgeving, inclusief doelstellingen op lange termijn. Hierbij zijn de kans, de impact en de beheersingsmaatregelen van deze onderwerpen in kaart gebracht. Deze jaarlijkse inventarisatie wordt in de Financiële commissie besproken.

De Vereniging heeft in 2021 verdere stappen gezet vanwege de Arbowetgeving op het gebied van Bedrijfs hulpverlening, een gedragscode en een integriteitsbeleid geïmplementeerd en met de ingebruikname van het nieuwe CRM-systeem de koppeling met de website en andere systemen toekomstbestendiger gemaakt. \

Fondsen en hun doelstelling

FONDSEN OP NAAM

A. Quist-Rütter Fonds (2012)

Aankopen van kunst(voorwerpen) ten behoeve van enkele musea voor moderne beeldende kunst

A.M. Roeters van Lennep Fonds (2010)

Aankoop van schilderkunst of toegepaste kunst van vóór 1850

Acquoy-Nairac Fonds (2001 [1928])

Aankoop van door het bestuur als 'bijzonder' bestempelde kunstwerken

Alida Fonds (2016)

Aankoop van landschapsschilderkunst

Beatrijs de Rooy Fonds (1998)

Aankoop van bloemstillevens, objecten verbonden met het huis Oranje-Nassau en historieschilderkunst

Beintema-Dubbeldam Fonds (2020)

Aankoop van Chinees porselein en antiek zilver, bij voorkeur voor musea in Friesland

Cleyndert Fonds (1967)

Aankoop van kunstwerken in het algemeen

Coleminks Fonds (2016)

Aankoop van kunst gerelateerd aan de landen Amerika, Brazilië, Zwitserland en Zuid-Afrika en/of de stad Haarlem

Daan Cevat Fonds (2006)

Aankoop van kunst van Rembrandt of kunstenaars die hem hebben beïnvloed of door hem zijn geïnspireerd

Desirée Lambers Fonds (2018)

Aankoop van kunst van na 1900 door vrouwelijke kunstenaars

Dorodarte Kunst Fonds (2019)

Aankoop en restauratie van beeldende en toegepaste kunst uit de periode 1600-1950, bij voorkeur met een relatie tot kinderen en voor regionale musea

Dura Kunstfonds (2002)

Aankoop van kunst voor bij voorkeur Rotterdamse musea, die bij voorkeur vanwege het onderwerp of de maker verbonden is aan Rotterdam en omgeving

E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds (2014)

Aankoop van 20ste-eeuwse Nederlandse beeldende kunst met een voorkeur voor Nederlandse abstracte kunst van het interbellum

Eleonora Jeuken-Tesser Fonds (2016)

Aankoop van kunst in het algemeen, bij voorkeur voor Museum het Valkhof

Fonds 1931 (2014)

Aankoop van kunst en toegepaste kunst in het algemeen

Fonds Leppink-Postuma (2008)

Aankopen voor Rijksmuseum Twenthe of andere Overijsselse musea

Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst (2015)

Aankoop van kunst van vóór 1910

Gisbert van Laack Fonds (2011)

Aankoop van kunst met onder andere een relatie tot de Rijnvaart en de stad en haven van Rotterdam

H.E.J. Mirandolle Fonds (2021)

Aankoop van niet-abstracte schilderkunst

Hendrik de Jong Fonds (1983)

Aankoop van bij voorkeur tekeningen die ten minste veertig jaar oud zijn

Het Liesbeth van Dorp Fonds (2016)

Aankoop van kunst van de Haagse School en het internationale impressionisme

Ina van Doormaal Fonds (2006)

Aankoop van werken uit de school van Barbizon

Innorosa Fonds (2014)

Aankoop van 20ste- en 21ste-eeuwse kunst, bij voorkeur glas, keramiek en fotografie

J.G. van Oord Fonds (2017)

Aankoop van en kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek naar religieuze kunst, bij voorkeur met een nadruk op protestantse kunst en voor Museum Catharijneconvent

Kroese-Duijsters Fonds (2020)

Kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek naar en restauratie van (kunst-)voorwerpen in kleinere musea

Kruger Fonds (2010)

Aankoop van kunst, bij voorkeur met een relatie met de Nederlandse architectuur

Liente Dons Fonds (2012)

Aankoop van tekeningen en aquarellen

Maljers-de Jongh Fonds (2012)

Aankoop van kunst uit de periode 1850-1920

Marijke Laarhoven Fonds (2021)

Aankoop en restauratie op het gebied van glaskunst en van schilderkunst uit de 'lange 19de eeuw'

Mevrouw dr. E. Frederiks Fonds (2013)

Aankoop van schilderkunst of toegepaste kunst van vóór 1880

Mevrouw J.J. den Boer-den Herder Fonds (2014)

Aankoop van schilderkunst tot 1950, kerkbeelden van vóór 1800 en aan farmacie gerelateerde kunstvoorwerpen

Mevrouw M. Boersma Fonds (2015)

Aankoop van 20ste-eeuwse schilderkunst met een voorkeur voor figuratieve kunst

Mout-Bouwman Fonds (in oprichting)

Mr Rickert J-F. Blokhuis Fund (2017)

Aankoop van kunst op het gebied van 'Photography, Humour & Design'

Mr. Cornelis Roozen Fonds (2019)

Aankoop van schilderijen uit de periode 1850-1920, bij voorkeur van impressionistische of expressionistische kunstenaars, voor Noord-Hollandse musea

Mr. J.J.A.M. Kennis Fonds (2013)

Aankoop van kunst vanaf 1500 met een voorkeur voor kerkelijke kunst

Nationaal Fonds 1930 (1930)

Aankoop van kunstwerken in het algemeen

Nationaal Fonds Kunstbezit (2014)

Aankoop van kunst van evident en eminent belang voor het Nederlands openbaar kunstbezit

Op Dreef Fonds (2021)

Aankoop van kunst die verband houdt met water en strand

P.H. Soeters Fonds voor 20ste-eeuwse glaskunst (2010)

Aankoop van 20ste-eeuwse, bij voorkeur Nederlandse glaskunst

Ruze Fonds (2015)

Aankoop van kunst van Nederlandse kunstenaars uit de eerste helft van de 20ste eeuw, bij voorkeur schilder- en beeldhouwkunst

Schorer Romeijn Grothe Fonds (2017)

Aankoop van schilderkunst, bij voorkeur voor in Den Haag gevestigde musea

Schoufour-Martin Fonds (2016)

Aankoop van en kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek naar laatmiddeleeuwse beeldhouwkunst

Stichting het 'Meyjes Fonds' (2020)

Aankoop van kunst die verband houdt met scheepvaart

Stortenbeker Fonds (2001)

Aankoop van beeldende kunst en toegepaste kunst in het algemeen

Van Beekhof Fonds (2018)

Aankoop van kunst uit de 20ste eeuw

Van der Klaauw Fonds (2015)

Onderzoek naar de materiële staat van kunstwerken op papier of op aanverwante dragers door een jonge restaurator

Van Lith-Dumont Fonds (2007)

Aankoop van Nederlandse schilderkunst uit de 20ste eeuw

VriendenLoterij Aankoopfonds (2010)

Aankopen voor musea die geen directe steun van de VriendenLoterij ontvangen

VriendenLoterij Restauratiefonds [2018]

Restauratie van (kunst)voorwerpen voor musea die geen directe steun van de VriendenLoterij ontvangen

Warning-Meijaard Fonds (2021)

Aankoop van kunst op het gebied van zilver en kunst van vóór 1850 en restauratie

Willem en Mary Reus-de Lange Fonds (2012)

Aankoop van kunst en toegepaste kunst voor enkele Dordtse instellingen, bij voorkeur gerelateerd aan de stad Dordrecht en regio

OPEN FONDSEN

(opengesteld voor geormerkte schenkingen)

Claude Monet Fonds (2009)

Aankoop van impressionistische schilderkunst

Claudine de With Beurs (2017)

Kunsthistorisch onderzoek, of onderzoek dat een duidelijke relatie heeft met het openbaar kunstbezit en/of het mecenaat door een jonge promovendus

Ekkart Fonds (2012)

Kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek

Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst (2016)

Kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek op het gebied van moderne en hedendaagse kunst

Groninger Fonds (2018)

Aankoop en restauratie van (kunst-)voorwerpen en kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek voor musea en andere instellingen in Groningen, Stad en Ommeland

THEMAFONDSEN

Themafonds 17de-eeuwse schilderkunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied 17de-eeuwse schilderkunst

Themafonds 18de-eeuwse schilderkunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied 18de-eeuwse schilderkunst

Themafonds 19de-eeuwse schilderkunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied 19de-eeuwse schilderkunst

Themafonds Beeldhouwkunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Beeldhouwkunst

Themafonds Fotografie en Video

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Fotografie en Video

Themafonds Glas

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Glas

Themafonds Keramiek

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Keramiek

Themafonds Middeleeuwen en Renaissance

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Middeleeuwen en Renaissance

Themafonds Moderne kunst (ca. 1880-1950)

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Moderne kunst (ca. 1880-1950)

Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Naoorlogse en Hedendaagse kunst

Themafonds Oudheid en Archeologie

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Oudheid en Archeologie

Themafonds Prenten en Tekeningen

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Prenten en Tekeningen

Themafonds Restauratie

Restauratie van beeldbepalende werken van middelgrote en kleine musea

Themafonds Toegepaste kunst en Design

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Toegepaste Kunst en Design

Themafonds Zilver

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Zilver

CIRKELFONDSEN

Caius Fonds (2012)

Aankoop van kunstwerken ten behoeve van Nederlandse openbare collecties

Hendrickje Fonds (2016)

Aankoop van kunstwerken met een voorkeur voor werken voor musea in Oost-Nederland

Jheronimus Fonds (2016)

Aankoop van kunstwerken met een voorkeur voor werken voor musea in Zuid-Nederland

KOG-Vereniging Rembrandt Fonds (2014)

Aankoop van kunstwerken van kunsthistorische en/of oudheidkundige betekenis voor Nederland

Rembrandt UK Circle Fund (2018)

Aankoop van kunstwerken ten behoeve van Nederlandse openbare collecties

Saskia Fonds (2014)

Aankoop van kunstwerken met een voorkeur voor werken voor musea in Friesland

Titus Fonds (2004)

Aankoop van kunstwerken op het gebied van naoorlogse en hedendaagse kunst

Utrecht & Gooi Cirkel (2011)

Aankoop van kunstwerken met een voorkeur voor werken voor musea in de provincie Utrecht en het Gooi

Van Rijn Fonds (2014)

Aankoop van kunstwerken in het algemeen

Organisatie en Governance

De Vereniging Rembrandt onderschrijft de acht principes van de Governance Code Cultuur, die sinds 2019 gelden. Zij is zich zeer bewust van haar maatschappelijke rol en spant zich in om culturele waarde te bewaren, zichtbaar te maken en over te dragen aan toekomstige generaties. (Principe 1 en 2).

Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan van de Vereniging Rembrandt is de Algemene Ledenvergadering. Deze stelt jaarlijks alle belangrijke zaken met betrekking tot de Vereniging vast, zoals (her)benoemingen van niet-uitvoerende bestuursleden en leden van de raad van adviseurs, de jaarrekening en het bestuursverslag, de begroting en het jaarplan. Op 12 juni 2021 vond de Algemene Ledenvergadering plaats, die vanwege de coronapandemie wederom digitaal werd gehouden.

Monistisch bestuursmodel

Om te voldoen aan de huidige governance regels, die mede voortvloeien uit de Governance Code Cultuur, hanteert de Vereniging Rembrandt sinds 2019 een zogenaamd monistisch bestuursmodel. Hierbij is sprake van één bestuursorgaan bestaande uit zowel niet-uitvoerende bestuurders als een uitvoerend bestuurder. De taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en werkwijze van het bestuur zijn vastgelegd in de statuten en het be-

stuursreglement en het bestuur handelt in overeenstemming hiermee. De statuten en het bestuursreglement, te vinden op onze website, zijn in lijn met de Governance Code Cultuur opgesteld. De Governance Code Cultuur is bekend bij de bestuursleden en toepasbaar op de organisatie en de activiteiten van de Vereniging Rembrandt (Principe 4).

Het bestuur is gezamenlijk verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken van de Vereniging, een en ander met inachtneming van de onderlinge taakverdeling, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de bestuurs- en de toezichtstaken, en legt verantwoording af aan de Algemene Ledenvergadering.

Niet-uitvoerende bestuurders

De niet-uitvoerende bestuurders zijn experts uit de wetenschaps- en museumwereld, aangevuld met particuliere kunstliefhebbers uit het maatschappelijk veld. Zij zijn verantwoordelijk voor de besluiten over steunaanvragen voor aankopen en restauraties en het verstrekken van onderzoeksbeurzen. Hiermee is de kennis en expertise geborgd.

Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor het toezicht op de manier waarop de uitvoerend bestuurder, de directeur, de organisatie leidt, en vervullen zij hun rol als werkgever van de directeur. Verder adviseren en ondersteunen de niet-uitvoerende bestuurders de directeur bij de uitoefening van haar taken en stellen zij de hoofdlijnen van het beleid, de begroting en de meerjarenbegroting vast. Zij voeren deze taken op professionele en onafhankelijke wijze uit (Principe 7).

Uitvoerend bestuurder/directeur

De directeur houdt zich bezig met het dagelijks bestuur van de Vereniging. Zij is onder andere verantwoordelijk voor het financiële beleid en het onderkennen

en beheersen van de risico's en geeft leiding aan het bureau. Zij stelt het jaarplan en het meerjarenbeleidsplan op, onderhoudt de relaties met alle (externe) instellingen en draagt zorg voor de externe positionering van de Vereniging Rembrandt in de samenleving. Zij streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatievervalsing en de verwerking van wensen, vragen en klachten. Direct belanghebbenden van de Vereniging zijn de leden en de musea, oftewel de begunstigers en de begunstigten. Daarnaast zijn er nog vele verwante instellingen, zoals organisaties op het gebied van kunst en cultuur, fondsen, beleidsmakers, media, verzamelaars en andere relaties van de Vereniging, waar contact mee wordt onderhouden. Door middel van het *Bulletin van de Vereniging Rembrandt*, het jaarverslag, de website, nieuwsbrieven en andere mailings en de social media worden al deze belanghebbenden op de hoogte gehouden van de activiteiten van de Vereniging.

Er wordt gestreefd naar een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstellingen. De evaluatie van projecten geschiedt aan de hand van de (meerjaren)begroting en een meerjarenplan. Via het managementinformatiesysteem houdt de directeur doorlopend zicht op de voortgang en resultaten van het bestedingsbeleid, de fondsenwerving en de bedrijfsvoering in relatie tot de begroting (Principe 5).

Bestuur

Het bestuur was eind 2021 samengesteld uit twaalf leden: elf niet-uitvoerende bestuursleden en één uitvoerend bestuurslid, de directeur. Voor alle niet-uitvoerende bestuursleden bestaan profielschetsen, die

**Elegant gezelschap in een
Hollandse renaissancezaal**

Dirck Hals en Dirck van Delen
1628. Olieverf op paneel, 92,5 x 157 cm
FRANS HALS MUSEUM, HAARLEM

Bijdrage: € 392.210, waarvan € 196.105
uit het Nationaal Fonds Kunstbezit, en
dankzij de jaarlijkse bijdrage van het
Prins Bernhard Cultuurfonds

op de website van de Vereniging Rembrandt zijn geplaatst, en hanteert de Benoemingscommissie een rooster van aftreden. De profielschetsen worden periodiek herijkt. Bestuursleden worden uit de raad van adviseurs door de Algemene Ledenvergadering benoemd voor een termijn van vier jaar en kunnen in beginsel eenmaal voor eenzelfde termijn worden herbenoemd. De niet-uitvoerende bestuursleden zijn vrijwillig en onbezoldigd verbonden aan de Vereniging Rembrandt. De directeur wordt benoemd en jaarlijks beoordeeld door de niet-uitvoerende bestuursleden. Jaarlijks evalueert het bestuur ook zijn eigen functioneren. Eens in de drie jaar wordt deze evaluatie onder externe begeleiding uitgevoerd (*Principe 8*).

**Het bestuur was eind 2021 als
volgt samengesteld:**

Niet-uitvoerende bestuurders:

De heer drs. A.A. Fock, voorzitter

Financiële expertise; maakt deel uit van de Benoemingscommissie en de deelcommissies Financiën, Governance en Mecenaat

Mevrouw mr. drs. T.S.M. van Schie, vicevoorzitter

Expertise marketing en communicatie; maakt deel uit van de Financiële commissie, de Benoemingscommissie en de deelcommissie Marketing, communicatie en leden

De heer drs. W. Weijland, penningmeester
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder kunst uit de oudheid; maakt deel uit van de Financiële commissie, de Benoemingscommissie en de deelcommissie Kunstgeschiedenis

De heer drs. B. Cornelis

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder Nederlandse schilderkunst uit de 17de en 18de eeuw; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

De heer drs. T.D.W. Dibbits
Kunsthistorische expertise; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

Mevrouw drs. G.M.E. Knol
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder moderne en hedendaagse kunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

De heer prof. dr. J.E.E. Keunen
Expertise belangenbehartiging; maakt deel uit van de Benoemingscommissie en de deelcommissie Belangenbehartiging

De heer drs. G.C.M. Luijten
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder de prent- en tekenkunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

Mevrouw dr. H.H. Pijzel-Dommisse
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder toegepaste kunst, waaronder goud- en zilversmeedwerk en glaskunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

De heer drs. P.J. Schoon
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder Hollandse 17de-eeuwse en 19de-eeuwse schilderkunst; maakt deel uit van de Benoemingscommissie en de deelcommissies Governance en Kunstgeschiedenis en de Beoordelingscommissie restauraties

De heer prof. dr. M.S. Sellink
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 16de-eeuwse kunst, waaronder prent- en tekenkunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

Uitvoerend bestuurder:

Mevrouw drs. F.M. Bijl de Vroe

In 2021 heeft het bestuur afscheid genomen van de heer A.Ph.J. de Haseth Möller en de heer drs. R.C.J.J. Priem vanwege het aflopen van hun laatste statutaire termijn. De heer

dr. R.R. Kuijten heeft afscheid genomen van het bestuur vanwege het feit dat zijn bestuurslidmaatschap als penningmeester steeds moeilijker te combineren werd met zijn werkzaamheden als managing partner van zijn bedrijf. Daarnaast hebben de heer mr. J.J.J. van Lanschot en de heer mr. C.A. de Zeeuw om persoonlijke redenen besloten af te treden. De Vereniging Rembrandt is deze bestuursleden veel dank voor hun betrokkenheid verschuldigd. Als nieuwe bestuursleden zijn benoemd de heer prof. dr. J.E.E. Keunen vanwege zijn bijzondere betrokkenheid bij het Nederlands openbaar kunstbezit en zijn (politieke) netwerk en de heer prof. dr. M. Sellink vanwege zijn brede kennis op het gebied van oude kunst. De heer Dibbits is herbenoemd voor een tweede termijn van vier jaar en de heer Fock is met een gekwalificeerde meerderheid herbenoemd voor een vierde periode. Tot deze extra termijn, waartoe de mogelijkheid in de statuten is opgenomen, is besloten omdat de huidige directeur in 2022 afscheid neemt en de reguliere benoemingstermijn van de voorzitter in 2021 afliep. Het bestuur achtte het voor de kwaliteit en de continuïteit van het bestuur van de Vereniging Rembrandt niet wenselijk om twee personen op deze sleutelposities bijna gelijktijdig te vervangen. Het bestuur is zich ervan bewust dat het hiermee afwijkt van een aanbeveling van de Governance Code Cultuur, maar daarvoor biedt de Code de ruimte, mits de afwijking goed uitlegbaar is.

Belangenverstrengeling

Het bestuur bewaakt zijn onafhankelijkheid en is alert op het voorkomen van mogelijke tegenstrijdige belangen (*Principe 8*). Om de zorgvuldigheid en transparantie van de besluitvorming te waarborgen en belangenverstrengeling te voorkomen hanteert het bestuur het protocol steunverlening, dat terug te vinden is op de website van de

Vereniging Rembrandt. Hierin is vastgelegd dat een bestuurslid van de Vereniging Rembrandt als niet-onafhankelijk geldt als hij of zij bestuurder, conservator of lid van een toezichthoudend orgaan van een museum is. De kwalificatie niet-onafhankelijk vervalt voor voormalige bestuurders en conservatoren van musea na verloop van twee jaar. De niet-onafhankelijke leden van het bestuur hebben binnen het bestuur een belangrijke rol vanwege hun expertise en ervaring en nemen om die reden deel aan de besluitvorming. Bestuursleden die een direct belang (zouden kunnen) hebben bij een aanvraag, zijn op geen enkele wijze betrokken bij de preadvisering, bespreking, beraadslaging en besluitvorming over de betreffende aanvraag. Daarnaast meldt ieder bestuurslid onmiddellijk uit eigen beweging een incidenteel potentieel tegenstrijdig belang zodra dat aan de orde is. Van de gemelde tegenstrijdige belangen en de aan- en afwezigheid van bestuursleden tijdens onderdelen van de vergadering wordt in de notulen melding gemaakt. Bij de samenstelling van het bestuur wordt rekening gehouden met de gewenste verhouding tussen onafhankelijke en niet-onafhankelijke bestuursleden. Alle functies en nevenfuncties van de bestuursleden worden zorgvuldig geïnventariseerd, bijgehouden en openbaar gemaakt via de website van de Vereniging Rembrandt (*Principe 3*).

(Neven)functies

In 2021 bekleedden de bestuursleden de volgende (neven)functies:

De heer drs. A.A. Fock

Founding partner Foreman Capital, directeur Poolhaven bv, voorzitter bestuur African Parks Foundation Switzerland, bestuurslid Stichting African Parks Foundation, voorzitter bestuur Stichting Fonds 1999, voorzitter bestuur Stichting Dirk Fock

Mevrouw mr. drs. T.S.M. van Schie
Directeur TSM van Schie Consulting Ltd., vicevoorzitter raad van toezicht Frans Hals Museum, directeur Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (KHMW), voorzitter raad van commissarissen De Stihogroep, lid (auditcommissie) raad van toezicht CITO (Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling), lid raad van toezicht Openbare Bibliotheek Amsterdam, regent Stichting RCOAK (Roomsche Katholiek Oude Armen Kantoor), lid raad van toezicht Haarlem Marketing

De heer drs. W. Weijland
Directeur-bestuurder Rijksmuseum van Oudheden, lid (voorzitter auditcommissie) raad van toezicht VSB Donatiefonds, bestuurslid VSB Vermogensfonds, lid curatorium Nederlands Instituut voor het Nabije Oosten, bestuurslid Stichting Bontius (LUMC), lid externe adviesraad LUCAS (Leiden University Centre for the Arts in Society)

De heer drs. B. Cornelis
Conservator Hollandse en Vlaamse schilderijen 1600-1800, The National Gallery, Londen, redactielid Simiolus. Netherlands quarterly for the history of art, redactielid CODARTfeatures, lid van de adviescommissie voor de restauratie van Rubens' plafondschilderingen in Banqueting House, Whitehall, Londen

De heer drs. T.D.W. Dibbits
Hoofddirecteur Rijksmuseum te Amsterdam, lid raad van toezicht Stichting Amstel 218, voorzitter bestuur Mr. J.H. de Pont Stichting, bestuurslid Stichting Beau Lieu et Beaux Arts, lid raad van advies Koninklijk Oudheidkundig Genootschap (KOG), lid International Advisory Board State Hermitage Museum,

friend Foundation for Jewish Heritage, lid commissie van aanbeveling gedenkplaats geboortehuis Rembrandt, lid adviesraad Vrije Universiteit Amsterdam, Lid Board of Honor tentoonstelling Rembrandt Seen Through Jewish Eyes in Jewish Museum & Tolerance Centre, Moskou, lid comité van aanbeveling New Holland Foundation (Stichting voor Nederlands Erfgoed Overzee), lid comité van aanbeveling 'De Katholieke Sint-Jan in Gouda', Museum Gouda en Sint-Janskerk in Gouda, lid curatorium leerstoel Molecuulspectroscopie met in het bijzonder toepassing op 'Chemistry and conservation of paint and paintings', Stichting John van Geuns Fonds, Universiteit van Amsterdam, bestuurslid Fondazione Paul Thorel, directeur Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (KHMW), lid comité van aanbeveling tentoonstelling Kees van Dongen. Durf en verleiding in Singer Laren, lid comité van aanbeveling renovatie Amsterdam Museum

De heer A.Ph.J. de Haseth Möller
Directeur vennootschappen in de vastgoedsector, voorzitter raad van toezicht Monumentenwacht Overijssel, bestuurslid Stichting Daniël Marot Fonds

De heer prof. dr. J.E.E. Keunen
Fractielid VVD Eerste Kamer der Staten-Generaal, emeritus hoogleraar oogheelkunde Radboudumc (praktiserend oogarts Radboudumc), bestuurslid Stichting Blindenhulp, co-chair Europe, International Agency for the Prevention of Blindness, adviseur WHO projectgroep VISION 2020 Netherlands, vicevoorzitter VVD-afdeling Rijk van Nijmegen

Mevrouw drs. G.M.E. Knol
Directeur Leiden European City of Science 2022, bestuurslid Kunsten '92,

voorzitter bestuur Stichting Tonicity, lid maatschappelijke adviesraad Faculteit der Geesteswetenschappen Universiteit Leiden, lid raad van advies Veerstichting, lid commissie Collectie Nederland van de Raad voor Cultuur

De heer dr. R.R. Kuijten
Managing partner, eigenaar, directeur van verschillende entiteiten van Life Science Partners (LSP), lid raad van bestuur Simplify Medical, Australië, lid raad van bestuur Artios Pharma, Verenigd Koninkrijk, lid raad van bestuur Amolyt Pharma, Frankrijk, lid raad van toezicht Oncode Institute, lid regiegroep Topsector Life Sciences and Health/Health Holland, lid raad van advies Utrecht University Life Sciences (ULS), voorzitter bestuur Stichting Steun Emma Kinderziekenhuis, voorzitter bestuur Stichting Corpsmuseum & Archieven van het Utrechtsch Studenten Corps, voorzitter raad van advies Utrechtsch Studenten Corps, lid raad van advies Samen Gezond (Menzis), bestuurslid van verschillende administratieve stichtingen en BV's.

De heer mr. J.J.J. van Lanschot
Bestuurslid Stichting Administratiekantoor KLM (SAK I), kamerheer van ZKH Willem-Alexander, lid raad van toezicht Stichting kasteel en collectie De Haar, lid commissie Normstelling Erkenning-regeling goede doelen

De heer drs. G.C.M. Luijten
Directeur Fondation Custodia, Parijs, lid raad van toezicht Instituut voor Kunstgeschiedenis, RKD, lid vetting committee Works on Paper, TEFAF, lid vetting committee Works on paper, Paris Fine Arts, redactielid Simiolus. Netherlands quarterly for the history of art, bestuurslid Stichting Kunsthistorische Publicaties,

lid redactieraad Master Drawings en lid redactieraad Print Quarterly

Mevrouw dr. H.H. Pijzel-Dommisse
Adviserend lid Stichting Ridderhofstad Gunterstein, bestuurslid Stichting Hollands Porselein, bestuurslid Stichting Rutger Schimmelpenninck, lid redactie-adviesraad tijdschrift Het Buiten, lid keuringscommissie TEFAF zilver, extern projectmedewerker Teylers Museum inzake Pieter Teylers Huis

De heer drs. R.C.J.J. Priem
Conservator Internationale Collecties, Musée National d'Histoire et d'Art (MNHA), Luxemburg, expert-adviseur ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM), Vlaanderen

De heer drs. P.J. Schoon
Directeur Dordrechts Museum, lid comité van aanbeveling Biesbosch Museum Eiland, lid commissie Museale Verwervingen sinds 1933, bestuurslid Brantsen van de Zyp Stichting, lid raad van commissarissen Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum, bestuurslid Stichting Historische Verzamelingen van het Huis Oranje-Nassau

De heer prof. dr. M. Sellink
Directeur Museum voor Schone Kunsten Gent, gastprofessor Kunstwetenschappen Universiteit Gent, lid raad van toezicht Mauritshuis, lid raad van toezicht Kröller-Müller Museum, voorzitter bestuur Friends of CODART, bestuurslid Vrienden van het Museum voor Schone Kunsten Gent, bestuurslid Autonoom Gemeentebedrijf (AGB) Kunsten & Design, Gent, lid toetsingscommissie Beschermwaardigheid LAMO/Erfgoedwet, Stichting Museum-register, lid algemene vergadering Rubenianum, Antwerpen, lid algemene vergadering Snijders-Rockoxhuis,

Antwerpen, lid directie, bestuur en algemene vergadering Vlaamse Kunstcollectie, Gent

De heer mr. C.A. de Zeeuw
Notaris-partner bij Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V., advocaten en notarissen, bestuurslid Vereniging van Eigenaars Paulus Buysstraat 27/29 's-Gravenhage, bestuurslid Vereniging van Eigenaars Paulus Buysstraat 31 's-Gravenhage

Mevrouw drs. F.M. Bijl de Vroe

—

Bureau

De organisatie wordt aangestuurd door de directeur, hierin ondersteund door de bestuurssecretaris/adjunct-directeur. Het bureau houdt zich onder andere bezig met taken op het gebied van fondsenwerving, communicatie, marketing, financiën, ledenbeheer en ledenadministratie. Op het gebied van mecenaat is in 2021 de nadruk gelegd op partnerschappen. Door duurzame verbindingen aan te gaan met (familie)bedrijven creëert de Vereniging Rembrandt een breder maatschappelijk draagvlak. Hiertoe is een relatiemanager Zakelijk Mecenaat aangetrokken. Het bureau is het aanspreekpunt van de Vereniging en onderhoudt de contacten met de belanghebbenden via telefoon, e-mail en post. Afgelopen jaar heeft het bureau zich intensief beziggehouden met de implementatie van een nieuw CRM-systeem. De salarissen van de medewerkers van het bureau worden gebaseerd op de salarisschalen van de Museum-cao, hetgeen past bij de aard, omvang en maatschappelijke doelstelling van de Vereniging Rembrandt. Daarnaast hanteert de Vereniging een arbeidsvoorwaardenreglement, waarin alle overige arbeidsvoorwaarden zoals onkostenver-

Onderdelen van het koffie- en theeservies met het Morosini-wapen
Meissener Porzellan Manufaktur 1731. Porselein, div. afm.
Eén van de tien objecten en ensembles uit de collectie Oppenheimer
1710-40. Porselein, diverse afmetingen
RIJKSMUSEUM, AMSTERDAM

Bijdrage: € 2.461.375, waarvan
€ 22.500 uit het Themafonds
Toegepaste kunst en Design en
€ 6.000 uit het Themafonds
Keramiek, en dankzij de jaarlijkse
bijdrage van het Prins Bernhard
Cultuurfonds

**Interieur van de Oude Kerk met zicht
op het orgel en orgelbalkon**

Gerard Houckgeest
ca. 1650-51. Olieverf op doek, 47,9 x 37,8 cm
MUSEUM PRINSENHOF DELFT

Bijdrage: € 221.666, waarvan € 50.000
uit het Fonds van de Utrecht & Gooi Cirkel,
€ 20.000 uit Fonds 1931, € 15.000 uit het
Themafonds 17de-eeuwse schilderkunst,
€ 90.000 uit het VriendenLoterij Aankoop-
fonds en een bijdrage van € 16.000 uit
het Rodi de Valk Fonds/Prins Bernhard
Cultuurfonds.

Deze aankoop is in 2020 gesteund met
€ 175.000. In 2021 schonk de Vereniging
Rembrandt nog eens € 46.666 extra om
de aankoop te doen slagen.

goedingen en verlof- en vakantiedagen
zijn vastgelegd. Daarnaast is er het afge-
lopen jaar een integriteitsbeleid en een
gedragscode opgesteld met als doel inte-
ger gedrag te bevorderen en ongewenst
gedrag te voorkomen. De Vereniging
Rembrandt hecht eraan te vermelden dat
zij nog nooit een melding heeft ontvangen
met betrekking tot schending van de
integriteit (*Principe 6*).

**Eind 2021 was het bureau als
volgt samengesteld:**

Drs. Fusien (F.M.) Bijl de Vroe-Verloop,
directeur
Mr. Leonie (L.C.V.) Pels Rijcken,
bestuurssecretaris/adjunct-directeur
Mr. Dominique (D.J.M.) Duysens,
directiesecretaris
Drs. Simone (S.D.E.) Bot RC,
financiën
Drs. Mathilde (A.M.A.) van der Werff,
mecenaat
Michiel (M.K.H.) Huisinga,
relatiemanager zakelijk mecenaat
Thomas (T.) Coumans MA,
relatiebeheer en ontvangsten
Carolien (J.C.) Haverkate,
relatiebeheer cirkels
Merel (M.H.) Deinema MA,
relatiebeheer cirkels
Piet Heijn (P.H.) Schoute BEng,
relatiebeheer en nalatenschappen
Hilbert (H.) Lootsma MA,
inhoud en communicatie
Dr. Gerdien (G.E.) Wuestman,
wetenschappelijk redacteur print
Laurens (L.H.) Meerman MA,
wetenschappelijk redacteur online
Marijke (M.) Phoa MA,
socialmediamanager/beeldredacteur
Vibeke (V.C.) Berens MA,
communicatiemedewerker
Drs. Nienke (N.M.) Bloemers,
marketing (interim)

Bart van Leeuwen MA,
online marketeer
Kirsten (K.N.) Arends,
ledenbeheer
Jolanda (J.C.) IJntema,
ledenadministratie
Agnes (A.C.) Nahuys,
ledenadministratie
Georgette (G.S.P.) Barendrecht MA,
ledenadministratie
Fenny (F.) van Dokkum RBc,
boekhouding
Maurice (M.) Bres MSc,
CRM-projectmanager (interim)

In 2021 is afscheid genomen van marketeer Sinja (S.) Bloeme. Michaël (M.F.) van Brouwershaven en Deborah (D.L.) Bos hebben in 2021 stage gelopen op de afdeling communicatie.

In 2021 telde de Vereniging Rembrandt 16,2 fte's, waarvan 0,6 extern (exclusief de uren van de tijdelijke externe CRM-projectmanager), en kon zij een beroep doen op 63 vrijwilligers. Daarnaast zetten externe deskundigen die incidenteel preadviezen geven en leden van de besturen van kirkels en van JongRembrandt zich belangeloos in voor de Vereniging.

Salaris van de directeur

De Vereniging Rembrandt volgt de Regeling beloning directeuren van goede doelen. Deze regeling geeft een maximumnorm voor het jaarinkomen van de directeur, die past bij de zwaarte van de functie, de omvang van de organisatie, de complexiteit van de organisatie en het directiemodel. Dit alles leidt tot een zogenaamde BSD-score van 420 punten. Volgens de bovengenoemde regeling, zoals die gold per 1 januari 2021, bedraagt het maximale jaarinkomen € 124.142 per jaar (1 fte/12 mnd) en de maximale bezoldiging (salaris plus belaste vergoedingen/bijtellingsen, werkgeversbijdrage pensioen en overige beloningen

op termijn) op basis van de opgenomen maximum Wet Normering Topinkomen (WNT)-norm € 209.000 per jaar. Het jaarinkomen van de directeur bedroeg over het verslagjaar 2021 € 107.842 en de totale bezoldiging bedroeg € 142.422, waarmee het directiesalaris onder het maximum van eerdergenoemde regeling blijft en de totale bezoldiging binnen de in de regeling opgenomen maximum WNT-norm.

Raad van adviseurs

Dit orgaan adviseert het bestuur op het gebied van aanvragen voor financiële steun bij kunstaankopen, restauraties en onderzoeksbeurzen, maar ook over andere zaken die de Vereniging aangaan, zoals fiscale zaken, belangenbehartiging, publiciteit, marketing en het werven van nieuwe leden. De adviseurs zijn op basis van hun expertise ingedeeld in verschillende deelcommissies, zoals de Financiële commissie, de commissie Marketing, communicatie en leden, de commissie Mecenaat en de commissie Kunstgeschiedenis. De deelcommissies komen ten minste eenmaal per jaar bijeen. De adviseurs met kunsthistorische expertise wordt gevraagd om bij aanvragen preadviezen te formuleren ten behoeve van de besluitvorming van het bestuur. Zo is niet alleen de expertise binnen het bestuur geborgd, maar ook binnen de raad van adviseurs. De adviseurs worden benoemd voor een termijn van vier jaar en kunnen tweemaal voor eenzelfde termijn worden herbenoemd. Zij zijn vrijwillig en onbezoldigd verbonden aan de Vereniging Rembrandt.

Vanwege het vertrek van een aantal leden van de raad van adviseurs met specifieke expertise werden tijdens de Algemene Ledenvergadering in 2021 als nieuwe adviseurs benoemd de heer prof. dr. R.J. Baarsen, senior conservator Europese meubelen Rijksmuseum en bijzonder hoog-

leraar kunstnijverheid en decoratieve kunst voor 1800 Leiden University Centre for the Arts in Society, de heer H. Driessen, voormalig directeur Museum De Pont, de heer T. van Druten MA, hoofdconservator Kunstverzamelingen Teylers Museum, de heer drs. P.A. Geelen, medeoprichter TomTom NV en oprichter Turing Foundation, de heer drs. F.P.J. Gierstberg, conservator Nederlands Fotomuseum en mevrouw dr. M.E.N. van den Heuvel, conservator Fotografie Universitaire Bibliotheken Leiden. Tot ons verdriet is de heer Hans Janssen, expert op het gebied van moderne en hedendaagse kunst en lid van onze raad van adviseurs, op 26 december 2021 overleden.

Eind 2021 was de samenstelling van de raad van adviseurs als volgt:

De heer prof. dr. R.J. Baarsen
Expertise kunstnijverheid; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis
De heer ir. R.P. Bakker
Expertise marketing en digitalisering; maakt deel uit van de deelcommissie Marketing, communicatie en leden
De heer drs. Q.B. Buvelot
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 17de-eeuwse Nederlandse en Vlaamse schilderkunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis en de Beoordelingscommissie restauraties
De heer H. Driessen
Expertise moderne en hedendaagse kunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis
De heer T. van Druten MA
Expertise tekenkunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis
De heer prof. dr. R.E.O. Ekkart
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder Nederlandse portretkunst en herkomstgeschiedenis; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis en de Beoordelingscommissie restauraties

Spiegel in neo-Louis XV-stijl

Louis Majorelle
1887-88. Verguld hout, lakpanelen
en spiegelglas, H 305 cm
PALEIS HET LOO, APELDOORN

Bijdrage: € 64.634

- De heer drs. P.A. Geelen
Financiële expertise; maakt deel uit van de deelcommissie Financiën
- De heer drs. F.J.P. Gierstberg
Expertise fotografie; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis
- De heer mr. S. van Haersma Buma
Adviseur belangenbehartiging; maakt deel uit van de deelcommissie Belangenbehartiging
- De heer mr. H.F. Heerkens Thijssen
Expertise kunstverzekeringen en adviseur mecenaat in het bijzonder het Cirkelbeleid; maakt deel uit van de deelcommissies Mecenaat en Marketing, communicatie en leden
- Mevrouw prof. dr. S.J.C. Hemels
Expertise fiscaal recht; maakt deel uit van de deelcommissies Financiën en Mecenaat
- Mevrouw prof. dr. E. Hendriks
Expertise restauratie; maakt deel uit van de Adviescommissie restauraties en de deelcommissie Kunstgeschiedenis
- Mevrouw dr. M.E.N. van den Heuvel
Expertise fotografie; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis
- Mevrouw drs. A.J.W.C.M. Hopmans
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 19de en 20ste-eeuwse schilderkunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis
- Mevrouw drs. A.P.H.M. Hovius MBA
Adviseur governance en organisatie; maakt deel uit van de deelcommissie Governance
- Mevrouw drs. G.W.M. Jager
Kunsthistorische expertise, in het bijzonder zilver en toegepaste kunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis en de Beoordelingscommissie restauraties

De heer F.J.P. Kessels

Expertise marketing, communicatie en fotografie; maakt deel uit van de deelcommissie Marketing, communicatie en leden

De heer mr. G.C. Kikkert

Expertise notarieel recht; maakt deel uit van de deelcommissie Mecenaat

Mevrouw drs. C.M.H. van de Linde

Adviseur vergroten donateursnetwerk; maakt deel uit van de deelcommissie Mecenaat

De heer drs. M.P. van Maarseveen

Expertise archeologie, Oranjegeschiedenis en cultureel ondernemerschap; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

De heer prof. dr. V. Manuth

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder Noord-Europese beeldende kunst uit de 16de en 17de eeuw alsook Rembrandt en zijn school; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

De heer mr. J.L. Miedema

Expertise governance, marketing en communicatie; maakt deel uit van de deelcommissies Governance en Marketing, communicatie en leden

Mevrouw drs. H.D.A.W. van Notten

Expertise mecenaat; maakt deel uit van de deelcommissie Mecenaat

Mevrouw drs. M.H. van Ogtrop-Quintus

Expertise mecenaat; maakt deel uit van de deelcommissie Mecenaat

De heer prof. mr. G.T.M.J. Raaijmakers

Juridische expertise; maakt deel uit van de deelcommissie Governance

De heer A. Rüger

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 17de- en 19de-eeuwse schilderkunst, expertise marketing en belangenbehartiging; maakt deel uit van de deelcommissies Marketing, communicatie en leden en Belangenbehartiging

De heer drs. B. Rutten

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder moderne en hedendaagse kunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

De heer drs. K.J.J. Schampers

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder moderne en hedendaagse kunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

De heer dr. P.C. Sutton

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder oude schilderkunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

De heer drs. B. Tempel

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 19de- en 20ste-eeuwse kunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

Mevrouw C.L.E. van Tets-van Tienhoven

Expertise mecenaat; maakt deel uit van de deelcommissie Mecenaat

De heer prof. dr. J.L. van Tilborgh

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 19de-eeuwse schilderkunst; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

Mevrouw dr. G. Uslu

Expertise belangenbehartiging; maakt deel uit van de deelcommissies Belangenbehartiging en Marketing, communicatie en leden (Mevrouw Gunay Uslu is vanwege haar benoeming tot staatssecretaris Cultuur & Media begin 2022 afgetreden als lid van de rva)

Mevrouw dr. L. Van Broekhoven

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder archeologie, antropologie en etnografische collecties; maakt deel uit van de deelcommissie Kunstgeschiedenis

Jonkheer M.A. van Weede

Expertise marketing en communicatie; maakt deel uit van de deelcommissie Marketing, communicatie en leden

Bestuurscommissies

Financiën

De Financiële commissie heeft in 2021 de kwartaalrapportages, de conceptbegroting en de risicoanalyse van de Vereniging Rembrandt besproken alsook de rapportages van de fiduciair vermogensbeheerder. De penningmeester en het hoofd Financiën hebben ieder kwartaal een contact met Aegon Asset Management (AAM). In het vierde kwartaal heeft AAM een presentatie gegeven aan het bestuur. Het beleggingsreglement is geactualiseerd en er is een analyse gemaakt van het rendement van AAM van de afgelopen vijf jaar. Daarnaast heeft de Financiële commissie het jaarlijkse gesprek gevoerd met de externe accountant. De Vereniging houdt de compliance goed op orde, alsook de functiescheiding rondom het betaalproces, de databeveiliging van de systemen met extra aandacht voor het nieuwe CRM-systeem en de overgang naar Exact Online en het bewustzijn van medewerkers op dit gebied. Vanwege de drempelverlaging van negatieve rente wordt de liquiditeit in de gaten gehouden. Aangezien er regelmatig wisselende uitgaven met betrekking tot steunverlening moeten worden gedaan, wordt het gemiddelde banksaldo niet verlaagd.

Benoemingen

De Benoemingscommissie houdt zich mede op basis van het profiel voor het bestuur, de roosters van aftreden en de inventarisatie van de benodigde expertises bezig met de voorstellen aan de Algemene Ledenvergadering voor (her)benoemingen van leden van het bestuur en de raad van adviseurs. Afgelopen jaar heeft de Benoemingscommissie ook een start gemaakt met de zoektocht naar een opvolger van de huidige directeur, die in 2022 afscheid zal nemen van de Vereniging Rembrandt.

Overige commissies

Beoordelingscommissie onderzoeksbeurzen

Deze commissie brengt advies uit aan het bestuur over de aanvragen van onderzoeksbeurzen. Er zijn twee aanvraagrondes per jaar.

Mevrouw drs. M. Scharloo, voorzitter
De heer prof. dr. J.N.M. van Adrichem
De heer prof. dr. J.L. van Tilborgh

Beoordelingscommissie restauraties

Deze commissie brengt advies uit aan het bestuur over de aanvragen voor bijdragen van restauraties. Er zijn twee aanvraagrondes per jaar.

De heer drs. P.J. Schoon, voorzitter
De heer drs. Q.B. Buvelot
De heer prof. dr. R.E.O. Ekkart
Mevrouw drs. G.W.M. Jager

Adviescommissie restauraties

Deze commissie, bestaande uit specialisten op het gebied van restauratie, adviseert bij aanvragen voor bijdragen voor restauraties.

Mevrouw prof. dr. E. Hendriks, voorzitter
Mevrouw dr. K. Keune
Mevrouw L. Abraham

Klachtencommissie

De Klachtencommissie is belast met twee taken, te weten de behandeling van klachten over de wijze van fondsenwerven, propaganda en voorlichting en de behandeling van het beroep van een lid tegen een besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap door de Vereniging Rembrandt. Evenals in voorgaande jaren heeft deze commissie in 2021 geen klachten in behandeling hoeven nemen.

Eind 2021 was de commissie als volgt samengesteld:
Mevrouw mr. J. Cohen Jehoram-Mendlik, voorzitter
Mevrouw mr. A.M.C. Marius-van Eeghen, secretaris
De heer mr. R.W. Polak
Mevrouw mr. G.V.M. Veldhoen
Mevrouw mr. B.M. Vroom-Cramer

Erkend goed doel

Sinds 2016 is voor de goededoelensector de 'Erkenningsregeling' van kracht en is de Vereniging Rembrandt een 'erkend goed doel'. De erkenningsregeling zorgt voor eenduidige en door de sector breed gedragen normen. Donateurs, leden en andere belanghebbenden kunnen erop vertrouwen dat erkende organisaties aan deze heldere en strikte normen voldoen. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) is de onafhankelijke toezichthouder van erkende doelen en controleert of de normen worden nageleefd.

In 2021 vond de jaarlijkse Check en Reflectie door het CBF plaats, die tot een positieve beoordeling heeft geleid. Dit betekent dat de Vereniging voldoet aan de normen gesteld in de erkenningsregeling.

Goed Bestuur

De Code Goed Bestuur van de FIN, branchevereniging en belangenbehartiger van fondsen in de filantropie, geeft normen voor het besturen, het toezichthouden, het afleggen van verantwoording en het afwegen van belangen. De normen stimuleren een effectief bestuur en een efficiënte organisatie en dragen daarmee bij aan het behalen van de maatschappelijke missie. De toetsing FIN Normen Goed Bestuur wordt eens in de vier jaar uitgevoerd. Deze toetsing is in 2018 door de Vereniging Rembrandt positief afgesloten.

Duurzaamheid

Maatschappelijk verantwoord beleggen

De Vereniging Rembrandt voert een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Hierbij volgt zij de United Nations Global Compact-principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en anticorruptie. De Vereniging kiest ervoor te beleggen in de aandelen van de ontwikkelde markten van de 25 procent best presterende bedrijven op het gebied van duurzaamheid (best-in-class).

Papierloos vergaderen

Sinds 2017 vergadert het bestuur van de Vereniging Rembrandt duurzaam door papierloos te vergaderen.

Groen certificaat energie

In 2019 is de Vereniging Rembrandt overgegaan op een andere energieleverancier en heeft zij een groen certificaat ontvangen omdat zij sindsdien 100 procent groene stroom afneemt.

Privacy

De Vereniging Rembrandt houdt zich aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). ↘

De Vereniging Rembrandt is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 40531186. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 12 september 2019.

Per 1 juli 2016 is de Vereniging Rembrandt een 'erkend goed doel' conform de nieuwe Erkenningsregeling.

Per 1 januari 2008 is de Vereniging Rembrandt aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Daarnaast heeft de Vereniging de status van Culturele Instelling in het kader van de Geefwet.

De jaarrekening 2021 is ingericht conform de herziene Richtlijn Fondsenwervende Instellingen (Richtlijn RJ 650).

De Vereniging Rembrandt is als hybride fonds (vermogensfonds en fondswervende organisatie) zowel lid van de Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN) als van Goede Doelen Nederland.

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

VERENIGING REMBRANDT

Denneweg 124

2514 CL Den Haag

T: 070 - 427 17 20

E: bureau@verenigingrembrandt.nl

www.verenigingrembrandt.nl

IBAN: NL21 ABNA 0252 2008 61

Vereniging
Rembrandt

COLOFON

Redactie: Gerdien Wuestman

Eindredactie: Ingrid Mersel

Ontwerp: van Rosmalen & Schenk, Amsterdam

Druk: Drukkerij Badoux, Houten

Afbeelding omslag

**Baders met groene kleedcabine en
schippers met rode broek** (detail)

Max Beckmann

1934. Olieverf op doek, 80 x 60 cm

KUNSTMUSEUM DEN HAAG

Bijdrage: € 1.255.000, waarvan € 35.000 uit het
Themafonds Moderne kunst, € 30.000 uit het
Op Dreef Fonds en € 20.000 uit het Schorer
Romeijn Grothe Fonds

Jaarrekening van de Vereniging Rembrandt

Statutair gevestigd te Amsterdam

inzake het boekjaar 2021

Den Haag, 5 mei 2022

Jaarrekening 2021

Balans per 31 december 2021 (na bestemming resultaat)	62
Staat van baten en lasten over 2021 en resultaatbestemming	63
Kasstroomoverzicht	64
Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	65
Algemeen	65
Waarderingsgrondslagen	65
Resultaatbepalingsgrondslagen	66
Grondslagen voor de lastenverdeling	67
Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht	67
Balans	68
Activa	68
Immateriële vaste activa (1)	68
Materiële vaste activa (2)	68
Financiële vaste activa (3)	69
Vorderingen en overlopende activa (4)	70
Liquide middelen (5)	71
Passiva	71
Reserves en fondsen	71
Reserves (besteedbaar)	71
Overige reserves (6)	71
Fondsen (geoormerkt) (7)	71
Kortlopende schulden (8)	87
Financiële instrumenten	87
Staat van baten en lasten	89
Baten	89
Baten van particulieren (9)	89
Baten van loterijorganisaties (10)	90
Baten van andere organisaties zonder winststreven (11)	90
Lasten	91
Lastenverdeling (12)	91
Besteed aan doelstelling (13)	92
Kosten eigen organisatie (14)	93
Financiële baten en lasten (15, 16)	95
Overige gegevens	96
Specificatie van de kunstvoorwerpen	96
Controleverklaring	97

Balans per 31 december 2021

(na bestemming resultaat)

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Immateriële vaste activa (1)		
Automatiseringsproject	179.917	183.895
Materiële vaste activa (2)		
Kunstvoorwerpen	1	1
Inventaris	10.432	16.040
	10.433	16.041
Financiële vaste activa (3)		
Effecten	55.898.476	55.258.815
Vorderingen en overlopende activa (4)	735.001	236.211
Liquide middelen (5)	576.743	2.225.302
	1.311.744	2.461.513
	57.400.570	57.920.264
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Reserves (besteedbaar)		
Overige reserves (6)	28.719.496	36.002.007
Totaal reserves	28.719.496	36.002.007
Fondsen (geoormerkt) (7)		
Fondsen op Naam	7.679.331	14.991.293
Nationaal Fonds Kunstbezit	1.547.674	3.555.764
Themafondsen	544.352	648.723
Cirkelfondsen	65.345	209.737
Totaal Fondsen	9.836.702	19.405.517
Totaal reserves en fondsen	38.556.198	55.407.524
Kortlopende schulden (8)	18.844.372	2.512.740
	57.400.570	57.920.264

Staat van baten en lasten over 2021

(en resultaatbestemming)

	2021 Werkelijk €	2021 Begroting €	2020 Werkelijk €	2022 Begroting €
Baten				
Baten van particulieren (9)				
Contributies	823.511	829.000	800.279	800.000
Giften	2.538.194	1.660.000	1.515.064	1.710.000
Erfstellingen en legaten	695.218	p.m.	2.217.673	p.m.
	4.056.923	2.489.000	4.533.016	2.510.000
Baten van loterijorganisaties (10)				
Bijdrage VriendenLoterij	400.000	400.000	400.000	400.000
	400.000	400.000	400.000	400.000
Baten andere organisaties zonder winststreven (11)				
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds	650.000	650.000	650.000	650.000
Bijdrage Turing Foundation	—	—	180.678	—
Bijdrage andere organisaties	—	15.000	—	30.000
	650.000	665.000	830.678	680.000
Som van de geworven baten	5.106.923	3.554.000	5.763.694	3.590.000
Lasten (12)				
Besteed aan doelstellingen (13)				
Kunstaankopen	21.085.412	p.m.	2.684.710	p.m.
Nationaal Fonds Kunstbezit	2.196.105	p.m.	—	p.m.
Schenkingen extra geoormerkt	—	p.m.	2.695	p.m.
Restauraties	161.480	p.m.	122.043	p.m.
Onderzoeksbeurzen	55.500	p.m.	131.940	p.m.
Belangenbehartiging	56.671	p.m.	375.637	p.m.
Bewustwording	2.420	p.m.	11.935	p.m.
	23.557.588	p.m.	3.328.960	p.m.
Kosten eigen organisatie toegerekend aan (14)				
– Kunstaankopen	190.253			
– Restauraties	15.000			
– Onderzoeksbeurzen	10.000			
– Belangenbehartiging	75.000			
– Bewustwording	155.000			
Doelstelling totaal	445.253	487.726	428.698	506.708
Werving en retentie baten	1.420.149	1.555.623	1.212.870	1.616.166
Beheer en administratie	667.934	731.651	587.111	760.126
	2.533.336	2.775.000	2.228.679	2.883.000
Som van de lasten*	26.090.924	2.775.000	5.557.639	2.883.000
Saldo voor financiële baten en lasten	-20.984.001	779.000	206.055	707.000
Baten uit beleggingen en rentebaten (15)				
Directe baten	63.250	—	57.875	—
Koersresultaat effecten	4.189.491	1.355.000	3.550.437	1.375.000
	4.252.741	1.355.000	3.608.312	1.375.000
Kosten van beleggingen (16)				
Kosten van beleggingen	120.066	125.000	105.554	125.000
Saldo financiële baten en lasten	4.132.675	1.230.000	3.502.758	1.250.000
Saldo van baten en lasten	-16.851.326	2.009.000	3.708.813	1.957.000
Bestemming saldo van baten en lasten				
Onttrekking aan reserves (besteedbaar)	-7.282.511		1.788.631	
Bestemmingsreserves				
Overboeking Acquoy–Nairac Fonds	—		-893.085	
Onttrekking aan fondsen (geoormerkt)	-7.560.725		2.591.774	
Onttrekking aan Nationaal Fonds Kunstbezit	-2.008.090		221.493	
	-16.851.326		3.708.813	
Bestedingspercentage baten:	461,29% (23,56/5,11 mln)		57,76% (3,33/5,76 mln)	
Bestedingspercentage lasten:	90,29% (23,56/26,09 mln)		59,90% (3,33/5,56 mln)	

* Som der lasten wordt vertekend t.o.v. begroting omdat besteed aan doelstellingen in de begroting een p.m.-post is. Sinds 2020 zijn de toegerekende kosten opgenomen in de staat van baten en lasten; zie tabel lastenverdeling. De kosten eigen organisatie zijn naar rato van de percentages van de toegerekende kosten in 2021 toegerekend aan begroting 2021 en 2022.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht	2021	2020
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	2.225.302	4.184.590
Liquide middelen per 31 december	<u>576.743</u>	<u>2.225.302</u>
Te verklaren afname	<u>-1.648.559</u>	<u>-1.959.288</u>
Tekort volgens de staat van baten en lasten (2020: overschot)	-16.851.326	3.708.813
Af: daarin begrepen koersresultaat effecten en valutaresultaat	-4.189.491	-3.550.437
Afname beleggingen exclusief koerswinst (2020: toename)	3.549.830	-1.702.174
Toename: vorderingen op korte termijn (2020: toename)	-498.790	-24.376
Toename: automatiseringsproject (2020: afname)	3.978	-183.895
Toename: inventaris (2020: toename)	5.608	5.607
Toename: schulden op korte termijn (2020: afname)	<u>16.331.632</u>	<u>-212.826</u>
Saldo afname van liquide middelen	<u>-1.648.559</u>	<u>-1.959.288</u>

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Het geeft informatie over het verloop van de veranderingen in geldmiddelen en kasequivalenten gedurende de verslagperiode door vanuit de staat van baten en lasten correcties toe te passen voor resultaatposten die geen operationele kasstroom met zich meebrengen en voor kasstromen die in de betreffende periode geen resultaatpost zijn.

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

Algemeen

Het doel van de Vereniging Rembrandt is het behouden van kunstschaten voor Nederland, het verrijken van en het opkomen voor het Nederlands openbaar kunstbezit, het daartoe vergroten van de publieke belangstelling voor en het verhogen van de kennis van het roerend cultureel erfgoed, in het bijzonder in Nederlandse openbare collecties.

Bij de inrichting van de jaarrekening is voldaan aan de Richtlijnen Fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

CONTINUÏTEITSVERONDERSTELLING

Bij de Vereniging Rembrandt is er sprake van beperkte financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie. De continuïteit komt hierdoor en mede door het beschikbare eigen vermogen niet in gevaar, derhalve is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De gevolgen van de COVID-19 pandemie zijn voor de vereniging een gebeurtenis die nog in 2022 gevolg heeft. De inschatting van het bestuur is dat de financiële consequenties voor het boekjaar 2022 beperkt zullen zijn.

Waarderingsgrondslagen

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA (1)

AUTOMATISERINGSPROJECT

In 2020 is een CRM (Customer Relationship Management) project opgestart en tijdelijk een externe projectleider aangenomen voor de interne begeleiding. De in 2020 extern gemaakte en toegezegde projectkosten werden voor het eerst in 2020 geactiveerd. Het nieuwe CRM systeem is in 2021 in gebruik genomen. Het systeem biedt economische voordelen omdat er gedifferentieerde communicatie voor verschillende soorten (toekomstige) lidmaatschappen mogelijk is en het systeem toekomstbestendiger is dan het vorige CRM systeem dat steeds lastiger te koppelen was aan andere software en de website. Het volgende afschrijvingspercentage wordt

gehanteerd: automatiseringsproject 33%.

MATERIËLE VASTE ACTIVA (2)

KUNSTVOORWERPEN

Deze voorwerpen zijn geschonken aan de Vereniging Rembrandt onder de last van langdurig bruikleen aan een museum of persoon. Vanwege deze verplichting, verbonden aan de schenking, is het eigendom voor € 1 op de balans opgenomen.

INVENTARIS

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Afschrijvingen vinden plaats vanaf het jaar van ingebruikneming. Kantoorinventaris met een relatief geringe waarde wordt in het jaar van aanschaf geheel afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd: inventaris & inrichting 20%, fotoapparatuur 33%.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (3)

EFFECTEN

De effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde (beurswaarde) per balansdatum. Zowel gerealiseerde als niet-gerealiseerde koersmutaties worden in de staat van baten en lasten opgenomen. De effecten worden aangehouden ter belegging. Participaties in niet frequent marktgenoteerde beleggingsinstellingen worden gewaardeerd tegen de door de beheerder van deze beleggingsinstelling gerapporteerde intrinsieke waarde (zijnde de marktwaarde van de participaties op basis van de onderliggende intrinsieke waarden, eventueel vastgesteld op basis van waarderingsmodellen).

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA (4)

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde.

LIQUIDE MIDDELEN (5)

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan ter vrije beschikking van de Vereniging.

RESERVES EN FONDSSEN (6) (7) (8)

Het vermogen is gesplitst in reserves (besteedbaar) en fondsen (geoordeeld) bestaande uit Fondsen op Naam, Themafondsen en Cirkelfondsen. Het bestuur geeft door de benoeming van de reserves aan op welke wijze zij de haar ter beschikking staande middelen wenst aan te wenden. Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke bestemming is gegeven, is dit deel aangemerkt als 'bestemmingsfonds'. Fondsen onderscheiden zich dus in die zin van reserves, dat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven. Na de overeengekomen termijn van 25 jaar, tenzij anders vermeld, wordt het resterende fondsvermogen toegevoegd aan de overige reserves.

KORTLOPENDE SCHULDEN (9)

De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde.

PENSIOENEN

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. De pensioenregeling betreft een beschikbare premieregeling.

Resultaatbepalingsgrondslagen

BATEN EN LASTEN

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

BATEN

BATEN VAN PARTICULIEREN (10)

De baten van particulieren (baten uit eigen fondsenwerving) worden verantwoord voor het door de Vereniging ontvangen bedrag zonder dat de door de eigen organisatie gemaakte kosten in mindering zijn gebracht, tenzij anders vermeld. Als baten van particulieren worden aangemerkt: donaties en giften, contributies, erfstellingen en legaten, en overige baten uit eigen fondsenwerving. Deze kunnen afkomstig zijn van zowel particulieren als (familie)stichtingen. Baten van bedrijven zijn dermate gering, dat zij derhalve ook tot de baten van particulieren gerekend worden.

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen, verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden, indien van toepassing alleen in de toelichting vermeld. Zij worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van het bloot eigendom.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES (11)

Bijdragen ontvangen uit nationale loterijen worden verantwoord voor het door de Vereniging ontvangen bedrag. De verwerking vindt plaats in het jaar waarin de bate is ontvangen dan wel door die derde is toegezegd.

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTSTREVEN (12)

Bijdragen ontvangen van andere fondsenwervende instellingen worden verantwoord voor het door de Vereniging ontvangen bedrag. De verwerking vindt plaats in het jaar waarin de bate is ontvangen dan wel door die derde is toegezegd.

Bijdragen die zijn ontvangen van sponsors, zijnde bijdragen waar geen evenredige tegenprestatie voor de geleverde goederen of diensten tegenover staat, worden verantwoord als baten ontvangen van andere fondsenwervende instellingen.

LASTEN

Grondslagen voor de lastenverdeling

De kosten eigen organisatie bestaan uit:

- kosten ten behoeve van de doelstelling
- kosten ten behoeve van werving en retentie baten
- kosten van beheer en administratie

KOSTEN TEN BEHOEVE VAN DE DOELSTELLING

Onder de kosten van de eigen activiteiten in het kader van de doelstelling worden de kosten verstaan die rechtstreeks verband houden met de doelstelling (hieronder vallen kunstaankopen, restauratie, onderzoek, belangenbehartiging en bewustwording) van de Vereniging.

KOSTEN TEN BEHOEVE VAN WERVING EN RETENTIE BATEN

Alle kosten van activiteiten die ten doel hebben mensen te bewegen en te behouden om geld te geven voor één of meer van de doelstellingen, worden aangemerkt als kosten ten behoeve van werving en retentie baten (eigen fondsenwerving).

KOSTEN VAN BEHEER EN ADMINISTRATIE

Kosten van beheer en administratie zijn kosten die de Vereniging maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en niet worden toegerekend aan de kosten ten behoeve van de doelstelling of werving en retentie baten.

De toerekening van de kosten eigen organisatie is gebaseerd op een door de Vereniging gemaakte inschatting. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een consistente methodiek. In 2020 was deze toerekening geverifieerd en aangepast, waarbij kosten van retentie baten niet meer aan doelstelling werden toegerekend. Dit heeft ertoe geleid dat in 2021 18% aan doelstelling wordt toegerekend, 56% aan werving en retentie baten en

26% aan beheer en administratie. In 2020 was de toerekening: 19% aan doelstelling, 54% aan werving en retentie baten en 27% aan beheer en administratie.

BESTEDINGEN AAN DE DOELSTELLING (14)

Bestedingen aan de doelstelling betreffen de doelstellingen van de Vereniging zoals omschreven (op p.92).

KOSTEN VAN DE EIGEN ORGANISATIE (15)

De organisatiekosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

BATEN UIT BELEGGINGEN EN RENTEBATEN (16)

Rentebaten en beleggingsopbrengsten worden bruto verantwoord onder de post 'rentebaten en baten uit beleggingen'.

KOSTEN VAN BELEGGINGEN (17)

De kosten van beleggingen, zoals bankkosten en kosten van beheer door derden en de eigen organisatie worden afzonderlijk in de staat van baten en lasten verantwoord onder 'kosten van beleggingen'. In de toelichting op de staat van baten en lasten wordt inzicht gegeven in de financiële baten en lasten (resultaten van het beleggingsbeleid).

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Balans

Activa

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA (1)

AUTOMATISERINGSPROJECT

Het automatiseringsproject is gewaardeerd tegen de waarde van € 179.917.

INVENTARIS

Immateriële vaste activa:	2021	2020
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	275.843	-
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	91.948	-
Boekwaarde per 1 januari	183.895	-
Investeringskosten	131.954	275.843
Afschrijvingen	135.932	91.948
Mutaties gedurende het boekjaar	-3.978	183.895
Aanschafwaarde per 31 december	407.797	275.843
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	227.880	91.948
Boekwaarde per 31 december	179.917	183.895

Vanaf 2020 worden immateriële vaste activa (automatiseringsproject) gewaardeerd op basis van in 2020 en 2021 externe gemaakte en toegezegde projectkosten voor het nieuwe CRM systeem onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. In 2021 zijn er voor € 131.954 externe projectkosten gemaakt en, of toegezegd. Het nieuwe CRM project is in 2021 in gebruik genomen en wordt in 2022 afgerond. De afschrijvingskosten zijn in 2021 € 135.932 (zie de waarderingsgrondslagen voor het gehanteerde afschrijvingspercentage).

MATERIËLE VASTE ACTIVA (2)

KUNSTVOORWERPEN

De kunstvoorwerpen zijn gewaardeerd tegen de waarde van € 1.

INVENTARIS

Materiële vaste activa:	2021	2020
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	25.055	25.055
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	9.015	3.407
Boekwaarde per 1 januari	16.040	21.647
Investeringskosten	-	-
Afschrijvingen	5.608	5.608
Mutaties gedurende het boekjaar	-5.608	-5.608
Aanschafwaarde per 31 december	25.055	25.055
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	14.623	9.015
Boekwaarde per 31 december	10.432	16.040

Vanaf 2019 wordt materiële vaste activa (inventaris en fotoapparatuur) gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. In 2019 waren er, mede vanwege de ingebruikname van de begane grond eind 2018, voor € 25.055 investeringen gedaan voor inventaris en fotoapparatuur. De afschrijvingskosten zijn in 2021 € 5.608 (zie de waarderingsgrondslagen voor de gehanteerde afschrijvingspercentages).

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (3)

EFFECTEN

De waarde van het totale effectenbezit is gedurende 2021 met € 639.661 toegenomen tot € 55.898.476.

Het verloop van de effecten:			
	€		€
Marktwaaarde (beurswaarde) per 1 januari 2021	55.258.815		
Bij: afname liquiditeit in 2021 binnen portefeuille	-2.844.553		
Bij: aankopen in 2021, tegen inkoopwaarde	<u>10.231.861</u>		
			62.646.123
Af: verkopen in 2021, tegen verkoopwaarde			<u>-10.937.138</u>
			51.708.985
Ongerealiseerd resultaat 2021	2.075.298		
Gerealiseerd resultaat 2021	<u>2.114.193</u>		
			<u>4.189.491</u>
Marktwaaarde (beurswaarde) per 31 december 2021			<u>55.898.476</u>

Specificatie van de balanswaarde beleggingen:	31-12-21	31-12-20
	€	€
<i>Zakelijke waarden</i>		
Aandelen	20.031.579	19.739.153
Onroerend goed fonds	3.017.319	2.608.881
<i>Vastrentende waarden</i>		
Obligaties	30.646.591	27.870.032
Overige (met name liquiditeiten)	<u>2.202.987</u>	<u>5.040.749</u>
Marktwaaarde (beurswaarde) per 31 december	<u>55.898.476</u>	<u>55.258.815</u>

De Vereniging hanteert een matig defensief beleggingsbeleid. De Vereniging volgt in haar beleggingsbeleid het voorbeeld van het Prins Bernhard Cultuurfonds (PBC), dat beschikt over een zeer deskundige beleggingscommissie. Ook neemt zij de beleggingsportefeuille van het PBC als uitgangspunt voor de inrichting van haar eigen portefeuille. De effecten zijn in beheer bij fiduciair vermogensbeheerder Aegon Asset Management (AAM). AAM heeft een mandaat met als uitgangspunt dat er belegd wordt in fondsen van AAM met een beleggingsmix van 40% zakelijke waarden (aandelenfondsen en een vastgoedfonds) en 60% vastrentende waarden en liquide middelen (vanaf augustus 2020 voornamelijk geldmarktfondsen). AAM mag een bandbreedte hanteren tussen beide beleggingscategorieën van 10% waarbij de bepaalde percentages

zich halverwege de bandbreedte bevinden. Overigens kan de Vereniging besluiten de zakelijke waarden tot 0% af te bouwen. De Vereniging belegt niet in hedgefondsen of derivaten anders dan indirect via beleggingsfondsen ter beheersing van (valuta) risico's. Eind 2021 was 41% belegd in zakelijke waarden (eind 2020: 40%) en 59% in vastrentende waarden en liquide middelen (eind 2020 60%).

Het belegd vermogen is eind 2021 bijna € 56 miljoen. Van de in 2021 toegezegde schenkingen moet per jaareinde nog bijna € 18 miljoen betaald worden. In het bijzonder valt hier de schenking van € 15 miljoen op die door de Vereniging is toegezegd en begin 2022 is betaald voor De vaandeldrager van Rembrandt. Dit bedrag is begin 2022 onttrokken uit het belegd vermogen.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA (4)

Vorderingen en overlopende activa	31-12-21	31-12-20
	€	€
Erfstellingen en legaten	290.000	80.000
Overige vorderingen en overlopende activa	445.001	156.211
	735.001	236.211
Erfstellingen en legaten		
Erfstellingen en legaten per 1 januari	80.000	118.520
Toezeggingen gedurende het boekjaar (Erfstellingen en legaten)	695.218	2.217.673
Afwaardering nalatenschappen voorgaande jaren	-	-
	775.218	2.336.193
Ontvangsten gedurende het boekjaar	-485.218	-2.256.193
Erfstellingen en legaten per 31 december	290.000	80.000
Overige vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	273.119	15.760
Nog te ontvangen overige bedragen	29.238	151
Waarborgsommen	21.625	21.625
Vooruitbetaalde kosten	26.619	24.275
Lening u/g t.b.v. Stichting Centraal Museum tot mei 2022	94.400	94.400
	445.001	156.211

Voor erfstellingen en legaten werd van de vorderingen per eind 2020 à € 80.000 en toezeggingen in 2021 à € 695.218 in 2021 € 485.218 ontvangen; per eind 2021 is € 290.000 nog te ontvangen. Bij overige vorderingen en overlopende activa is het debiteurensaldo toegenomen, door het later factureren en sturen van herinneringen voor de contributies voor 2022. In 2020 was er vanwege een aanvraag uit 2020 een renteloze lening à € 94.400 aan Stichting Centraal Museum verstrekt. Deze lening is in het eerste kwartaal van 2022 afgelost.

LIQUIDE MIDDELEN (5)

Liquide middelen	2021	2020
	€	€
Rekening-courant	9.991	7.475
Bedrijfsspaarrekening	<u>566.752</u>	<u>2.217.827</u>
Saldo per 31 december	<u>576.743</u>	<u>2.225.302</u>

De liquide middelen zijn direct opeisbare tegoeden. Op de rekening-courant staat eind 2021 bij twee banken € 9.991 (2020: € 7.475). De bedrijfsspaarrekening wordt aangehouden bij één bank. Het saldo van de liquide middelen per eind 2021 à € 0,6 miljoen is lager dan eind 2020 (€ 2,2 miljoen) om negatieve rente te vermijden en vanwege schenkingsverplichtingen die eind 2021 zijn voldaan.

Passiva**RESERVES EN FONDSSEN (6, 7)****RESERVES (BESTEEDBAAR)**

Overige reserves	2021	2020
	€	€
Saldo per 1 januari	36.002.007	34.213.376
Af: uit bestemming saldo staat van baten en lasten	<u>-7.282.511</u>	<u>1.788.631</u>
Saldo per 31 december	<u>28.719.496</u>	<u>36.002.007</u>

Fondsen	2021	2020
	€	€
Saldo per 1 januari	19.405.517	16.592.249
Af: uit bestemming saldo staat van baten en lasten	<u>-9.568.815</u>	<u>2.813.268</u>
Saldo per 31 december	<u>9.836.702</u>	<u>19.405.517</u>

OVERIGE RESERVES (6)

Dit is het gedeelte van reserves en fondsen dat niet in Fondsen op Naam, Themafondsen en Cirkelfondsen is vastgelegd, noch bestemd is voor bijzondere aankopen. Het verloop van dit deel van het vermogen luidt als volgt:

De overige reserves hebben in 2021 voor ruim € 11 miljoen bijgedragen aan kunstaankopen. Doordat er in 2021 ook opbrengsten zijn uit contributies, beleggingen en ongeoormerkte giften, is de uiteindelijke onttrekking aan de overige reserves tot een bedrag van € 7,3 miljoen beperkt gebleven. De overige reserves van de Vereniging zijn daardoor in 2021 afgenomen tot € 28,7 miljoen.

FONDSSEN (GEOORMERKT) (7)

De stand van de fondsen bedroeg per 1 januari 2021 € 19.405.517. De fondsen hebben in 2021 voor € 12.569.936 bijdragen aan de doelstellingen aankoop, restauratie en/of onderzoek. De Vereniging voegt het jaarlijkse rendement van de fondsen in principe toe aan de overige reserves. Bij een vijftal fondsen wordt rente/rendement minus de beleggingskosten aan de fondsen toegerekend. Dit is in 2021 € 423.669 waarvan € 188.015 rendement aan het Nationaal Fonds Kunstbezit is toegevoegd. Daarnaast zijn in 2021 dotaties toegevoegd van € 2.577.453, waardoor de onttrekking uit de fondsen beperkt blijft tot netto € 9.568.815. Het saldo van de fondsen is hierdoor in 2021 afgenomen tot € 9.836.702.

Hierna is een overzicht opgenomen van de fondsen: Fondsen op Naam, Themafondsen en Cirkelfondsen.

OVERZICHT FONDSEN

	Stand per 1 jan 21	Rente/rend.	Bij: dotatie totaal	Af: bijdrage aankopen	Af: bijdrage onderzoek	Af: bijdrage restauratie	Stand per 31 dec 21
Fondsen op Naam							
A. Quist-Rütter Fonds	218.283			45.000			173.283
A.M. Roeters van Lennep Fonds	2.460.627			2.460.627			—
Acquoy-Nairac Fonds	893.085			893.085			—
Alida Fonds	15.000						15.000
Beatrijs de Rooy Fonds	843		-843				—
Beintema-Dubbeldam Fonds	1.867.775	142.885					2.010.660
Cleyndert Fonds	175.899	-246		100.000			75.653
Coleminks Fonds	15.000						15.000
Daan Cevat Fonds	8.487			8.487			—
Desirée Lambers Fonds	30.000		18.000	15.000			33.000
Dorodarte Kunst Fonds	7.333		725.000	17.500			714.833
Dura Kunstfonds	1.160.601	88.786					1.249.387
E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds	45.000			25.000			20.000
Eleonora Jeuken-Tesser Fonds	35.000		15.000				50.000
Fonds 1931	40.000						40.000
Fonds Leppink-Postuma	32.500			32.500			—
Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst	17.500		17.500	35.000			—
Gisbert van Laack Fonds	614.707						614.707
H.E.J. Mirandolle Fonds			200.000				200.000
Hendrik de Jong Fonds	188.924						188.924
Het Liesbeth van Dorp Fonds	80.000			25.000			55.000
Ina van Doormaal Fonds	100.000						100.000
Innorosa Fonds	75.000		30.000				105.000
J.G. van Oord Fonds	75.000					15.000	60.000
Kroese-Duijsters Fonds	560		20.000				20.560
Kruger Fonds	28.299						28.299
Liente Dons Fonds	30.000						30.000
Maljers-de Jongh Fonds	100.000		20.000	40.000			80.000
Marijke Laarhoven Fonds			100.000	25.000			75.000
Mevrouw dr. E. Frederiks Fonds	175.725			175.725			—
Mevrouw J.J. den Boer-den Herder Fonds	115.000			115.000			—
Mevrouw M. Boersma Fonds	247.759			100.000			147.759
mr Rickert J-F. Blokhuis Fund	20.000		15.000				35.000
Mr. Cornelis Roozen Fonds	135.000						135.000
Mr. J.J.A.M. Kennis Fonds	38.750		15.000				53.750
Nationaal Fonds 1930	1.086.874			1.086.874			—
Nationaal Fonds Kunstbezit	3.555.764	188.015		2.196.105			1.547.674
Op Dreef Fonds			50.000	30.000			20.000
P.H. Soeters Fonds voor 20ste-eeuwse glaskunst	77.250						77.250
Ruze Fonds	54.000			15.000			39.000
Schorer Romeijn Grothe Fonds	20.000		15.000	20.000			15.000
Schoufour-Martin Fonds [aankoop]	65.000			25.000			40.000
Schoufour-Martin Fonds [onderzoek]	110.000				20.000		90.000
Stichting het 'Meyjes Fonds'	25.000		25.000	40.000			10.000

	Stand per 1 jan 21	Rente/rend.	Bij: dotatie totaal	Af: bijdrage aankopen	Af: bijdrage onderzoek	Af: bijdrage restaurantie	Stand per 31 dec 21
Stortenbeker Fonds	3.304.416			3.304.416			—
Van Beekhof Fonds	37.500		15.000	15.000			37.500
Van der Klaauw Fonds	21.106		15.000		8.000		28.106
Van Lith-Dumont Fonds	194.000			50.000			144.000
VriendenLoterij Aankoopfonds	55.583		400.000	400.000			55.583
VriendenLoterij Restaurantiefonds	262.884					116.029	146.855
Warning-Meijaard Fonds			40.000	35.000			5.000
Willem en Mary Reus-de Lange Fonds	357.783			50.000			307.783
Open fondsen (opengesteld voor geormerkte schenkingen)							
Claude Monet Fonds (Impressionisme)	141.200		33.450	20.000			154.650
Claudine de With Beurs	500		2.500		2.500		500
Ekkart Fonds	6.159		21.000		25.000		2.159
Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst	40.000		2.250				42.250
Groninger Fonds	84.379		113.500	60.000			137.879
Totaal Fondsen op Naam	18.547.057	419.440	1.907.357	11.460.319	55.500	131.029	9.227.005
Themafondsen							
17de-eeuwse schilderkunst	53.060		62.500	75.000			40.560
18de-eeuwse schilderkunst	16.250		1.000	16.000			1.250
19de-eeuwse schilderkunst	104.000		10.500	75.000			39.500
Beeldhouwkunst	80.500		4.200	70.000			14.700
Fotografie en Video	38.000		8.000				46.000
Glas	113.808		6.500				120.308
Keramiek	6.360		2.500	6.000			2.860
Middeleeuwen en Renaissance	5.500		22.500				28.000
Moderne kunst (ca. 1880-1950)	46.250		31.000	65.000			12.250
Naoorlogse en Hedendaagse kunst	31.750		41.500				73.250
Oudheid en Archeologie	—		1.250				1.250
Prenten en Tekeningen	67.066		20.200				87.266
Restaurantie	3.300	4.229	1.250				8.779
Toegepaste kunst en Design	22.879		6.000	22.500			6.379
Zilver	60.000		27.000	25.000			62.000
Totaal Themafondsen	648.723	4.229	245.900	354.500	—	—	544.352
Cirkelfondsen							
Caius Fonds	46.400		40.700	80.000			7.100
Hendrickje Fonds	51.500		43.500	64.549		30.451	—
Jheronimus Fonds	16.600		29.200	35.000			10.800
KOG-Vereniging Rembrandt Fonds	16.300		17.000				33.300
Rembrandt UK Circle Fund	24.350		20.296	38.000			6.646
Saskia Fonds	—		35.500	35.500			—
Titus Fonds	31.999		112.000	140.000			3.999
Utrecht & Gooi Cirkel	22.088		61.000	79.588			3.500
Van Rijn Fonds	500		65.000	65.500			—
Totaal Cirkelfondsen	209.737	—	424.196	538.137	—	30.451	65.345
Totaal Fondsen	19.405.517	423.669	2.577.453	12.352.956	55.500	161.480	9.836.702

FONDSEN OP NAAM

Een Fonds op Naam is een apart geadministreerd fonds, waarvan de oprichter in samenspraak met de Vereniging Rembrandt de naam, de doelstelling en de wijze van besteding bepaalt. Voor een Fonds op Naam geldt een minimumbedrag van € 75.000.

A. Quist-Rütter Fonds (2012)

Het A. Quist-Rütter Fonds is ingesteld op 3 april 2012. Het fonds heeft tot doel het verlenen van financiële steun voor de aankoop van kunst(voorwerpen) met een lichte voorkeur voor het honoreren van aanvragen door het Kröller-Müller Museum te Otterlo, Museum Beelden aan Zee te Scheveningen of het Cobra Museum te Amstelveen. Het vermogen is afkomstig van de ontbonden Stichting A. Quist-Rütter Fonds. In 2021 is € 45.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Untitled* van Anish Kapoor door het Kröller-Müller Museum.

A.M. Roeters van Lennep Fonds (2010)

Het A.M. Roeters van Lennep Fonds is ingesteld in 2010 uit de nalatenschap van mevrouw A.M. Kronenberg-Roeters van Lennep. De doelstelling van het fonds is het doen van schenkingen ten behoeve van de aankoop van werken van schilderkunst of kunstnijverheid van vóór 1850 ten behoeve van het Nederlands openbaar kunstbezit. In 2021 is het resterende bedrag van € 2.460.627 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam.

Acquoy-Nairac Fonds (2001)

Dit fonds is door het bestuur bestemd voor bijzondere aankopen. Het fonds is opgericht in 1928 en draagt sinds 2001 de naam van de schenkers uit dankbaarheid voor de genereuze nalatenschap van de heer en mevrouw Acquoy-Nairac. In 2020 is het fondsvermogen à € 893.085 overgemaakt van de bestemmingsreserves naar de Fondsen op Naam. In 2021 is € 893.085 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam, waarmee het fonds geheel ingezet is.

Alida Fonds (2015)

In september 2015 is de Vereniging opgenomen met een legaat in een testament. Het legaat is in 2016 ontvangen, waarmee het Alida Fonds à € 75.000 in werking is gesteld. De doelstelling van het Alida Fonds is het financieel steunen van aankopen van schilderkunst binnen het genre landschappen. In 2021 onderging het fondsvermogen à € 15.000 geen wijziging.

Beatrijs de Rooy Fonds (1998)

Dit fonds is vanaf 1998 gevormd door een periodieke gift die in de vorm van een lijfrente is gedaan voor een aaneengesloten periode van tien jaar. De doelstelling van het fonds is het verlenen van geldelijke steun bij de verwerving door Nederlandse musea van 17de-, 18de- en 19de-eeuwse bloemstillevens, objecten verbonden met het Huis Oranje-Nassau en historieschilderkunst van vóór 1900 en al hetgeen daarmee, naar het oordeel van de Vereniging, verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. Het fonds dat begin 2021 een fondsvermogen had van € 843, is geliquideerd vanwege een te klein bedrag om nog een aankoop te steunen conform de bepalingen van een fonds op naam. Het resterende bedrag is toegevoegd aan de algemene middelen.

Beintema-Dubbeldam Fonds (2020)

Dit fonds is in 2020 opgericht uit de door de Vereniging Rembrandt ontvangen nalatenschap van mevrouw Beintema-Dubbeldam van in totaal € 1.752.135. De doelstelling van het Beintema-Dubbeldam Fonds is het financieel ondersteunen van Nederlandse musea bij de verwerving van Chinees porselein en antiek zilver. De voorkeur gaat daarbij uit naar musea in Friesland. Het jaarlijks rendement over dit deel van het belegd vermogen van de Vereniging Rembrandt zal worden toegevoegd aan het vermogen van het Beintema-Dubbeldam Fonds. Er is in 2021 een rendement à € 142.885 toege-rekend en toegevoegd aan het fonds.

Cleyndert Fonds (1956)

Dit bestemmingsfonds is afkomstig uit een erfstelling, waarbij is bepaald dat van de revenuen $\frac{1}{4}$ deel aan het fondsvermogen dient te worden toegevoegd en $\frac{3}{4}$ deel ter beschikking staat van de Vereniging ten behoeve van steun bij aankopen. Het fonds wordt geacht te bestaan uit vastrentende beleggingen. In 2021 is uit dien hoofde

- € 246 rendement aan het fondsvermogen onttrokken. Verder is er in 2021 is € 100.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandel-drager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam.

Coleminks Fonds (2016)

De doelstelling van het in 2016 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunstaankopen die een aanknopingspunt hebben met de landen Amerika, Brazilië, Zwitserland en Zuid-Afrika en/of met de stad Haarlem, één en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Gedurende vijf jaar werd door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000. In 2021 onderging het fondsvermogen à € 15.000 geen wijziging.

Daan Cevat Fonds (2006)

De doelstelling van dit fonds is het verlenen van financiële steun voor de aankoop van werken van Rembrandt alsmede van kunstenaars door wie Rembrandt is beïnvloed of werken van kunstenaars die door Rembrandt zijn geïnspireerd. Het fonds werd op 18 augustus 2006 ingesteld door een periodieke schenking van € 30.000 over een periode van vijf jaar. In 2021 is € 8.487 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam.

Desirée Lambers Fonds (2018)

De doelstelling van het in 2018 opgerichte fonds is het ondersteunen van aankopen van kunst gemaakt na 1900 door vrouwelijke kunstenaars, en kunst die naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt hiermee verband houdt. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2021 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd. Verder is er in 2021 een extra schenking van € 3.000 aan dit fonds gedaan. In 2021 is € 15.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Guess Who's Coming to Dinner Too?* van Patricia Kaersenhout door het Centraal Museum, Stedelijk Museum Amsterdam, het Frans Hals Museum en het Van Abbe Museum.

Dorodarte Kunst Fonds (2019)

De doelstelling van het in 2019 opgerichte fonds is het ondersteunen van aankopen en restauraties van kunst, zowel beeldende als toegepaste kunst, uit de periode 1600-1950. De voorkeur gaat daarbij uit naar kunst die een relatie heeft tot kinderen en naar aankopen en restauraties door regionale musea. Gedurende drie jaar werd door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 25.000, waardoor er in 2021 € 25.000 aan het fonds is toegevoegd. Verder is er in 2021 een extra schenking van € 700.000 aan dit fonds gedaan. In 2021 is € 17.500 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Stilleven met dode vogels* van Christoffel van den Berghe door het Zeeuws Museum.

Dura Kunstfonds (2002)

De doelstelling van dit fonds, dat in november 2002 werd ingesteld en een looptijd heeft tot 2037, luidt: 'Het doen van schenkingen ten behoeve van het aankopen door Nederlandse – bij voorkeur Rotterdamse – musea van kunstwerken voor museale collecties die bij voorkeur ofwel vanwege het onderwerp ofwel vanwege de maker van het desbetreffende kunstwerk verbonden zijn aan Rotterdam en haar omgeving, alles onder de voorwaarde dat de desbetreffende kunstwerken regelmatig openbaar in het desbetreffende museum tentoongesteld worden.'

De schenkingen dienen bij voorkeur te geschieden voor de aankoop van historische en/of 'herkenbare' kunstwerken, zijnde schilderijen, prenten, tekeningen, zilveren of glazen kunstvoorwerpen en beeldhouwwerken. Het fonds wordt geacht te bestaan uit beleggingen met een vaste samenstelling.

In 2012 werden met het Job Dura Fonds nieuwe afspraken gemaakt over het Dura Kunstfonds.

In 2021 is € 88.786 netto rendement toegerekend en toegevoegd aan het fonds.

E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds (2014)

De doelstelling van het in oktober 2014 opgerichte E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds is de bevordering van 20ste-eeuwse Nederlandse beeldende kunst – met een voorkeur voor Nederlandse abstracte schilderkunst van het interbellum – met inbegrip van daaraan verwante toegepaste kunst. In 2021 is € 25.000 ten laste

van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Stilleven met sculpturen en Frauenkirch* van Jan Wiegers door het Groninger Museum.

Eleonora Jeuken-Tesser Fonds (2016)

De doelstelling van het in 2016 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunst in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, met indien de mogelijkheid zich voordoet, een voorkeur voor steun aan Museum Het Valkhof. Jaarlijks wordt door de oprichter van het fonds een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2021 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd.

Fonds 1931 (2014)

De doelstelling van Fonds 1931 is het financieel ondersteunen van aankopen van beeldende en toegepaste kunst in de ruimste zin van het woord en hetgeen daarmee, naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt, verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. In 2021 onderging het fondsvermogen à € 40.000 geen wijziging.

Fonds Leppink-Postuma (2008)

De doelstelling van dit fonds is het doen van schenkingen ten behoeve van in de eerste plaats aankopen van het Rijksmuseum Twenthe of in de tweede plaats voor een van de andere Overijsselse musea. Op 19 december 2008 werd dit fonds opgericht door een periodieke schenking van € 40.000 over een termijn van vijf jaar. In 2021 is het resterende bedrag van € 32.500 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop uit 2020 van *Gezicht op Hampstead Heath: Child's Hill, met in de verte Harrow* van John Constable door Rijksmuseum Twenthe.

Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst (2015)

De doelstelling van het in 2015 opgerichte fonds is het ondersteunen van kunstaankopen van vóór 1910, één en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichters van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 17.500, waardoor er in 2021 € 17.500 aan het fonds is toe-

gevoegd. In 2021 is € 35.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandel-drager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam.

Gisbert van Laack Fonds (2011)

Het Gisbert van Laack Fonds is ingesteld op 8 december 2011 en heeft tot doel het verlenen van financiële steun voor de aankoop van kunst(voorwerpen) die betrekking hebben op – onder meer – de Rijnvaart, de stad en de haven van Rotterdam. Het vermogen à € 614.707 onderging in 2021 geen wijziging.

H.E.J. Mirandolle Fonds (2021)

Het H.E.J. Mirandolle Fonds is met een eenmalige schenking van € 200.000 ingesteld in 2021. De doelstelling van dit fonds is het ondersteunen van aankopen van niet-abstracte schilderkunst.

Hendrik de Jong Fonds (1982)

Dit fonds, gevormd uit giften van de heer H. de Jong, is bestemd voor aankopen van bij voorkeur tekeningen die tenminste 40 jaar oud zijn. Het fondsvermogen à € 188.924 onderging in 2021 geen wijziging.

Het Liesbeth van Dorp Fonds (2016)

In juni 2016 heeft de Vereniging een legaat van € 100.000 ontvangen. Nadat het legaat volledig is ontvangen, is in 2016 conform het testament van de erflater Het Liesbeth van Dorp Fonds ingesteld. De doelstelling van Het Liesbeth van Dorp Fonds is het financieel ondersteunen van aankopen van kunst uit de Haagse School en het (internationale) impressionisme, één en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. In 2021 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van vier prenten van Mary Cassatt door het Van Gogh Museum.

Ina van Doormaal Fonds (2006)

De doelstelling van dit fonds, dat bij testament van ir. P.M. van Doormaal ter nagedachtenis van zijn dochter werd ingesteld met het oog op haar liefde voor in het bijzonder werken uit de school van Barbizon, is het verlenen van steun voor het aankopen van werken van deze school. Het fonds werd op 1 september 2006 in-

gesteld. Het fondsvermogen à € 100.000 onderging in 2021 geen wijziging.

Innorosa Fonds (2014)

De doelstelling van het Innorosa Fonds is het financieel ondersteunen van aankopen door Nederlandse musea van 20ste- en 21ste-eeuwse kunst, bij voorkeur glas, keramiek en fotografie. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichters van het fonds een donatie gedaan van € 30.000, waardoor er in 2021 € 30.000 is toegevoegd aan het fonds.

J.G. van Oord Fonds [aankoop] en [onderzoek] (2017)

De doelstelling van het in 2017 opgerichte J.G. van Oord Fonds is tweeledig:

A. het financieel ondersteunen van de versterking van aan een collectie gerelateerde kennis van kunst in het algemeen, zo mogelijk met nadruk op religieuze kunst, bij voorkeur op het terrein van het protestantisme, en bij voorkeur ten behoeve van Museum Catharijneconvent en

B. het financieel ondersteunen van aankopen van religieuze kunst, bij voorkeur op het terrein van het protestantisme, ten behoeve van het Nederlands openbaar kunstbezit met een voorkeur voor de collectie van Museum Catharijneconvent.

Omdat binnen de Vereniging Rembrandt het inmiddels voor fondsen mogelijk is om bij te dragen aan aankoop, onderzoek én restauratie is in 2021 het fondsvermogen van 'het aankoopfonds' en het 'onderzoeksfonds' van in totaal € 75.000 samengevoegd. Gezien de specifieke voorkeur van de erflater voor Museum Catharijneconvent is in 2021 een restauratie voor dit museum uit het fonds gesteund. Er is € 15.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan een aanvraag voor restauratie van *De Kruisiging van de Meester van de Bewening* te Lindau door Museum Catharijneconvent.

Kroese-Duijsters Fonds (2020)

Dit fonds draagt op twee manieren bij aan de missie van de Vereniging Rembrandt: enerzijds door (aankomende) conservatoren en restauratoren in staat te stellen collectiegerelateerd onderzoek te doen en kennisbevorderende activiteiten te organiseren en, anderzijds, door steun te bieden aan restauratie, waarbij de voorkeur uitgaat naar restauratieprojecten in kleinere musea.

Gedurende vijf jaar wordt door de oprichter van het fonds een donatie gedaan van € 20.000, waardoor er in 2021 € 20.000 is toegevoegd aan het fonds.

Kruger Fonds (2010)

Het Kruger Fonds is ingesteld op 1 augustus 2010 ter herinnering aan twee generaties kunstliefhebbers en -verzamelaars: de heer ir. J. Kruger, zijn echtgenote mevrouw I.M. Kruger-Guldenaar en hun dochter mevrouw M. Kruger. De doelstelling van het fonds komt overeen met die van de Vereniging Rembrandt, met de aantekening dat steun bij de aankoop van kunst die een relatie heeft met de Nederlandse architectuur een zekere voorkeur geniet. Het fondsvermogen à € 28.299 onderging in 2021 geen wijziging.

Liente Dons Fonds (2012)

Dit fonds is opgericht op 5 december 2012. De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun voor aankopen door Nederlandse musea van tekeningen en aquarellen in de breedste zin. In 2021 onderging het fondsvermogen à € 30.000 geen wijziging.

Maljers-de Jongh Fonds (2012)

Dit fonds is opgericht op 16 november 2012. De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun voor aankopen door Nederlandse musea van kunst uit de periode 1850 tot en met 1920. Vanaf 2018 wordt er voor onbepaalde tijd jaarlijks door de schenkers een donatie gedaan van € 20.000, waardoor in 2021 € 20.000 aan het fonds is toegevoegd. In 2021 is € 40.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van vier prenten van Mary Cassatt door het Van Gogh Museum.

Marijke Laarhoven Fonds (2021)

Het Marijke Laarhoven Fonds is in 2021 met een schenking van € 100.000 ingesteld. De doelstelling van dit fonds is het financieel ondersteunen van Nederlandse musea bij aankopen en restauraties op het gebied van glaskunst en van schilderkunst uit de 'lange 19de eeuw'. In 2021 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van vier prenten van Mary Cassatt door het Van Gogh Museum.

Mevrouw dr. E. Frederiks Fonds (2013)

Dit fonds is in 2013 opgericht uit het legaat van mevrouw dr. E. Frederiks dat de Vereniging Rembrandt ontving. Zij was erelid van de Vereniging van 1994 tot 2012. De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van werken van schilderkunst of kunstnijverheid van vóór 1880 ten behoeve van het Nederlands openbaar kunstbezit. In 2021 is € 175.725 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam, waarmee het legaat van mevrouw Frederiks volledig is ingezet.

Mevrouw J.J. den Boer-den Herder Fonds (2014)

Dit fonds is in november 2014 opgericht door de heer H.J.G. den Boer ter herinnering aan zijn overleden echtgenote, mevrouw J.J. den Boer-den Herder. De doelstelling van dit fonds is het verlenen van financiële steun voor aankopen van schilderkunst tot 1950, kerkbeelden uit de periode van vóór 1800 en aan farmacie gerelateerde kunstvoorwerpen. In 2021 is het resterende bedrag van €115.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam.

Mevrouw M. Boersma Fonds (2015)

Dit fonds is in 2015 opgericht uit de nalatenschap van mevrouw M. Boersma dat de Vereniging Rembrandt ontving. De doelstelling van het mevrouw M. Boersma Fonds is het steunen van aankopen op het gebied van de 20ste-eeuwse schilderkunst met een voorkeur voor figuratieve kunst. In 2021 is €100.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van negen vroege werken van Piet Mondriaan uit de bruikleencollectie Esser door het Mondriaanhuis.

Mr Rickert J-F. Blokhuis Fund (2017)

De doelstelling van het in 2017 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunstaankopen van 'Photography, Humour & Design', één en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2021 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd.

Mr. Cornelis Roozen Fonds (2019)

De doelstelling van het in 2019 opgerichte fonds is om financiële steun te bieden bij de verwerving van schilderijen uit de periode 1850-1920, bij voorkeur van impressionistische of expressionistische kunstenaars. Het fonds kan worden aangesproken voor steun bij aankopen door Noord-Hollandse musea, met uitzondering van het Rijksmuseum, het Van Gogh Museum, Stedelijk Museum Amsterdam, het Frans Hals Museum en Teylers Museum. Met een eenmalige schenking à € 135.000 is het fonds in 2019 ingesteld. In 2021 onderging het fondsvermogen à € 135.000 geen wijziging.

Mr. J.J.A.M. Kennis Fonds (2013)

Het Mr. J.J. A.M. Kennis Fonds is opgericht op 31 december 2013. Dit fonds heeft als doelstelling het verlenen van financiële steun voor aankopen van kunst vanaf 1500 met een voorkeur voor kerkelijke kunst ten behoeve van openbare kunstcollecties in Nederland. Gedurende vijf jaar wordt jaarlijks door de schenker een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2021 € 15.000 is toegevoegd aan het fonds.

Nationaal Fonds 1930 (1930)

Tot 2012 werd het Nationaal Fonds 1930 beheerd door de Vereniging Rembrandt onder toezicht van een drie-hoofdige commissie en mocht het fonds uitsluitend worden aangewend voor het verstrekken van voorschotten ten behoeve van de aankoop van kunstwerken. In 2012 is de commissie opgeheven en heeft het Nationaal Fonds 1930 de status van een regulier Fonds op Naam bij de Vereniging Rembrandt. Dit bestemmingsfonds kan sindsdien worden aangewend voor het aankopen van kunstwerken ter verrijking van het Nederlands openbaar kunstbezit. In 2021 is het resterende bedrag van € 1.086.874 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam.

Nationaal Fonds Kunstbezit (2014)

Het Nationaal Fonds Kunstbezit steunt aankopen die van evident en eminent belang zijn voor het Nederlands openbaar kunstbezit. Dit Fonds op Naam is voortgekomen uit de Stichting Nationaal Fonds Kunstbezit (SNFK), dat altijd nauw verbonden was met de Vereniging Rembrandt. Op 31 december 2014 is de SNFK omgezet

in een Fonds op Naam met een fondsvermogen van € 4.827.073 binnen de Vereniging Rembrandt. De raad van toezicht is gehandhaafd om het maatschappelijk belang van dit fonds te waarborgen. Het vermogen wordt sinds medio december 2016 niet meer apart geadministreerd. In 2021 is € 188.015 netto rendement toegerekend en toegevoegd aan het fonds. In 2021 is € 2.000.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam. Verder is in 2021 € 196.105 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Elegant gezelschap in een Hollandse Renaissancezaal* van Dirck Hals en Dirck van Delen door het Frans Hals Museum.

De raad van toezicht is per 31 december 2021 als volgt samengesteld:

De heer drs. A. Pechtold, voorzitter

De heer mr. J.C.L. Kuiper

De heer drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oije

Mevrouw mr. drs. L.C.A. Stevens-Meewis

Op Dreef Fonds (2021)

Het Op Dreef Fonds is in 2021 ingesteld. De doelstelling van dit fonds is het verlenen van financiële steun bij de verwerving van kunst die verband houdt met water en strand. Gedurende twee jaar wordt door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 50.000, waardoor er in 2021 € 50.000 aan het fonds is toegevoegd. In 2021 is € 30.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Badende mit grüner Kabine und Schiffen mit roten Hosen* van M. Beckmann door Kunstmuseum Den Haag.

P.H. Soeters Fonds voor 20ste-eeuwse glaskunst (2010)

Dit fonds is in 2010 opgericht door de heer P.H. Soeters. De doelstelling luidt: 'Het verlenen van financiële steun voor aankopen door Nederlandse musea van werken van 20ste-eeuwse, bij voorkeur Nederlandse glaskunst en al hetgeen daarmee, naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt, verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.' Het fondsvermogen à € 77.250 onderging in 2021 geen wijziging.

Ruze Fonds (2015)

De doelstelling van het in 2015 opgerichte Ruze Fonds is het ondersteunen van aankopen van werken door Nederlandse kunstenaars uit de eerste helft van de 20ste eeuw, bij voorkeur schilderkunst en beeldhouwkunst. Met een eenmalige schenking à € 75.000 is het fonds in juli 2015 ingesteld. In 2021 is € 15.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Stilleven met sculptures en Frauenkirch* van Jan Wiegers door het Groninger Museum.

Schorer Romeijn Grothe Fonds (2017)

De doelstelling van het in 2017 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunstaankopen van schilderkunst, met een voorkeur voor ondersteuning van aankopen door in 's-Gravenhage gevestigde musea, één en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichters van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2021 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd. In 2021 is € 20.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Badende mit grüner Kabine und Schiffen mit roten Hosen* van Max Beckmann door Kunstmuseum Den Haag.

Schoufour-Martin Fonds [aankoop] (2015)

De doelstelling van het in 2015 opgerichte Schoufour-Martin Fonds is tweeledig, waarbij voor elk van deze twee (deel)doelstellingen circa de helft van het totale vermogen van dit fonds wordt bestemd, in aanvang groot: € 300.000.

A. Enerzijds is de doelstelling het financieel ondersteunen van aankopen van laat-middeleeuwse beeldhouwkunst één en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, hierna te noemen: 'het aankoopfonds'.

B. Anderzijds is de doelstelling het financieel ondersteunen van de versterking van aan een collectie gerelateerde kennis van kunst in het algemeen, zo mogelijk met nadruk op laat-middeleeuwse kunst.

Met de ontvangst van een eenmalige schenking van € 300.000 is het fonds in 2016 ingesteld en 50% toegevoegd aan het aankoopfonds. In 2021 is € 25.000 ten

laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Calvarie* van Claus Sluter door Rijksmuseum Amsterdam.

Schoufour-Martin Fonds [onderzoek] (2015)

De doelstelling van het in 2015 opgerichte Schoufour-Martin Fonds is tweeledig, waarbij voor elk van deze twee (deel)doelstellingen circa de helft van het totale vermogen van dit fonds wordt bestemd, in aanvang groot: € 300.000.

A. Enerzijds is de doelstelling het financieel ondersteunen van aankopen van laat-middeleeuwse beeldhouwkunst.

B. Anderzijds is de doelstelling het financieel ondersteunen van de versterking van aan een collectie gerelateerde kennis van kunst in het algemeen, zo mogelijk met nadruk op laat-middeleeuwse kunst. Dit deel van het fonds is bestemd voor de verstrekking van beurzen voor museaal kunsthistorisch onderzoek waardoor de aan een collectie gerelateerde kennis van kunst wordt versterkt, dat wil zeggen voor onderzoek dat is gericht op de bestudering en wetenschappelijke ontsluiting van museale (deel)verzamelingen, al dan niet gericht op de voorbereiding van tentoonstellingen.

Met de ontvangst van een eenmalige schenking van € 300.000 is het fonds in 2016 ingesteld en 50% toegevoegd aan het onderzoekfonds. In 2021 is € 20.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan onderzoek naar de Bourgondische beeldhouwkunst van Claux de Werve en zijn tijdgenoten door Museum Catharijne-convent.

Stichting het 'Meyjes Fonds' (2020)

De doelstelling van dit fonds is het verlenen van financiële steun bij de verwerving van kunst die verband houdt met scheepvaart. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichters van het fonds een donatie gedaan van € 25.000, waardoor er in 2021 € 25.000 is toegevoegd aan het fonds. In 2021 is € 40.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Gezicht op de Tiber in Rome met de Engelenburcht* en *Gezicht op de Darsena in Napels* van Caspar van Wittel door Museum Flehite.

Stortenbeker Fonds (2001)

De doelstelling van dit fonds, dat op 21 december 2001 werd ingesteld, is ondersteuning van beeldende en toegepaste kunst in de ruimste zin van het woord en hetgeen daarmee, naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt, verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. In 2016 is € 100.000 toegevoegd aan het fonds middels een periodieke schenking. In 2017 is het volledige legaat van mevrouw Stortenbeker à € 2.834.661 toegevoegd aan dit fonds. In 2021 is € 3.340.416 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam, waarmee het fonds geheel ingezet is.

Van Beekhof Fonds (2018)

De doelstelling van het in 2018 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunstaankopen uit de 20ste eeuw, één en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2021 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd. In 2021 is € 15.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Dada-merika* van John Heartfield en George Grosz door Museum de Fundatie.

Van der Klaauw Fonds (2015)

De doelstelling van het in 2015 opgerichte Van der Klaauw Fonds is het verlenen van een financiële bijdrage aan Nederlandse musea en aanverwante instellingen om een jonge afgestudeerde restaurator onderzoek te laten verrichten naar de materiële staat van kunstwerken op papier of op aanverwante dragers, resulterend in een tentoonstelling, tentoonstellings- of collectiepublicatie; tot de opdracht kan mede het formuleren van uit het onderzoek voortvloeiende conserverings- en restauratiewerkzaamheden behoren. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichters van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2021 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd. In 2021 is € 8.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan onderzoek naar en de restauratie van de *Papyrus van Kenna* door het Rijksmuseum van Oudheden.

Van Lith-Dumont Fonds (2007)

Dit fonds werd in 2007 opgericht als het Fonds voor 20ste-eeuwse Nederlandse Schilderkunst. In 2019 werd de naam gewijzigd in het Van Lith-Dumont Fonds. Het fonds heeft als doel het financieel ondersteunen van aankopen door Nederlandse musea op het gebied van de 20ste-eeuwse Nederlandse schilderkunst. In 2019 is € 100.000 toegevoegd aan het fonds middels een eenmalige schenking. In 2021 is € 50.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van negen vroege werken van Piet Mondriaan uit de bruikleencollectie Esser door het Mondriaanhuis.

VriendenLoterij Aankoopfonds (2010)

Het VriendenLoterij Aankoopfonds (voorheen BankGiro Loterij) Aankoopfonds is ingesteld op 11 februari 2010. De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van kunstwerken door Nederlandse musea die zelf geen directe meerjarige bijdrage voor kunstaankopen van de VriendenLoterij ontvangen. Gedurende vijf jaar stelt de VriendenLoterij jaarlijks € 300.000 voor dit fonds beschikbaar. In 2013 is dit bedrag verhoogd naar € 400.000. In 2021 is € 400.000 toegevoegd aan het fonds. In 2021 is € 400.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan aankopen van *Portret van Sir Norton Knatchbull* van Samuel van Hoogstraten door het Dordrechts Museum, negen vroege werken van Piet Mondriaan uit de bruikleencollectie Esser door het Mondriaanhuis en *Gezicht op de Tiber in Rome met de Engelenburch* en *Gezicht op de Darsena in Napels* van Caspar van Wittel door Museum Flehite.

VriendenLoterij Restauratiefonds (2018)

Het VriendenLoterij (voorheen BankGiro Loterij) Restauratiefonds, in 2018 opgericht met een extra bijdrage van de BankGiro Loterij, is bedoeld om bij te dragen aan de restauratie van kunstwerken die vanwege hun conditie niet of niet optimaal kunnen worden getoond, zodat ze weer kunnen schitteren op zaal. In 2018 is uit dien hoofde € 500.000 aan het fondsvermogen toegevoegd. In 2021 is € 116.029 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan zes aanvragen voor restauratie toegekend ter hoogte van maximaal € 2.100 voor *Pièce de milieu* van G.W. van Dokkum/J.M. van Kempen aan het Nederlands Zilvermuseum, € 37.412 voor *Maria met*

kind en de kruisiging van Joan Reixach aan Kasteel de Haar, € 9.522 voor *Stadsgezicht Huis te Riviere* aan Stedelijk Museum Schiedam, € 52.648 voor *Gezicht op Amersfoort* van Matthias Withoos aan Museum Flehite, € 4.688 voor *Vuurwerkkast* aan Museum De Waag en € 10.814 voor *Vitrine met haarboek* aan Nederlands Uitvaartmuseum Tot Zover. Verder was er een vrijval van € 1.155 voor de restauratieaanvraag *Elisa weigert de geschenken van Naäman* van Ferdinand Bol aan Museum Het Rembrandthuis uit 2020.

Warning-Meijaard Fonds (2021)

De doelstelling van het Warning-Meijaard Fonds is enerzijds het financieel ondersteunen van aankopen van zilver en kunstaankopen van vóór 1850, en anderzijds het financieel ondersteunen van restauraties. In 2021 is er € 40.000 aan het fonds toegevoegd. In 2021 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt van Rijn door Rijksmuseum Amsterdam en € 10.000 als bijdrage aan de aankoop van een deels vergulde zilveren kom door Museum Landgoed Fraeylemaborg.

Willem en Mary Reus-de Lange Fonds (2013)

Het Willem en Mary Reus-de Lange Fonds komt voort uit de nalatenschap van de heer Willem Reus, overleden op 18 februari 2007. Het Fonds wordt aangewend voor het uitbreiden van de collecties van het Huis Van Gijn, het Dordrechts Museum en Erfgoedcentrum DiEP (deze organisatie bestaat niet meer onder deze naam) in Dordrecht, met een voorkeur voor kunstnijverheid, textiel, meubelen en kunstvoorwerpen in ruimere zin, gerelateerd aan de stad Dordrecht en regio. In 2021 is € 50.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Portret van Sir Norton Knatchbull* van Samuel van Hoogstraten door het Dordrechts Museum.

OPEN FONDSSEN

De volgende Fondsen op Naam zijn opengesteld voor geormerkte schenkingen.

Claude Monet Fonds (Impressionisme) (2009)

Dit fonds is opgericht op 28 december 2009. De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun voor het verwerven van impressionistische schilderkunst.

De oprichters van dit Fonds op Naam hebben te kennen gegeven bijdragen van derden te verwelkomen: om deze oproep te verduidelijken is hiervoor destijds het Themafonds ten behoeve van het Claude Monet Fonds opgericht. In 2016 werden de saldi van beide fondsen samengevoegd. In 2019 zijn de oprichters van dit fonds een nieuwe termijn van vijf jaar aangegaan en schenken zij jaarlijks € 10.000, waardoor er in 2021 € 10.000 aan het fonds is toegevoegd. Het fonds is verder in 2021 versterkt met periodieke en eenmalige schenkingen van in totaal € 23.450. In 2021 is € 20.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van vier prenten van Mary Cassatt door het Van Gogh Museum.

Claudine de With Beurs (2017)

Als dank en ter nagedachtenis van het jongste lid van de raad van adviseurs en oprichtster van de Caius Cirkel, mevrouw drs. C.J.M. de With, heeft het bestuur van de Vereniging Rembrandt in 2017 besloten de Claudine de With Beurs in het leven te roepen ter hoogte van € 2.500 per jaar. De beurs is bedoeld voor promovendi die bijvoorbeeld onderzoek in het buitenland willen doen of een extra termijn nodig hebben voor onderzoek. Deze beurs staat open voor bijdragen van derden. De beurs is in 2017 ingesteld met een eerste jaarlijkse schenking van de Vereniging Rembrandt à € 2.500 waardoor er in 2021 € 2.500 aan deze beurs is toegevoegd. In 2021 is € 2.500 ten laste van deze beurs gebracht als bijdrage aan onderzoek van Weixuan Li, promovenda aan de Universiteit van Amsterdam en het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis voor haar proefschrift *Productie en verspreiding van schilderkunst in zeventiende-eeuws Amsterdam*.

Ekkart Fonds (2012)

Het Ekkart Fonds is ingesteld op 20 november 2012 ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. Rudi Ekkart als bestuurslid van de Vereniging Rembrandt. Doel van het fonds is het verlenen van bijdragen van ten hoogste € 20.000 voor het verrichten van kunsthistorisch onderzoek naar specifieke voorwerpen of (delen van) verzamelingen in het Nederlands openbaar kunstbezit, resulterend in een wetenschappelijke publicatie en/of tentoonstelling. Het fondsvermogen is bijeengebracht door bijdragen van de Vereniging Rembrandt (€ 50.000 uit de algemene middelen), de Nederlandse Museum-

vereniging, musea en particulieren met een totaal van € 111.230. In 2021 is er € 20.000 toegekend uit de algemene middelen aan het Ekkart Fonds teneinde in ieder geval één onderzoek per jaar te kunnen financieren. Het fonds is verder in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 1.000. In 2021 is een beurs toegekend aan het Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven van € 20.000 voor onderzoek naar het bedrijfsarchief en de bedrijfscollectie van Koninklijke Van Kempen en Begeer en er is € 5.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan het onderzoek *De werken uit schenking Art & Project / Depot VBVR van het Kröller-Müller Museum*.

Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst (2016)

De doelstelling van het fonds is het financieel ondersteunen van de versterking van de kennis van de moderne en hedendaagse museale kunstcollectie. Het fonds is bestemd voor de verstrekking van beurzen voor museaal kunsthistorisch onderzoek waardoor de aan een collectie gerelateerde kennis van moderne en hedendaagse kunst wordt versterkt, dat wil zeggen voor onderzoek dat is gericht op de bestudering en wetenschappelijke ontsluiting van museale (deel)verzamelingen, al dan niet gericht op de voorbereiding van tentoonstellingen. Dit fonds staat open voor bijdragen van derden. Gedurende vijf jaar werd jaarlijks door de oprichters een donatie gedaan van € 20.000. Het fonds is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 2.250.

Groninger Fonds (2018)

Het in 2018 opgerichte Groninger Fonds heeft een driedelige doelstelling en is bedoeld voor musea in de stad of de provincie Groningen. Het kan worden aangesproken voor het steunen van collectiegerelateerd onderzoek, voor de aankoop van kunstwerken en voor de restauratie van werken in de collectie. Het fonds staat open voor bijdragen van derden die de doelstelling onderschrijven. In 2021 is uit dien hoofde € 100.000 aan het fondsvermogen toegevoegd. Het fonds is verder in 2021 versterkt met periodieke en eenmalige schenkingen van in totaal € 13.500. In 2021 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van een deels vergulde zilveren kom door Museum Landgoed

Fraeylemaborg en € 35.000 als bijdrage aan de aankoop van *Stilleven met sculpturen en Frauenkirch* van Jan Wiegers door het Groninger Museum.

THEMAFONDSEN

Themafondsen zijn apart geadministreerde fondsen die elk corresponderen met een specifiek verzamelgebied. Een Themafonds wordt gebruikt voor het steunen van aankopen binnen het aangegeven verzamelgebied. Het toewijzen van een schenking aan een Themafonds is mogelijk vanaf een schenking van tenminste € 1.000.

17de-eeuwse schilderkunst (2007)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van 17de-eeuwse schilderkunst door musea. Het fonds is in 2007 ingesteld met een eerste particuliere schenking. Het fondsvermogen is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van € 55.000 en een eenmalige schenking van € 7.500 voor een totaalbedrag van € 62.500. In 2021 is € 50.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Zelfportret van Adriaen van de Venne* door het Mauritshuis en € 25.000 als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam.

18de-eeuwse schilderkunst (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van 18de-eeuwse schilderkunst door musea. Het fondsvermogen is in 2013 ingesteld en in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 1.000. In 2021 is € 16.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Gezicht op de Tiber in Rome met de Engelenburcht* en *Gezicht op de Darsena in Napels* van Caspar van Wittel door Museum Flehite.

19de-eeuwse schilderkunst (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van 19de-eeuwse schilderkunst door musea. Het fonds is in 2013 ingesteld en in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 10.500. In 2021 is € 75.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop uit 2020 van *Gezicht op Hampstead Heath: Child's Hill, met in de*

verte Harrow van John Constable door Rijksmuseum Twenthe.

Beeldhouwkunst (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van beeldhouwkunst door musea. Het fondsvermogen is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van € 4.200. In 2021 is € 35.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Calvarie* van Claus Sluter door Rijksmuseum Amsterdam en € 35.000 als bijdrage aan de aankoop van een 18de-eeuwse Napolitaanse kerststal door Museum Catherijneconvent.

Fotografie en Video (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van fotografie en sinds 2017 ook videokunst door musea. In 2021 is € 8.000 toegevoegd aan het fondsvermogen dankzij periodieke schenkingen.

Glas (2006)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van glas door musea. Het fonds is in 2006 ingesteld met een eerste particuliere schenking. Het fonds is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van € 6.500.

Keramik (2017)

Sinds 1883 heeft de Vereniging Rembrandt al vele malen geholpen bij de aankoop van keramik, of dat nu Aziatisch porselein is, Delfts blauw of art nouveau aardewerk. Het Themafonds waaruit aankopen op dit verzamelgebied worden gesteund is in 2017 opgericht. Het fondsvermogen is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van € 2.500. In 2021 is € 6.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van enkele objecten van Meissen-porselein uit de verzameling Oppenheimer door Rijksmuseum Amsterdam.

Middeleeuwen en Renaissance (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van kunst uit de middeleeuwen en de renaissance door musea. Het fonds is in 2013 ingesteld en het fondsvermogen is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van € 21.500 en een eenmalige schenking van € 1.000.

Moderne kunst (1880-1950) (2009)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van moderne en hedendaagse kunst door musea. Het Themafonds Moderne en Hedendaagse kunst is in 2009 ingesteld met een eerste particuliere periodieke schenking. Het fondsvermogen is in 2017 gesplitst ten behoeve van het Themafonds Moderne kunst en het Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst. Het fondsvermogen is in 2020 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 31.000. In 2021 is € 30.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Dada-merika* van John Heartfield en George Grosz door Museum de Fundatie en € 35.000 als bijdrage aan de aankoop van *Badende mit grüner Kabine und Schiffen mit roten Hosen* van Max Beckmann door Kunstmuseum Den Haag.

Naoorlogse en Hedendaagse kunst (2009)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van naoorlogse en hedendaagse kunst door musea. Het Themafonds Moderne en Hedendaagse kunst is in 2009 ingesteld met een eerste particuliere periodieke schenking. Het fondsvermogen is in 2017 gesplitst ten behoeve van het Themafonds Moderne kunst en het Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst. Het fondsvermogen is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 41.500.

Oudheid en Archeologie (2021)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van soms wel duizenden jaren oude kunstwerken te verwezenlijken voor de Collectie Nederland. Het fonds is in 2021 ingesteld met een eerste particuliere schenking. Het fonds is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van € 1.250.

Prenten en Tekeningen (2006)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van prenten en tekeningen door musea. Het fonds is in 2004 ingesteld met een eerste particuliere periodieke schenking. Het fondsvermogen is in 2015 versterkt met € 65.866 dankzij een nalatenschap van mevrouw Van Nijendaal met als specifieke last voor het 'aanwenden voor de aankoop van tekeningen om te worden opgenomen in de collectie

van het Rijksprentenkabinet Amsterdam'. Het fondsvermogen is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 18.200 en eenmalige schenkingen van € 2.000.

Restauratie (2020)

De doelstelling van het fonds is bedoeld om bij te dragen aan de restauratie van kunstwerken in de collectie van middelgrote en kleinere musea. Het fonds is in 2020 ingesteld met een toegerekend rendement à € 3.300 in 2020 over een in 2020 ontvangen legaat met dezelfde doelstelling. Het fondsvermogen is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 1.250 en een toegerekend rendement à € 4.229 in 2021 over een in 2020 ontvangen legaat met dezelfde doelstelling.

Toegepaste kunst en Design (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van toegepaste kunst door musea. Het fondsvermogen is in 2021 versterkt met € 6.000 door periodieke schenkingen. In 2021 is € 22.500 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van enkele objecten van Meissen-porselein uit de verzameling Oppenheimer door Rijksmuseum Amsterdam.

Zilver (2004)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van zilveren voorwerpen door musea. Het fonds is in 2004 ingesteld met de baten uit een nalatenschap. Het fondsvermogen is in 2021 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 27.000. In 2021 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van een deels vergulde zilveren kom door Museum Landgoed Fraeylemaborg.

CIRKELFONDSEN

Cirkels zijn vraaggezelschappen bestaande uit leden van de Vereniging Rembrandt die zich verplicht hebben gedurende minimaal vijf jaar een financiële bijdrage te leveren aan de Vereniging Rembrandt. De leden bepalen jaarlijks aan welke gesteunde kunstaanko(o)p(en) en/of restauratie(s) en/of onderzoek(en) hun fonds bijdraagt.

Caius Cirkel/Fonds (2011)

Op 10 oktober 2011 werd de Caius Cirkel opgericht, een gezelschap van twintigers en dertigers van de Vereniging Rembrandt. De leden van de Caius Cirkel dragen € 500 (partnerleden tenminste € 300) bij aan het Caius Fonds gedurende vijf jaar en voor het eerst in het jaar 2012. In 2021 werd € 40.700 door 85 (partner) leden toegezegd. De leden kiezen jaarlijks aan welk door de Vereniging Rembrandt gesteund werk de Caius Cirkel zijn naam wil verbinden. In 2021 is € 40.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Guess Who's Coming to Dinner Too?* van Patricia Kaersenhouet door het Centraal Museum, Stedelijk Museum Amsterdam, het Frans Hals Museum en het Van Abbe Museum en € 40.000 als bijdrage aan de aankoop uit 2020 van *Interieur van een gefantaseerde katholieke kerk* van Emanuel de Witte door Stedelijk Museum Alkmaar.

Hendrickje Cirkel/Fonds (2016)

In de zomer van 2016 is de Hendrickje Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt die woonachtig zijn in de provincies Gelderland en Overijssel en/of een sterke band hebben met de provincie. Het doel van de Cirkel is het financieel steunen van aankopen van kunstwerken voor het openbaar kunstbezit, waarbij musea in Gelderland en Overijssel de voorkeur genieten. De leden van de Hendrickje Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, tenminste € 1.000 (partnerleden tenminste € 500) bij aan het Hendrickje Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Hendrickje Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen/restauraties het Hendrickje Fonds zal bijdragen. In 2021 werd € 43.500 door 52 leden toegezegd. In 2021 is € 64.549 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Untitled* van Anish Kapoor door het Kröller-Müller Museum en € 30.451 als bijdrage aan de restauratie van *Altaarstuk met de kroning van Maria* door Kasteel Huis Bergh.

Jheronimus Cirkel/Fonds (2016)

In het najaar van 2016 is de Jheronimus Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt die woonachtig zijn in de provincie Noord-Brabant en/of een sterke band hebben met de provincie. Het doel van de Cirkel is het financieel steunen van aankopen van kunstwerken

voor het openbaar kunstbezit, waarbij musea in Noord-Brabant de voorkeur genieten. De leden van de Jheronimus Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, tenminste € 1.000 (sinds 2021 ook partnerleden tenminste € 500) bij aan het Jheronimus Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Jheronimus Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen het Jheronimus Fonds zal bijdragen. In 2021 werd € 29.200 door 30 leden toegezegd. In 2021 is € 35.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van enkele sleutelstukken uit het oeuvre van Gijs Bakker door het Design Museum.

KOG-Vereniging Rembrandt Cirkel/Fonds (2016)

Eind 2013 is de KOG-Vereniging Rembrandt Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt die woonachtig zijn in Amsterdam en omgeving. Leden zijn met hun lidmaatschap van de Cirkel zowel lid van de Vereniging Rembrandt als van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap. Het doel van de Cirkel is het mede financieel steunen van de aankoop van kunstvoorwerpen met een kunsthistorische en/of oudheidkundige betekenis voor Nederland. De leden van de KOG-Vereniging Rembrandt Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, tenminste € 1.000 bij aan het KOG-Vereniging Rembrandt Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen het KOG-Vereniging Rembrandt Fonds zal bijdragen. In 2021 werd € 17.000 door 17 leden toegezegd. In 2021 heeft dit fonds niet bijgedragen aan een aanwinst.

Rembrandt UK Circle Fund (2018)

De Rembrandt UK Circle is de eerste buitenlandse cirkel van de Vereniging Rembrandt. De leden zijn overwegend Nederlandse kunstliefhebbers die in Londen en omgeving wonen. Vanuit Londen zetten zij zich gezamenlijk in voor de doelstellingen van de Vereniging Rembrandt. De leden van de Rembrandt UK Circle dragen jaarlijks GBP 2.500 (GBP 1.000 tot en met hun 35ste) bij aan het UK Circle Fund. In 2021 werd € 20.296 door 12 leden toegezegd. In 2021 is € 38.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop uit 2020 van *Gezicht op Hampstead Heath: Child's Hill, met in de verte Harrow* van John Constable door Rijksmuseum Twenthe.

Saskia Cirkel/Fonds (2014)

Op 25 maart 2014 is de Saskia Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt die woonachtig zijn in de provincie Friesland en/of een sterke band hebben met de provincie. Het doel van de cirkel is het financieel steunen van aankopen van kunstwerken voor het openbaar kunstbezit Fryslân, waarbij musea in Friesland de voorkeur genieten. De leden van de Saskia Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, tenminste € 1.000 (partnerleden tenminste € 500) bij aan het Saskia Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Saskia Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen het Saskia Fonds zal bijdragen. In 2021 werd € 35.500 door 40 (partner)leden toegezegd. In 2021 is € 35.500 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van De vaandeldrager van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam.

Titus Cirkel/Fonds (2004)

Op 16 maart 2004 werd de Titus Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt vanaf 35 jaar. De leden van de Titus Cirkel dragen voor minimaal vijf jaar jaarlijks € 1.000 bij aan het Titus Fonds (partnerleden tenminste € 500). In 2021 werd € 112.000 door 121 (partner)leden toegezegd. De aankoopcommissie van de Titus Cirkel bepaalt jaarlijks aan welk door de Vereniging Rembrandt gesteund modern/hedendaags kunstwerk gesteund wordt vanuit het Titus Fonds. In 2021 is € 50.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan aankoop van *Guess Who's Coming to Dinner Too?* van Patricia Kaersenhout door het Centraal Museum, Stedelijk Museum Amsterdam, het Frans Hals Museum en het Van Abbe Museum en € 90.000 als bijdrage aan de aankoop *Untitled* van Anish Kapoor door het Kröller-Müller Museum.

Utrecht & Gooi Cirkel (2011)

Op 20 november 2011 werd de Utrecht Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt woonachtig in de provincie Utrecht. In 2017 werd daar ook Het Gooi aan toegevoegd. De leden van de Utrecht & Gooi Cirkel dragen voor minimaal vijf jaar jaarlijks € 1.000 (sinds 2020 ook partnerleden tenminste € 500) bij aan het Utrecht & Gooi Fonds. In 2021 werd € 61.000 door 64 leden toegezegd. De leden kiezen jaarlijks aan welk

door de Vereniging Rembrandt gesteund kunstwerk de Utrecht & Gooi Cirkel zijn naam wil verbinden. Dit hoeft niet noodzakelijkerwijs een kunstwerk met een relatie tot Utrecht of het Gooi te zijn. In 2021 is € 79.588 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Calvarie* van Claus Sluter door Rijksmuseum Amsterdam.

Van Rijn Cirkel/Fonds (2014)

Op 11 mei 2014 is de Van Rijn Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt in de leeftijd van 50 jaar en ouder. Zij vinden elkaar in hun belangstelling voor kunst en hun toewijding aan het openbaar kunstbezit. Het doel van de Cirkel is het financieel steunen van aankopen van kunstwerken voor de Collectie Nederland. De leden en partnerleden van de Van Rijn Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, tenminste € 1.000 bij aan het Van Rijn Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen het fonds zal bijdragen. In 2021 werd € 65.000 toegezegd door 63 leden. In 2021 is € 65.500 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *De vaandeldrager* van Rembrandt door Rijksmuseum Amsterdam.

KORTLOPENDE SCHULDEN (8)

Kortlopende schulden	31-12-21	31-12-20
	€	€
Schenkingsverplichtingen	17.698.151	1.260.001
Vooruit ontvangen contributies	712.198	646.705
Overige schulden en overlopende passiva	434.023	606.034
	18.844.372	2.512.740

SCHENKINGSVERPLICHTINGEN

Dit betreft de per balansdatum toegezegde, maar nog niet uitgekeerde, schenkingen met een totaalbedrag van € 17.698.151. Hiervan is ruim € 15.000.000 in het eerste kwartaal van 2022 voldaan. Van de overige schulden is € 40.224 langlopend voor vijf onderzoeksbeurzen. Deze schenkingen zullen naar verwachting in 2022 worden uitgekeerd

VOORUIT BETAALDE CONTRIBUTIES

Dit betreft de per balansdatum ontvangen contributies 2022 met een totaalbedrag van € 712.198.

OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

Overige schulden en overlopende passiva	31-12-21	31-12-20
	€	€
Crediteuren	63.131	109.740
Vooruitontvangen akten	2.266	10.340
Loonbelasting	43.619	45.878
Personeelskosten	66.104	59.268
Accountants- en administratiekosten	17.975	14.070
Beurzen/ onderzoeken	77.695	129.924
Restauraties	133.700	102.389
Overige posten	29.533	134.425
	434.023	606.034

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

De meerjarige financiële verplichtingen van de Vereniging betreffen:

- De huurovereenkomst van het kantoor op de Denneweg 124. Deze overeenkomst is herzien met ingang van november 2018 voor een periode van 5 jaar t/m 31 oktober 2023 waarbij de gehuurde ruimte is uitgebreid met de begane grond. In 2022 bedraagt de huur circa € 78.500.
- De huur van een printer loopt tot 2025 en de overige twee printers tot 2023. Voor 2022 bedraagt de huur van de printers circa € 8.000.
- In 2017 is de service level agreement voor onder meer data-opslag verlengd voor ten minste 24 maanden en zijn er met de overgang naar het nieuwe CRM systeem nieuwe afspraken gemaakt in 2021. Deze kosten zijn in 2022 naar verwachting € 37.500.
- Vanaf juli 2020 heeft de Vereniging een toezegging van € 3.000 per jaar tot en met 2024 aan Simiolus (Netherlands quarterly for the history of art) gedaan met als tegenprestatie een advertentie.
- Vanaf juni 2018 is er een lease-overeenkomst voor een auto afgesloten voor vier jaar. De leasekosten zijn in 2022 circa € 8.600.

Financiële instrumenten**ALGEMEEN**

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan de in de balans opgenomen financiële instrumenten. Er zijn geen financiële instrumenten die niet in de balans zijn opgenomen.

De primaire financiële instrumenten van de Vereniging Rembrandt dienen ter financiering van de activiteiten van de Vereniging of vloeien direct uit deze activiteiten voort. De Vereniging gaat geen transacties aan in derivaten, zoals valutatermijncontracten en renteswaps. Het beleid van de Vereniging is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden.

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van de Vereniging zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico en het valutarisico.

Het beleid van de Vereniging om deze risico's te beperken, strekt zich uit tot de volgende onderdelen:

KREDIET- EN LIQUIDITEITSRISICO NALATENSCHAPPEN

De Vereniging Rembrandt kent vorderingen uit hoofde van nalatenschappen. Doordat zij afhankelijk is van derden ten aanzien van deze nalatenschappen, kan de waarde van de vordering uit hoofde van nalatenschappen fluctueren en tevens bestaat er onzekerheid over het tijdstip van uitkeren. De Vereniging beperkt dit risico actief door regelmatig contact te houden met de betreffende executeurs-testamentair.

KREDIET- EN LIQUIDITEITSRISICOBEGEGGINGEN

Om de krediet- en liquiditeitsrisico's inzake de beleggingen te beperken is door de Vereniging een risicoprofiel bepaald en is binnen dit risicoprofiel het beheer uitbesteed aan externe professionele partijen. In het beleggingsbeleid is tevens vastgelegd dat het risicoprofiel periodiek wordt geëvalueerd. De Vereniging handelt in het kader van het beleggingsbeleid uitsluitend met kredietwaardige en te goeder name en faam bekend staande partijen.

VALUTARISICO

Door wisselkoersveranderingen loopt Vereniging Rembrandt het risico dat beleggingen minder waard worden. Om dit risico te beperken dekt Vereniging Rembrandt het benchmarkgewicht van de belangrijkste valuta (USD, GBP en JPY) voor 50% af binnen de categorie aandelen in ontwikkelde markten. De aandelenbeleggingen in opkomende markten zijn niet afgedekt aangezien het betreffende fonds nagenoeg geen exposure heeft naar de USD, GBP en JPY.

REËLE WAARDE

Gezien het overwegend kortlopende karakter van de financiële instrumenten verantwoord onder vorderingen en overlopende activa, liquide middelen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan de reële waarde. Aandelen en obligaties die onderdeel uitmaken van de effectenportefeuille, worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurswaarde. De reële waarde van TKPI European Real Estate Fund (TREF) wordt door de beheerder AAM vastgesteld op basis van een waardering door een onafhankelijke externe partij

van de onderliggende vastgoedfondsen. Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Staat van baten lasten

Baten

BATEN VAN PARTICULIEREN (9)

Baten van Particulieren	2021	2020
	€	€
Contributies	823.511	800.279
Giften	2.538.194	1.515.064
Erfstellingen en legaten	695.218	2.217.673
	4.056.923	4.533.016

Het aantal leden van de Vereniging Rembrandt bedroeg ultimo 2021: 16.842 (ultimo 2020: 15.319).

CONTRIBUTIES

In 2021 bedroegen de baten uit contributiegelden € 823.511. De contributies zijn in 2021 nagenoeg conform begroot (€ 829.000) en hoger dan in 2020 (€ 800.279). Ondanks € 32K aan afgeboekte contributies (circa 717 leden) en musea die in 2021 pas op 5 juni weer open gingen, zijn er netto 934 nieuwe leden bij gekomen. De toename van het aantal leden is in 2021 5,8% (2020: afname 2,4%).

GIFTEN

Giften betreffen eenmalige donaties, schenkingen door middel van een periodieke akte (de meester- en cirkel-lidmaatschappen) en giften bovenop contributies.

De giften in 2021 bedragen in totaal € 2.538.194 (2020: € 1.515.064). Hiervan heeft € 498.188 betrekking op giften ten behoeve van het vrij besteedbaar vermogen vanwege € 28.101 ontvangen aan donaties bovenop de contributie en € 100.942 ongeoormerkte schenkingen; verder is er voor in totaal € 369.145 van de schenkingen door meesterleden ongeoormerkt (niet toegewezen aan een themafonds). Er is € 2.040.006 ten behoeve van Fondsen op Naam, Cirkelfondsen en Themafondsen toegewezen inclusief een afdracht van € 47K van School of Life (Kunstgeschiedenis door museumdirecteuren – 16de en 17de eeuw) die is besteed aan een aankoop uit 2020 van Stedelijk Museum Alkmaar, een schenking van € 16K uit het Rodi de Valk Fonds via het Prins Bernhard Cultuurfonds voor een aanvraag uit 2021 van Museum Prinsenhof Delft en een anonieme schenking van € 25K voor de aankoop van *De vaandeldrager* (zie

voor specificatie op pagina 72 en 73). De werkelijke giften 2021 zijn hoger dan begroot (€ 1.660.000), doordat in 2021 de schenkingen uit stichtingen en nieuwe schenkingen door middel van een periodieke akte (de meester- en cirkel-lidmaatschappen) hoger waren mede vanwege een genereuze extra schenking van Stichting Dorodarte van € 700.000 ten bate van het Dorodarte Kunst Fonds.

ERFSTELLINGEN EN LEGATEN

Dit boekjaar werd in totaal € 695.218 aan erfstellingen en legaten toegezegd. De erfstellingen en legaten betreffen een surplus uit vier nalatenschappen van bijna € 130K, waarvan € 67K uit de nalatenschap van mevrouw C.C. Mout. Verder zijn er in 2021 voor ruim € 565K in totaal negen nieuwe legaten en een nieuwe nalatenschap toegezegd. Er komen ook nog vier erfstellingen aan waarvan in 2021 nog niet duidelijk is hoeveel dat wordt, maar ten minste € 100K. Gezien het incidentele karakter van erfstellingen en legaten worden deze posten p.m. opgenomen in de begroting. In 2021 zijn er net als in 2020 geen schenkingen in natura uit nalatenschappen ontvangen die via de Vereniging Rembrandt aan musea geschonken zijn.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES (10)

<i>Baten van loterijorganisaties</i>	2021	2020
€	€	
Bijdrage VriendenLoterij	400.000	400.000

VRIENDENLOTERIJ

De bijdrage van de VriendenLoterij heeft als doel het verlenen van financiële steun bij de aankoop van kunstwerken door Nederlandse musea die zelf geen directe meerjarige bijdrage voor kunstaankopen van de VriendenLoterij ontvangen. In 2021 bedroeg deze bijdrage € 400.000 (2020: € 400.000). Verder was er in 2018 een extra bijdrage van € 500.000 van de VriendenLoterij ontvangen waarmee het VriendenLoterij Restauratiefonds is opgericht. De doelstelling van dit restauratiefonds is om bij te dragen aan de restauratie van kunstwerken die vanwege hun conditie niet of niet optimaal kunnen worden getoond, zodat ze weer kunnen schitteren op zaal.

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTSTREVEN (11)

<i>Baten van andere organisaties zonder winststreven</i>	2021	2020
	€	€
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds	650.000	650.000
Bijdrage Turing Foundation	—	180.678
	650.000	830.678

PRINS BERNHARD CULTUURFONDS

Sinds 1960 stelt het Prins Bernhard Cultuurfonds een deel van zijn door loterijgelden verkregen inkomsten ter beschikking aan de Vereniging Rembrandt met als bestemming steunverlening bij kunstaankopen. In 2021 bedroeg deze bijdrage € 650.000 (2020: € 650.000), waarvan € 60.000 bij voorkeur bestemd is voor ondersteuning van aankopen door kleinere musea.

TURING FOUNDATION

In 2020 had de Turing Foundation de toegezegde steun van de Vereniging Rembrandt voor ruim € 170.000 aan 45 musea voor de actie De kracht van onze Nederlandse collecties verdubbeld. Bovendien had de Turing Foundation in 2020 voor de helft bijgedragen aan de marketing kosten ter ondersteuning van de musea voor *De kracht van onze Nederlandse collecties*.

Lasten

LASTENVERDELING (12)

Lastenverdeling	Ten behoeve van:						Totaal:			
	Totaal doelstelling		Werving & retentie baten		Beheer en administratie		2021 werkelijk	2021 begroting	2020 werkelijk	2022 begroting
	€	%	€	%	€	%	€	€	€	€
Verstrekten bijdragen	23.557.588						23.557.588	P.M.	3.328.961	P.M.
Uitvoeringskosten eigen organisatie:										
Communicatie kosten	75.088	13%	457.267	80%	39.638	7%	571.994	688.000	499.095	685.500
Personeelskosten	285.417	21%	698.334	52%	368.146	27%	1.351.897	1.442.000	1.185.724	1.507.495
Huisvestingskosten	17.721	17%	52.300	50%	33.714	33%	103.735	110.000	100.171	109.801
Automatisering	29.863	15%	88.317	43%	87.047	42%	205.227	224.000	198.275	225.668
Accountantskosten	-	0%	-	0%	26.584	100%	26.584	21.000	19.511	21.928
Kantoor kosten	9.354	17%	27.606	50%	17.795	33%	54.755	62.000	59.583	62.500
Algemene kosten	13.257	17%	39.125	50%	25.221	33%	77.603	72.000	68.764	81.500
Afschrijvingskosten	14.551	10%	57.200	40%	69.789	49%	141.540	156.000	97.556	188.608
	445.253	18%	1.420.149	56%	667.934	26%	2.533.336	2.775.000	2.228.679	2.883.000
Totaal	24.002.841		1.420.149		667.934		26.090.923	2.775.000	5.557.639	2.883.000

	2021	2020
Nieuwe Ratio		
Totale kosten wervings & retentie baten	1.420.149	1.212.870
Som van de geworven baten	5.106.923	5.763.694
Kosten wervings & retentie baten in % van de som van de geworven baten	27,8% (1.420K/5.107K)	21,0% (1.213K/5.764K)
Kosten beheer en adminstratie	667.934	587.111
Som der lasten	26.090.923	5.557.639
Kosten beheer en administratie in % van de som der lasten*	2,6% (668K/26.091K)	10,6% (587K/5.558K)
Norm Vereniging Rembrandt is 10%		

* Dit percentage is in 2021 aan de lage kant, omdat de som der lasten hoog is vanwege verstrekte bijdragen aan doelstelling.

Lastenverdeling t.b.v. doelstelling	Kunstaankopen €	Restauratie €	Onderzoek €	Belangenbehartiging €	Bewustwording €	Totaal doelstelling €
Verstrekten bijdragen	23.281.517	161.480	55.500	56.671	2.420	23.557.588
Uitvoeringskosten eigen organisatie						
Communicatie kosten	32.085	2.530	1.686	12.648	26.140	75.088
Personeelskosten	121.957	9.615	6.410	48.077	99.359	285.417
Huisvestingskosten	7.572	597	398	2.985	6.169	17.721
Automatisering	12.760	1.006	671	5.030	10.396	29.863
Accountantskosten	-	-	-	-	-	-
Kantoor kosten	3.997	315	210	1.576	3.256	9.354
Algemene kosten	5.665	447	298	2.233	4.615	13.257
Afschrijvingskosten	6.218	490	327	2.451	5.066	14.551
	190.253	15.000	10.000	75.000	155.000	445.253
Totaal	23.471.770	176.480	65.500	131.671	157.420	24.002.841

De kosten werving & retentie baten in % van de som van de geworven baten zijn in 2021 27,8% (2020: 21,0%). De kosten werving & retentie baten (eigen fondsenwerving) in % van de baten uit particulieren (eigen fondsenwerving) zijn in 2021 iets boven de eerder gehanteerde 25% norm van het CBF.

De kosten beheer en administratie in % van de som der lasten zijn in 2021 vanwege hogere totale lasten vanwege verstrekte bijdragen aan doelstelling lager dan de door de Vereniging Rembrandt gehanteerde 10% norm: 2,6% in 2021 (2020: 10,6%).

De methodiek van de toerekening is in 2020 aangepast. Zie ook grondslagen voor de lastenverdeling p. 67.

BESTEED AAN DOELSTELLING (13)

In 2021 werd in totaal € 23.557.588 besteed aan de doelstelling versus € 3.328.960 in 2020. Hieronder vallen kunstaankopen, restauratie, onderzoek, belangenbehartiging en bewustwording (zie voor een overzicht pp. 93-95 in het jaarverslag). Gezien de vooraf niet goed in te schatten hoogte van aanvragen, worden deze posten p.m. opgenomen in de begroting.

KUNSTAANKOPEN

De Vereniging Rembrandt ontving in 2021 in totaal 39 aanvragen, waarvan er acht aanvragen niet zijn gehonoreerd. Van de 27 gehonoreerde aanvragen zijn zeven gewenste aankopen op de veiling overboden of ingetrokken en vier aanvragen aangehouden en er was een uitbreiding van een aanvraag uit 2020 goedgekeurd. Uiteindelijk konden 21 aanvragen daadwerkelijk aangekocht worden met een totaalbedrag van € 23.281.517. Van het totaalbedrag van ruim € 23 miljoen komt € 12.167.456 ten laste van fondsen, waarvan € 2.166.105 van het Nationaal Fonds Kunstbezit.

Verder zijn er in 2021 voor in totaal € 185.500 twee aanvragen uit 2020 alsnog door vier fondsen gesteund waardoor de algemene reserve met hetzelfde bedrag is toegenomen.

Ter vergelijking: in 2020 waren er in totaal 32 aanvragen, waarvan er 27 aanvragen waren gehonoreerd en vijf aanvragen niet waren gehonoreerd. Van de 27 gehono-

reerde aanvragen waren vijf gewenste aankopen op de veiling overboden en een aanvraag ingetrokken. Uiteindelijk konden 19 aanvragen daadwerkelijk aangekocht worden met een totaalbedrag van € 2.732.210. Van het totaalbedrag à € 2,7 miljoen kwam € 1.467.414 ten laste van fondsen. Het Nationaal Fonds Kunstbezit had in 2020 niet bijgedragen aan een aanwinst. Verder was er een vrijval van € 47.500 van de in 2019 goedgekeurde Beerstraaten die Museum Weesp in 2020 had ingetrokken.

RESTAURATIE

Er is in 2018 een extra bijdrage van € 500.000 van de BankGiro Loterij ontvangen voor een restauratiefonds om bij te dragen aan de restauratie van kunstwerken die vanwege hun conditie niet kunnen worden getoond, zodat ze weer kunnen schitteren op zaal.

In 2021 zijn er 15 (in 2020: 19) aanvragen voor restauraties. Van de 15 aanvragen zijn er in 2021 vijf aanvragen afgewezen en aan twee aanvragen zijn aanvullende eisen gesteld. Verder was er in 2021 een gedeeltelijke vrijval van een restauratieaanvraag uit 2020. Er is in 2021 in totaal voor € 161.480 aan schenkingen toegekend voor restauratie waarvan zes aanvragen voor in totaal € 147K uit het VriendenLoterij Restauratiefonds, twee aanvragen van in totaal € 45K uit twee fondsen op naam.

- Het VriendenLoterij Restauratiefonds heeft restauratie aanvragen toegekend van € 2.100 aan het Nederlands Zilvermuseum, € 37.412 aan Kasteel de Haar, € 52.648 aan Museum Flehite, € 9.522 aan Stedelijk Museum Schiedam, € 4.763 aan Deventer Verhaal/Speelgoedmuseum en € 10.814 aan Nederlands Uitvaartmuseum Tot Zover en er was een vrijval van € 1.155 van een restauratieaanvraag uit 2020 aan Museum Het Rembrandthuis.
- Het J.G. van Oord Fonds heeft een restauratie aanvraag van € 15.000 toegekend aan Museum Catharijneconvent.
- Ten slotte heeft het Hendrickje Fonds een restauratie aanvraag toegekend van € 30.451 aan Kasteel Huis Bergh.

ONDERZOEKSBEURZEN

In 2021 zijn er negen (in 2020: 12) aanvragen voor onderzoeksbeurzen ontvangen. Van de negen aanvragen zijn

er in 2021 drie aanvragen afgewezen en een aanvraag is aangehouden.

Er is in 2021 voor € 55.500 aan vijf onderzoeksbeurzen toegekend ten behoeve van kunsthistorisch onderzoek naar collecties in het openbaar kunstbezit resulterend in een publicatie of tentoonstelling.

- Er is in 2021 uit algemene middelen via het Ekkart Fonds een schenking toegekend voor een onderzoeksbeurs van € 20.000 aan Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven en er is € 5.000 toegezegd aan onderzoek van het Kröller-Müller Museum.
- Het Schoufour-Martin Fonds heeft € 20.000 toegezegd aan onderzoek van Museum Catharijneconvent.
- De Claudine de With Beurs heeft een beurs van € 2.500 toegezegd aan Weixuan Li, promovenda aan de Universiteit van Amsterdam en het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis.
- Het Van der Klaauw Fonds heeft € 8.000 toegezegd aan onderzoek van het Rijksmuseum van Oudheden

BELANGENBEHARTIGING

Er is in 2021 € 56.671 uitgegeven aan belangenbehartiging. Er zijn in 2021 voor € 36.550 kosten gemaakt voor een documentaire die in 2021 en 2022 over de Vereniging Rembrandt wordt gemaakt. Verder is er in 2021 € 20K aan steun toegezegd voor de tentoonstelling *Ongekend*, 10 jaar bijzondere aanwinsten en hun verhalen in het Van Gogh Museum, aan het Van Gogh Museum.

BEWUSTWORDING

Ter invulling van deze doelstelling is in 2009 het fellowship aan de Universiteit van Utrecht ingesteld. In 2021 is er voor € 2.420 bijgedragen aan Simiolus Netherlands quarterly for the history of art (met als tegenprestatie een advertentie). Er waren in 2020 € 11.935 externe kosten gemaakt ten behoeve van bewustwording.

KOSTEN EIGEN ORGANISATIE (14)

PUBLICITEIT EN COMMUNICATIE

Deze lasten à € 571.994 in 2021 zijn onder te verdelen in kosten ten behoeve van retentie van bestaande leden (onder meer drie bulletins, het jaarverslag en tegenprestaties leden), acquisitie (werving) van nieuwe leden en branding. Deze kosten waren in 2021 ruim € 116.000

lager dan begroot (€ 688.000). De tegenprestaties zijn in 2021 lager dan begroot, omdat er in het eerste halfjaar van 2021 vanwege de Corona maatregelen minder fysieke ontvangsten konden plaatsvinden. De kosten van het bulletin verlopen conform begroting. Er is € 232.000 uitgegeven aan werving contributieleden (begroot € 260.500) voor met name campagnes voor merkbekendheid (Mijn Rembrandt) en nalatenschappen, advertenties in enkele (dag)bladen en een filmpje voor RTL Z. Verder is er behalve een corporate video minder uitgegeven aan communicatie en drukwerk.

PERSONEELSKOSTEN

Personeelskosten	2021	2020
	€	€
Lonen en salarissen	938.296	843.117
Sociale lasten	145.676	139.302
Pensioenlasten	96.021	87.492
Administratieve ondersteuning	51.056	49.693
Overige personeelskosten	120.848	66.120
	1.351.897	1.185.724

Het gemiddelde aantal vaste personeelsleden inclusief externe fte's, uitgedrukt in fulltime arbeidsplaatsen, bedraagt 16,2 (2020: 14,2 totale fte's; 13,8 interne fte's). De administratieve boekhoudkundige ondersteuning is uitbesteed aan F. van Dokkum Administratiekantoor, deze inleenkosten worden toegerekend aan personeelskosten (0,4 fte). Voor marketing is er vanaf oktober 2021 externe ondersteuning (0,2 fte). De totale personeelskosten in 2021 à € 1.351.897 zijn ondanks meer wervingskosten lager dan begroot (€1.442.000), omdat twee vacatures pas in het derde kwartaal zijn ingevuld en vanwege lagere reiskosten door thuiswerken.

BEZOLDIGING DIRECTIE

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging van de directeur hieronder toegelicht.

Bezoldiging directeur	2021	2020
<i>Dienstverband</i>		
Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald
uren (werkweek)	36	36
parttime percentage	100%	100%
<i>Bezoldiging</i>		
Jaarinkomen	€	€
bruto loon/ salaris	100.116	100.116
vakantiegeld	7.726	7.726
	107.842	107.842
Belaste vergoedingen/ bijtellingen	5.933	5.933
Pensioenlasten (wg deel)	28.647	28.065
Totaal bezoldiging	142.422	141.840

Het jaarinkomen van de directeur à € 107.842 blijft binnen het maximum van € 124.142 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van Goede Doelen Nederland. Ook de totale bezoldiging (het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen en de werkgeversbijdrage pensioenlasten) à € 142.422 blijft binnen het in de regeling opgenomen maximum volgens de WNT-norm (Wet normering topinkomens) van € 209.000 per jaar. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar pag. [46] van het jaarverslag.

De niet-uitvoerende leden van het bestuur en de leden van de raad van adviseurs ontvangen voor de door hen in die hoedanigheid verrichte werkzaamheden geen beloning.

HUISVESTINGSKOSTEN

De huisvestingskosten à € 103.735 zijn iets lager dan begroot (€ 110.000) vanwege minder overige huisvestingskosten. De kosten voor de huur zijn circa € 75.000. De overige huisvestingskosten betreffen mede kosten voor gas, water en licht en schoonmaakkosten.

AUTOMATISERING

De jaarlijkse licenties, onderhoudscontracten en reguliere projectkosten à € 205.227 zijn in 2021 iets lager dan begroot (€ 224.000) vanwege lagere projectkosten voor de website.

ACCOUNTANTS- EN ADMINISTRATIEKOSTEN

De externe accountantskosten in 2021 à € 26.584 zijn iets hoger dan voorzien (begroot € 21.000) vanwege een adviesvraag van het bestuur.

KANTOORKOSTEN

De kosten voor drukwerk, porti en kantoorbenodigdheden à € 54.755 zijn iets lager dan begroot (€ 62.000).

ALGEMENE KOSTEN

De algemene kosten à € 77.603 zijn iets hoger dan begroot (€ 72.000). De jaarlijkse contributies van in totaal bijna € 38.000 aan met name Goede Doelen Nederland, de Vereniging van fondsen (FIN) en het CBF zijn voldaan en er is extern advies ingewonnen door het bestuur.

AFSCHRIJVINGSKOSTEN

De afschrijvingskosten zijn in 2021 € 141.540 (begroot: € 156.000).

Afschrijvingskosten immateriële activa (automatiseringsproject):

in het eerste kwartaal van 2020 is het CRM project opgestart en vanaf april 2020 is er een externe projectleider aangenomen voor de interne begeleiding. Er zijn in 2021 bijna € 408.000 kosten geactiveerd; deze kosten worden in drie jaar afgeschreven. Het CRM project was in totaal begroot op € 300.000, met een begrootte afschrijving van € 100.000 in 2021. Bij forecast 2021 kwam het CRM project uit op vier ton, waarmee de overschrijding was aangegeven en goedgekeurd. De afschrijvingskosten voor het automatiseringsproject bedragen in 2021 € 135.932. Het CRM project zal afgerond worden in 2022.

Afschrijvingskosten materiële activa (inventaris en fotoapparatuur):

de kosten voor nieuw inventaris zijn in 2019 geactiveerd en worden in vijf jaar afgeschreven; de kosten voor fotoapparatuur (zodat deze apparatuur niet meer ge-

huurd hoeft te worden) worden in drie jaar afgeschreven. De afschrijvingskosten bedragen in 2021 € 5.608 (conform begroting).

De totale afschrijvingskosten blijven ondanks de overschrijding van het CRM project onder het begrote

bedrag van € 156.000, omdat er in 2021 nog geen afschrijvingskosten zijn voor Mijn Omgeving (afschrijving '21 begroot € 50.000) aangezien dit project pas in 2022 is opgestart.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (15, 16)

Financiële baten en lasten	2021	2020	2019	2018	2017
	€	€	€	€	€
<i>Directe baten</i>					
dividenden	69.302	69.596	52.284	56.213	73.511
rente geldmiddelen beleggingen	936	-11.756	-2.612	—	—
rente geldmiddelen	-6.988	35	423	-1.387	665
	<u>63.250</u>	<u>57.875</u>	<u>50.095</u>	<u>54.826</u>	<u>74.176</u>
<i>Indirecte baten</i>					
ongerealiseerd resultaat	2.075.298	3.301.027	4.525.858	-1.709.735	3.139.108
gerealiseerd resultaat	2.114.193	249.410	1.650.321	257.349	208.962
valutaresultaat	—	—	—	—	—
	<u>4.189.491</u>	<u>3.550.437</u>	<u>6.176.179</u>	<u>-1.452.386</u>	<u>3.348.070</u>
totaal financiële baten en lasten	<u>4.252.741</u>	<u>3.608.312</u>	<u>6.226.274</u>	<u>-1.397.560</u>	<u>3.422.246</u>
AF kosten beleggingen	<u>120.066</u>	<u>105.554</u>	<u>101.285</u>	<u>111.455</u>	
109.314					
Netto beleggingsresultaat en rente geldmiddelen	<u>4.132.675</u>	<u>3.502.758</u>	<u>6.124.989</u>	<u>-1.509.015</u>	<u>3.312.932</u>
Waarde beleggingsportefeuille ultimo jaar	55.898.476	55.258.815	50.006.204	46.475.382	44.519.581
Liquide middelen ultimo jaar	576.743	2.225.302	4.184.590	2.702.900	1.651.480
Totaal beleggingen en liquide middelen ultimo jaar	<u>56.475.219</u>	<u>57.484.117</u>	<u>54.190.794</u>	<u>49.178.282</u>	<u>46.171.061</u>
Gemiddeld belegd vermogen	56.979.668	55.837.455	51.684.538	47.674.672	42.929.046
Netto rendement uit beleggingen en rente geldmiddelen	7,3%	6,3%	11,9%	-3,2%	7,7%
Gemiddeld netto rendement in 5 jaar	6,0%	4,8%	4,3%		

In 2021 zijn (bruto) financiële baten uit beleggingen (15) en rente € 4.252.741 versus € 3.608.312 in 2020. Deze baten zijn fors hoger dan begroot (€ 1.230.000).

Rente geldmiddelen is in 2021 - € 6.052 (saldo van € 936 en - € 6.988; 2020: - € 11.271) vanwege gedeeltelijk negatieve rentevergoedingen.

De kosten beleggingen (16) bedragen voor 2021 € 120.066 versus € 105.554 in 2020. De kosten beleggingen zijn iets lager dan begroot (€ 125.000).

Het netto beleggingsresultaat en rente geldmiddelen is in 2021 € 4.132.675 (7,3 % bij een gemiddeld totaal vermogen van € 56,9 miljoen) versus € 3.502.758 (6,3% bij een gemiddeld totaal vermogen van € 55,8 miljoen) in 2020. Het verschil ten opzichte van 2020 wordt met name verklaard vanwege gunstiger marktomstandigheden in 2021. Het gemiddeld netto rendement uit beleggingen en rentebaten over de afgelopen vijf jaren is 6,0%. De percentages in de tabellen zijn berekend over de gemiddelde effectenportefeuilles gedurende het jaar en houden geen rekening met fluctuaties.

Overige gegevens

SPECIFICATIE VAN DE KUNSTVOORWERPEN

De op de balans als € 1 opgenomen kunstvoorwerpen betreffen:

- Het gastenboek voor de bezoekers aan het *Cabinet de Vos*, in bruikleen bij het Rijksmuseum te Amsterdam
- Het schilderij van Karel Appel, getiteld *Le roi couronné*, werd uit particulier bezit aan de Vereniging Rembrandt geschonken. Het kunstwerk werd vervolgens in bruikleen gegeven aan Stichting Hannema-De Stuers Fundatie te Wijhe.
- Schilderij Piet Mondriaan *Compositie met rood, geel, zwart, blauw en grijs* in bruikleen bij het Gemeentemuseum Den Haag
- ‘Schilderij Karel Appel *King Lear* werd uit particulier bezit aan de Vereniging Rembrandt geschonken. Het kunstwerk werd vervolgens in bruikleen gegeven aan Stichting Hannema-De Stuers Fundatie te Wijhe.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Vereniging Rembrandt

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de Vereniging Rembrandt te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging Rembrandt per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de winst- en verliesrekening over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Vereniging Rembrandt zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ 650 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten

transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 5 mei 2022

Share Impact Audit & Assurance B.V.

Was getekend H. Hollander RA

**Met elkaar
is het
mogelijk**

